ÖLÜM
KIYAMET
CEHENNEM

Bizim, sizi boş bir amaç uğruna yarattığımızı ve gerçekten Bize döndürülüp getirilmeyeceğinizi mi sanmıştınız?
(Müminun Suresi, 115)

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Altıncı Baskı: Kasım 2003
Yedinci Baskı: Ekim 2004
Sekizinci Baskı: Aralık 2004
Dokuzuncu Baskı: Aralık 2005
Onuncu Baskı: Şubat 2006
Onbirinci Baskı: Mart 2006
Onikinci Baskı: Eylül 2008

ARAŞTIRMA
YAYINCILIK
Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi MAS-SİT Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar-İstanbul
Tel: (0 212) 629 06 15

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İ Ç İ N D E K İ L E R

OKUYUCUYA

•Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

•Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

•Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

•Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

•Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

•Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

•Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 60 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme,

kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

~ 1 ~

ÖLÜM

De ki: "Elbette sizin kendisinden kaçtığınız ölüm, şüphesiz sizinle karşılaşıp-buluşacaktır. Sonra gaybı da, müşahede edilebileni de bilen (Allah)a döndürüleceksiniz; O da size yaptıklarınızı haber verecektir."
(Cuma Suresi, 8)

GİRİŞ

Ölüm sizi her an yakalayabilir.

Kimbilir o an, belki de şu andır ya da size çok yaklaşmıştır.

Belki de bu satırlar ahlakınızı yeniden düşünmeniz için ölümünüzden önce size tanınmış son bir fırsat, son bir hatırlatma, son bir uyarıdır. Siz bu satırları okurken bir saat sonra hayatta kalacağınızdan emin olamazsınız. Bir saat sonra hayatta olsanız bir sonraki saate erişeceğinizin hiçbir garantisi yoktur. Saat değil bir dakika, hatta bir saniye sonra bile hayatta olacağınız kesin değildir. Bu kitabı sonuna kadar okuyup bitireceğinizin de hiçbir garantisi yoktur. Ölüm size, büyük bir ihtimalle, bir dakika öncesinde ölmeyi hiç aklınızdan geçirmediğiniz bir anda gelecektir.

Mutlaka öleceksiniz, tüm sevdikleriniz de ölecek, sizden önce ya da sonra mutlaka ölecekler. Bundan 100 sene sonra dünya üzerinde sizin tanıdığınız hiçbir canlı insan kalmayacak.

Her insanın, kendi hayatı hakkında bitmek tükenmek bilmeyen planları vardır. Liseyi bitirmek, üniversiteye girebilmek, mezun olmak, iş sahibi olmak, ev sahibi olmak, evlenip çoluk çocuk sahibi olmak, çocuğunu büyütmek, emekli olmak, huzurlu bir hayata kavuşmak gibi... Bunların dışında, herkesin, kendi içinde bulunduğu durum ve şartlara göre daha binlerce konuda çok kapsamlı planları olabilir.

Oysa bu planların hiçbirinin gerçekleşeceği kesin değildir. Buna karşın ölüm, yüzde yüz gerçekleşecektir.

Yıllarca çalışıp çabalayıp üniversiteye giren bir öğrenci okuluna giderken ölebilir. Ya da yeni işe giren bir kişi işine giderken veya evlenenler düğünden dönerken ani bir trafik kazası sonucunda ölebilirler. Başarılı bir iş adamı işlerini çabuk halledebilmek, gideceği yere daha çabuk ulaşıp vakit kazanmak ve daha çok şeyler yapabilmek için uçak yolculuğunu tercih eder. Fakat uçak düşebilir ve hayatı hiç düşünmediği şekilde son bulabilir.

Geriye kalan planlarını gerçekleştiremeden, bir daha asla tamamlanmayacak bir şekilde yarıda bırakarak, dönüşü olmayan bir yere giderler... Oysa o gittikleri yer için hazırladıkları hiçbir planları yoktur. Gerçekleştiremeyecekleri planları yıllarca en ince ayrıntısına kadar düşünmüşlerdir, ama gerçekleşeceği kesin olan ölüm hakkında hiçbir şey düşünmemişlerdir.

Peki akla ve bilince sahip bir insan hangisine öncelik vermelidir? Gerçekleşeceği kesin olan hakkında mı, yoksa olmayan hakkında mı plan kurmalıdır? İnsanların bir kısmı, kesin olmayana önem verirler. Hayatın hangi safhasında olursa olsun bütün planlarını, gelecekte daha iyi ve daha mükemmel bir hayata kavuşabilmek için yaparlar.

Eğer insan ölümsüz olsaydı, bu davranış gerçekten de mantıklı olacaktı. Fakat bütün planlar, ölüm denen mutlak sona mahkumdur. Bu nedenle, kesin olan ölümü bırakıp kesin olmayanları önemsemek, kesinlikle akıl dışıdır.

Ama insanlardan bazıları, akıllarını kaplamış garip bir gaflet hali nedeniyle bir türlü bu açık gerçeği fark edemezler. Uzun yıllar yaşayacaklarını hatta hiç ölmeyeceklerini varsayarak sadece dünyada belirledikleri hedeflere ulaşmak için çabalarlar. Ölümle birlikte başlayacak olan gerçek hayatlarını düşünmezler. Ona yönelik bir hazırlık yapmazlar.

İman eden bir insan dünyadaki ve ahiretteki kurtuluşu için, Kuran'da bildirilen tüm ibadetleri ve ahlak özelliklerini, hayatının sonuna kadar kesintisiz olarak uygulamalı ve ahirete hazırlık yapmalıdır. Mümin, Allah'ın rızasını, sevgisini ve yakınlığını kazanabilmek ve sonsuz hayatında Rabbimiz'in rahmeti ve cennetine layık olabilmek için oruç, tesettür gibi ibadetleri ihlasla, samimiyetle ve yalnızca Rabbimiz'in rızasını gözeterek yerine getirmelidir. Tüm inananlara farz kılınan beş vakit namaz da, müminin titizlikle koruması ve ihlasla yerine getirmesi gereken bir ibadettir. Peygamber Efendimiz (sav), beş vakit namazın müminleri kurtuluşa yönelten bir vesile olduğunu bir hadisinde şöyle bir örnekle anlatır:

Hz. Ebü Hüreyre (radıyallâhu anh) anlatıyor:

"Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm)'in şöyle söylediğini işittim: "Sizden birinizin kapısının önünden bir nehir aksa ve bu nehirde hergün beş kere yıkansa, acaba üzerinde hiç kir kalır mı, ne dersiniz?" "Bu hal, dediler, onun kirlerinden hiçbir şey bırakmaz!" Aleyhissalâtu vesselâm: "İşte bu, beş vakit namazın misalidir. Allah onlar sayesinde bütün hataları siler" buyurdu." (Buhâri, Mevâkît 6; Müslim, Mesâcid 282, (666); Tirmizî, Emsâl 5, (2872); Nesâî, Salât 7, (1, 231); Muvatta, Sefer 91, (1,174).

İnkar edenler hesap günü bu gerçeklerle yüz yüze kaldıklarında telafisi olmayan hatalarından dolayı çok derin bir pişmanlık duyacaklardır.

Bu kitap, insana bu çok önemli gerçekleri düşündürmek ve hızla yaklaşan büyük olayı haber vermek için yazılmıştır… Bu büyük olay, kesindir.

Dolayısıyla, düşünmekten kaçmak, hiçbir şekilde çözüm değildir.

BATIL İNANÇLAR VE GERÇEKLER

Her canlı varlık gibi insan da bir gün ölmek üzere doğar. Kimileri çok küçük yaşta hayata veda ederken, kimileri genç, kimileri orta, kimileri de ileri yaşlarda bu dünyayı terk ederler. Kimsenin sahip olduğu malı-mülkü, serveti, makamı, mevkisi, şöhreti, itibarı, kuvveti ve güzelliği, ölümü kendisinden uzaklaştıramaz. Herkes istisnasız ölüme boyun eğmiştir ve bundan sonra da eğmeye devam edecektir.

Pek çok insan, ölümü düşünmek istemez. Bu mutlak sonun kendi başına da geleceğini aklına getirmez. İnsanların bir kısmı düşünmedikleri sürece, ölümle karşılaşmayacakları gibi batıl bir inanç geliştirmişlerdir. Halk arasında ölümle ilgili konu açan herhangi bir kişi hemen "şom ağızlı" olarak nitelenir ve bu konu hemen, "ağzından yel alsın" gibi anlamsız sözlerle kapattırılır. Halbuki ölümden söz eden bir insan, Allah'ın çok büyük ayetlerinden birini hatırlatmakta ve insanların üzerindeki kalın gaflet perdesinin biraz da olsa aralanmasına vesile olmaktadır. Ancak gafleti, yaşam biçimi haline getirmiş gafil bir kitle, kendilerini rahatsız eden bu tür gerçeklerin hatırlatılmasından çok huzursuz olurlar. Oysa bu kişiler, hayattayken ölümü düşünmekten ne kadar kaçarlarsa, ölümün gerçeğiyle karşılaştıklarındaki rahatsızlıkları da o kadar şiddetli olur. Bu dünyadaki gafletleri ne kadar büyükse ölüm anında, kıyamet gününde ve ebedi azaptaki dehşet, şaşkınlık ve azapları o derece büyük olur.

Zamanın ilerlemesine rağmen kendini yaşlanmaya ve ölüme karşı koruyabilmiş tek bir insan gösteremezsiniz. Ölmeyecek tek bir insan bulamazsınız. Çünkü insan kendi bedeninin ve kendi hayatının sahibi değildir. Yaşamaya karar verip hayatını kendisinin başlatmamış oluşu, bunun bir göstergesidir. Bir diğer göstergesi ise, hayatını sona erdiren ölüme müdahale edemeyişidir. Hayatın sahibi, onu verendir. Ve O, dilediği zaman da o hayatı geri alır. Hayatın sahibi olan Allah, Peygamberimiz (sav)'e vahyettiği "Senden önce hiçbir beşere ölümsüzlüğü vermedik; şimdi sen ölürsen onlar ölümsüz mü kalacaklar?" (Enbiya Suresi, 34) ayetiyle, bunu haber verir.

Yalnızca şu anda, dünyada milyarlarca insanın var olduğu göz önünde bulundurulursa, ilk insandan bu yana, sayısız insan yaşamıştır. Bu insanların hepsi de istisnasız ölümü tatmışlardır. Günümüzden önce yaşayanların da şu anda yaşamakta olanların da kesinlikle başlarına gelmiş ya da gelecek olan kesin bir sondur ölüm. Kimse kendini bu kaçınılmaz sondan kurtaramaz. Kuran'da, bu konu şu şekilde bildirilir:

Her nefis ölümü tadıcıdır. Kıyamet günü elbette ecirleriniz eksiksizce ödenecektir. Kim ateşten uzaklaştırılır ve cennete sokulursa, artık o gerçekten kurtuluşa ermiştir. Dünya hayatı, aldatıcı metadan başka bir şey değildir. (Al-i İmran Suresi, 185)

Ölümü Tesadüf Sanma Yanılgısı

Ölüm, her olay gibi, Allah'ın dilemesiyle hayır ve hikmetle gerçekleşir. Bir insanın doğum tarihi nasıl belliyse, aynı şekilde ölüm tarihi de daha o doğmamışken, dakikasına, saniyesine kadar bellidir. İnsan da kendisine verilen süreyi her saniye biraz daha tüketerek, o son ana doğru hızla yaklaşır. Herkesin ölümünün yeri, zamanı ve şekli kaderinde belirlenmiştir.

Buna rağmen insanların bir kısmı ölümün, Allah'ın ona sebep olarak yarattığı olaylar zincirinin bir sonucu olduğunu sanırlar. Her gün gazetelerde ölüm haberlerini okur, ardından da, "Eğer bir tedbir alınsaydı sonuç bu şekilde olmazdı; şöyle yapılsaydı ölmezdi" gibi cahilce mantıklar yürütürler. Halbuki her insan kendisine tanınmış süreden ne bir saniye eksik ne de bir saniye fazla yaşayamaz. Ancak, imanın verdiği bilinçten uzak olan insanlar, her olaya olduğu gibi ölüme de tesadüfler zincirinin bir parçası olarak bakarlar. Allah Kuran'da, tamamen inkarcılara özgü olan böyle çarpık bir zihniyetten müminleri sakındırır:

Ey iman edenler, inkar edenler ile yeryüzünde gezip dolaşırken veya savaşta bulundukları sırada (ölen) kardeşleri için: "Yanımızda olsalardı, ölmezlerdi, öldürülmezlerdi" diyenler gibi olmayın. Allah, bunu onların kalplerinde onulmaz bir hasret olarak kıldı. Dirilten ve öldüren Allah'tır. Allah, yaptıklarınızı görendir. (Al-i İmran Suresi, 156)

Ölümü bir tesadüf sanmak büyük bir akılsızlıktır. Ve bu durum, üstteki ayetten de anlaşılacağı gibi, insana büyük bir manevi azap, karşı konulamaz bir sıkıntı verir. İnkar edenler, yakınlarını ve sevdiklerini kaybettiklerinde bu büyük azabı yaşarlar. Ölenin aslında bir kurtulma ihtimali olduğunu, fakat aksilik, tedbirsizlik gibi durumlar yüzünden zamansız öldüğünü düşünürler. Bu düşünce de onların üzüntü, pişmanlık ve acılarının katlanarak artmasına neden olur. Çektikleri bu sıkıntı ve acı, gerçekte inançsızlıklarının azabından başka bir şey değildir.

Oysa olayın çok önemli bir sırrı vardır; ölümün sebebi, ne bir kaza, ne bir hastalık, ne de başka bir şeydir. Bütün bu sebepleri yaratan Allah'tır. Kaderimizde belirtilen süre dolduğu zaman, yukarıda sayılan sebeplerden herhangi bir tanesi nedeni ile hayatımız sona erer. Ve insan, elindeki tüm maddi imkanını seferber etse dahi, kendisi için belirlenmiş olan ölüm zamanından bir an bile fazla yaşayamaz. Kuran'da bu İlahi kanun şöyle haber verilir:

Allah'ın izni olmaksızın hiçbir nefis için ölmek yoktur. O, süresi belirtilmiş bir yazıdır... (Al-i İmran Suresi, 145)

Kader Anlayışındaki Çarpıklık

Özellikle ölüm konusuyla ilgili olarak, halk arasında kader hakkında pek çok yanlış kanaat vardır. "Kaderini yenmek", "kaderini değiştirmek" gibi yanlış mantıklar toplumda oldukça yaygındır. Kimi insanlar birtakım beklenti ve tahminlerini kader zannedip, bunların gerçekleşmediğini görünce de kaderin belirlendiği gibi gitmediğini, değiştiğini sanırlar. Sanki kaderi önceden okumuş da, olaylar okudukları şekilde gelişmemiş gibi akılsızca bir tavır takınırlar. Bu tür çarpık ve tutarsız mantıklar, kaderin anlamının tam olarak kavranamamış olmasından kaynaklanır.

Kader, zaman ve mekan kavramlarını yoktan var eden ve bunları tamamen kontrol ve hakimiyetinde bulunduran, zaman ve mekana tabi olmayan Allah'ın, geçmiş ve gelecekteki tüm olayları zamansızlık boyutunda tespit etmesi ve yaratmasıdır. Yaşanmış ve yaşanacak bütün olaylar zinciri, an an, detay detay Allah Katında planlanmış ve yaratılmıştır.

Zamanı Allah yaratmıştır, bu yüzden O, zamana bağımlı değildir. Allah'ın Katında herşeyin başı da, sonu da, sonsuzluk şeridindeki yeri de bellidir. Herşey olup bitmiştir. Nasıl bir filmi seyreden kişinin o film üzerinde herhangi bir değişiklik yapmaya güç ve imkanı yoksa, insanların da tabi oldukları kader üzerinde bir etkileri olamaz. İnsanlar kader üzerinde değil, kader insanlar üzerinde belirleyici ve yaptırıcı bir unsurdur. Herşeyiyle kaderin bir parçası olan insan o kaderden bağımsız bir şekilde davranamaz. Kaderin dışına çıkamaz. Bu bir video kasetteki filmde yer alan oyuncunun, kasetten dışarı sıyrılıp maddi bir boyut kazanarak videonun başına oturması ve kendi bulunduğu kasette silmeler, eklemeler, değişiklikler yapmasına benzer ki, elbette bu kendi içinde çelişkili ve mantıksız bir durumdur.

Dolayısıyla, kaderi yenme, kaderin akışını değiştirme gibi bir durum söz konusu bile olamaz. Unutulmamalıdır ki, "ben kaderimi değiştirdim" diyen bir insan da, aslında kaderinde yazılı olan bir cümleyi söylemektedir.

Bunu bir örnekle açıklamak istersek; bir insan günlerce komada kalabilir, yeniden yaşama dönmesi imkansız gibi gözükebilir. Fakat aynı insanın, beklenenin aksine, tekrar eski sağlığına kavuşması, onun "kaderini yendiği" ya da doktorların onun "kaderini değiştirdiği" anlamına gelmez. Bu olay, o kişinin, kaderinde kendisi için belirlenmiş süreyi doldurmadığını gösterir. Bu da aynı kaderin bir parçasından başka bir şey değildir. Herşey gibi hastalanması ve tekrar iyileşmesi de Allah Katında yazılıp tespit edilmiştir. Bir ayette Allah şöyle buyurur:

... Ömür sürene, ömür verilmesi ve onun ömründen kısaltılması da mutlaka bir kitapta (yazılı)dır. Gerçekten bu Allah'a göre kolaydır. (Fatır Suresi, 11)

İnsanlar arasında yaygın olan bir başka yanlış kanaate göre de, 80 yaşında birinin ölümü "ecel", küçük bir çocuğun, genç bir insanın ya da orta yaşlı bir kişinin ölümü "beklenmedik bir olay"dır. Bu yanlış mantıkla düşünen insanlar, ölümü kabullenip, olağan karşılayabilmek için kendi belirledikleri bazı şartların bulunmasını isterler. Bu gafil

insanlara göre, uzun süren ağır bir hastalık sonucu gelen ölüm genellikle doğal karşılanabilir, fakat ani bir hastalık ya da kaza sonucu gelen ölüm zamansızdır. Bu yüzden, çoğu zaman ölümler isyankar bir ruh haliyle karşılanır. Ancak bu mantık, Allah'ın adaletinin, sonsuz merhametinin, herşeyi hayır ve hikmetle yarattığının tam olarak takdir edilemediğinin göstergesidir. Bu psikolojiye sahip olan herkes Allah'a tam bir teslimiyetle teslim olmadığı için dünya hayatında sürekli bir sıkıntı ve keder içinde yaşamaya mahkum kalacaktır.

Reenkarnasyon Yanılgısı

Ölüm hakkında çeşitli kesimlerde yaygın olan batıl inançlardan birisi de "reenkarnasyon"dur. Öldükten sonra çeşitli kereler farklı yer ve zamanlarda ve farklı kimliklerle dirilerek yeniden dünyaya gelme şeklinde açıklanan reenkarnasyon, gerek iman etmeyenler gerekse çeşitli batıl inanışların mensupları arasında, son zamanlarda ilgi gören sapkın bir akım haline gelmiştir.

Teknik olarak hiçbir delile dayanmamasına rağmen bu tür batıl inançların taraftar toplamasının başlıca sebebi, dini inancı olmayan insanların bilinçaltlarındaki, öldükten sonra yok olma endişesidir. Dini inançları zayıf olan kimseler de, dünyada yaptıklarının karşılığı olarak ahirette cehennem gibi bir cezanın kendilerini beklediğini bildikleri için ya da en azından ihtimal verdikleri için öldükten sonra ahirete gitme gerçeğinden rahatsız olurlar. Her iki sınıf için de öldükten sonra dünyaya tekrar tekrar gelmek son derece cazip bir durumdur. Bu yüzden bu işin istismarını yapan belirli kesimlerin birkaç "göz boyama" seansıyla, daha fazla delil aramadan reenkarnasyon gibi bir safsatayı seve seve benimserler.

Bu sapkın düşünceye, bazı dönemlerde Müslüman çevrelerden kendisine aydın, entellektüel, ilerici görünümü vermek isteyen bazı kişiler de olumlu bakmaktadır. Olayın asıl ciddi yönü ise, bu tür kimselerin söz konusu sapkın iddialarına Kuran ayetlerinden delil getirmeye ve ayetlerin açık ve net ifadelerini, "dillerini eğip bükerek" kendi yorumlarına delil göstermeye çalışmalarıdır. Burada vurgulanmak istenen temel konu da, bu sapkın itikadın kesinlikle Kuran ve İslam dışı olduğu ve Kuran'ın açık ayetleriyle tamamen çeliştiğidir.

Reenkarnasyonun Kuran'da geçtiğini iddia edenlerin delil olarak öne sürdükleri birkaç ayetten biri Mümin Suresi'nin 11. ayetidir. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

Dediler ki: "Rabbimiz, bizi iki kere öldürdün ve iki kere diriltin; biz de günahlarımızı itiraf ettik. Şimdi çıkış için bir yol var mı ?" (Mümin Suresi, 11)

Reenkarnasyoncular bu ayette, insanın dünyada bir kere yaşayıp öldükten sonra tekrar diriltilerek dünyada ikinci bir yaşama başladığını, bu suretle ruhunun gelişimini tamamladığını ve bu ikinci yaşamını takip eden ikinci ölümünden sonra ahirette diriltildiğini iddia ederler.

Oysa ayete göre insanın iki defa ölü iki defa diri hali olduğu anlaşılmaktadır. Üçüncü bir ölü ya da dirilik hali söz konusu değildir. Bu durumda doğal olarak akla, insanın en baştaki durumunun ölü mü ya da diri mi olduğu sorusu gelir. Bu sorunun cevabını ise Bakara Suresi'nin 28. ayetinde buluruz:

Nasıl oluyor da Allah'ı inkar ediyorsunuz? Oysa ölü iken sizi o diriltti; sonra sizi yine öldürecek, yine diriltecektir ve sonra O'na döndürüleceksiniz. (Bakara Suresi, 28)

Ayet açıktır; insan başlangıçta ölüdür, yani yaratılışının temeli başlangıçta, ayetlerde de bildirilen toprak, su, çamur gibi cansız maddelerden oluşmaktadır. Daha sonra Allah bu cansız yığına "bir düzen içinde şekil verip" diriltir. Birinci ölüm ve birinci diriliş gerçekleşmiştir. Birinci dirilişten belli bir süre sonra insan, yaşamı sona erince tekrar öldürülür, ilk ölümünde olduğu gibi toprağa geri döner, çürüyüp-ufalanıp toz haline gelir. Bu da ikinci defa ölü haline geçişidir. Geriye ise ikinci ve son diriltilmesi kalmıştır. Bu da ahiretteki dirilmesidir. İkinci ve son diriliş ahiretteki dirilme olduğuna göre, dünya hayatında ikinci bir diriliş söz konusu olamaz. Aksi takdirde bu tür bir iddia üçüncü bir dirilişi gerektirir ki böyle bir durumdan hiçbir ayette söz edilmez. Görüldüğü gibi ne Mümin Suresi 11. ayetinden, ne de Bakara Suresi 28. ayetinden insanın dünyada birden fazla kez diriltildiği anlamı çıkmaz. Tam tersine bir kere dünyada bir kere de ahirette dirilişin olduğu ayetlerden açık bir şekilde anlaşılmaktadır.

Bunun dışında, Kuran'daki pek çok ayet de insanın içinde imtihan edildiği tek bir dünya hayatı olduğunu ortaya koymaktadır. Örneğin ölümden sonra tekrar dünyaya dönüş olmadığı, Allah'ın buna kesin olarak izin vermeyeceği ayetlerde şöyle bildirilmektedir:

Sonunda, onlardan birine ölüm geldiği zaman, der ki: "Rabbim, beni geri çevirin. Ki, geride bıraktığım (dünya)da salih amellerde bulunayım. "Asla, gerçekten bu, yalnızca bir sözdür, bunu da kendisi söylemektedir. Onların önlerinde, diriltilip kaldırılacakları güne kadar bir engel (berzah) vardır. (Müminun Suresi, 99-100)

Ayette, kişiye ölüm geldikten sonra yeniden dünya hayatına bir dönüş, bir telafi imkanı bulunmadığı anlatılırken inkarcıların, bunun aksine ikinci bir diriliş ve dünyaya dönüş beklentisine sahip oldukları da dikkat çekmektedir. Allah bunun hiçbir geçerliliği bulunmayan ve inkarcıların kendi söyledikleri bir sözden ibaret olduğunu açıkça belirtir.

Başka ayetlerde de cennettekilerin "ilk" ölümden başka bir ölüm tatmayacakları şöyle bildirilir:

Orda, ilk ölümün dışında başka ölüm tatmazlar. Ve (Allah da) onları cehennem azabından korumuştur. Senin Rabbinden, bir fazl ve (lütuf) olarak. İşte büyük 'mutluluk ve kurtuluş' budur. (Duhan Suresi, 56-57)

Cennet ehlinin, birinci ölümleri dışında başka bir ölüm tatmayacaklarından dolayı duydukları sevinç bir başka ayette şöyle geçer:

Nasıl, biz ölecek olanlar değil miymişiz? Yalnızca birinci ölümümüzden başka (öyle mi)? Ve biz azaba uğratılacak olanlar değil miymişiz? (Saffat Suresi, 58-59)

Üstteki ayetler o kadar açıktır ki, insanın yaşadığı tek bir ölüm olduğu, hiçbir tevile yer bırakmayacak netlikte vurgulanmaktadır. Önceki ayetlerde iki ölümden bahsedildiği halde, neden burada tek bir ölümden başka ölüm tadılmayacağının söylendiği gibi bir soru akla gelebilir. Bunun cevabı Duhan Suresi'nin 56. ayetindeki ölümü "tatma" ifadesinde kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Zira, insanın bilinçli olarak tattığı, yani yaşadığı, karşılaştığı, idrak ettiği ilk ve tek bir ölüm vardır; o da dünya hayatının sona erdiği an karşılaştığı ölümdür. En baştaki ölü halinden önce diri olmadığı dolayısıyla algılama ve şuur gibi özellikleri olmadığı için bu birinci ölümünün şuuruna varması, bunu tatması gibi bir durumu elbette ki olamaz.

Kuran'ın açık ve kesin haberine rağmen, dünyada birden fazla ölme, dirilme, yeni bedenlere girme gibi olayların bulunduğunu iddia etmek Kuran'ın açık ayetlerini reddetmek anlamına gelecektir.

GAFLETİN KALIN PERDESİ

İnsan bencil yaratılmıştır ve kendi çıkarlarını ilgilendiren şeyler hakkında son derece hassastır. Ancak her konuda kendi çıkar ve menfaatlerini en ince ayrıntısına kadar düşünen ve hesaplayan insanın doğrudan doğruya kendisini ilgilendiren ölüm konusunda kayıtsız ve umursuz olması son derece hayret vericidir. "Kesin bilgiyle iman etmeyenler"e özgü olan bu ruh halini Allah, Kuran'da tek bir kelimeyle tanımlamıştır: "Gaflet".

Gafletin anlamı, şuurundaki bulanıklık ve kapalılıktan ötürü, bir insanın gerçekleri tam olarak algılayamayıp, sağlıklı değerlendirmeler yapamaması ve buna bağlı olarak, gereken sağlıklı tepkileri verememesidir. Bir ayette Allah şöyle buyurur:

İnsanların sorgulama (zamanı) yaklaştı, kendileri ise gaflet içinde yüz çeviriyorlar. (Enbiya Suresi, 1)

Ölümcül, çaresiz bir hastalığa yakalanan birisinin öleceğine kesin gözüyle bakılır. Fakat ona bu gözle bakanların da er ya da geç ölecekleri kesindir. Gaflet yüzünden, işin bu yönü bu tarz kişilerin aklına gelmez. Oysa belki de ölüm, kendisini bu "ölümcül hasta"dan çok daha önce, hiç ummadığı bir anda yakalayacaktır.

Yakınları, ölüm döşeğindeki hastalarının durumuna üzülürler. Ama bir gün kesinlikle ölecek olan kendilerine de üzülmek akıllarına gelmez. Oysa, bir olayın eninde sonunda gerçekleşeceği kesinse, bunun yakın ya da uzak olması verilen tepkiyi değiştirmemelidir.

Eğer ölmek üzere olanlar için üzülmek gerekiyorsa, yalnızca ölüm anında değil herkes birbiri ve kendisi için şimdiden üzülmeye başlamalıdır. Ya da içinde bulunduğu gaflet perdesini yırtmalı, ölümün gerçek anlamını kavramalıdır.

Bunun için de, öncelikle gafleti doğuran sebepleri tanımak yararlı olabilir.

Gafletin Nedenleri

- Tefekkür ve akletme eksikliği: Bazı insanlar ciddi konular üzerinde düşünmeye pek alışık değildir. Düşünmeden yaşamaya alışık olduklarından, ölümü de çok uzak görürler. Günlük sorunların, zihinlerini yeterince meşgul ettiğini düşünürler. Küçük konularla o dar zihinlerini doldurur, küçük sorunlarda boğulur ve ölüm gibi önemli konuları düşünemezler. Herhangi birinin ölümüyle karşılaştıklarında ya da ölümle ilgili bir konu açıldığında, "Allah gecinden versin, Allah kimsenin başına vermesin, Allah sıralı versin..." gibi sözlerle kendilerini avutur, konuyu en kısa zamanda, yine düşünmeden geçiştirmeye çalışırlar.

- Yaşamın karmaşa ve hareketliliği: Yaşam öylesine akıcı ve hareketlidir ki kendini olayların akışına kaptıran insan özel bir çaba göstermezse, eninde sonunda kendisini yakalayacak olan ölüm gerçeğini göz ardı edebilir. Bu durum, özellikle imana sahip olmadığı için kader, tevekkül, Allah'a teslim olma gibi kavramlara yabancı insanlar için geçerlidir. Bu gibi insanlar kendilerini bildikleri andan itibaren kendi deyimleriyle "dünyalarını kurtarmaya" bakarlar. Bu tip insanlar sürekli yeni dünyevi planlar, çıkarlar, hedefler peşinde koşarlar; bunlarla oyalanmaktan ölümü düşünmeye fırsat bulamazlar Hiç ummadıkları bir anda da hazırlıksız ve şaşkın bir şekilde ölüm gerçeğiyle karşılaşırlar. Ama artık çok geçtir.

- Doğum yanılgısı: Gafletin sebeplerinden birisi de doğumun varlığıdır. Her gün doğumlar ve ölümler olur. Yeryüzünün nüfusu hiç eksilmez, hatta günden güne artar. İnsan kendisini bu döngünün etkisine kaptırınca sanki doğumlar ölümleri telafi ediyor, yaşam böylece dengeleniyor gibi bir yanılgıya kapılabilir. Bu da ölüme karşı bir gaflet perdesi oluşmasına sebep olur. Oysa şu andan itibaren hiçbir doğumun gerçekleşmeyeceği bir döneme girsek, insanların birbiri ardına öldüğünü ve dünya nüfusunun hızla sıfıra doğru gittiğini görsek... İşte o zaman ölüm insana tüm dehşetiyle kendisini hissettirir. İnsan etrafındakilerin birer birer eksildiğini görür ve kaçınılmaz sonun er geç kendisine de geleceğini kesin olarak fark eder. Aradan yıllar bile geçse, hala hayatta olanlar ertesi gün sıranın kendilerine gelip gelmeyeceği endişesiyle yatarlar. Ölüm bir an bile akıllarından çıkmaz.

Halbuki olayın aslı da bundan farklı değildir. Yeni doğanların öleceklere hiçbir etkisi yoktur. Bu, yalnızca psikolojik bir yanılgıdan ibarettir. Günümüzden 150 yıl önce yaşayanlardan bugün hiçbiri hayatta değildir. Kendilerinden sonra doğanların bu kişilerin ecellerine hiçbir faydası dokunmamıştır. Aynı şekilde 100 yıl sonra da şu anda yaşayan insanlardan hemen hemen hiçbirisi kalmayacaktır. Çünkü dünya bir tür durak yeridir; sürekli dolar ve boşalır.

Kendini Kandırma Yöntemleri

Ölümü göz ardı ettiren ve gafleti doğuran nedenlerin dışında bir de insanların kendi kendilerini avutmak için kullandıkları savunma mekanizmaları vardır. Bu kendini kandırma yöntemlerini birkaç madde halinde inceleyebiliriz.

- Yaşlılık dönemine erteleme düşüncesi: Bu savunma mekanizması gençlerde ve orta yaşlılarda görülür. Bunu kullanan insan, genelde 60-70 yıl yaşayacağını hesaplar ve ancak ömrünün son yıllarını bu tür konulara ayırmaya karar verir. Böylece, ölüme ve öbür dünyaya hazırlanmak için de yaşamından bir pay ayırmış olduğunu düşünür ve vicdanını rahatlatır.

Halbuki bir saniye sonra yaşayacağının bile garantisi olmayan, daha ne kadar yaşayacağını, nerede ve ne zaman öleceğini asla bilmeyen bir insanın böyle uzun

vadeli, sonuçsuz hesaplar yapmasının ne büyük bir gaflet olduğu ortadadır. Her gün etrafında kendisiyle yaşıt hatta daha genç pek çok kişi ölür. Gazeteler ölüm ilanlarıyla doludur. Televizyonlarda her gece birçok ölüm haberi izler. Çoğu zaman, büyük küçük, kendi yakınlarının ölümlerine tanık olur. Fakat etrafındaki insanların bir gün hatta belki de yarın, kendi ölümüne de tanık olacaklarını, kendi ölüm ilanını okuyacaklarını aklına getirmez. Kaldı ki, o beklediği "yaşlılık" sınırına kadar yaşasa bile bir şey değişmeyecek, sahip olduğu zihniyeti değiştirmediği sürece, ölümle karşı karşıya gelene dek erteleme mantığını sürdürecektir. Allah bir ayette şöyle buyurur:

Ertelemek ancak inkarda bir artıştır… (Tevbe Suresi, 37)

-"Cehennemde cezamı çeker ve çıkarım" mantığı*:* Toplumda oldukça yaygın olan bu görüş, gerçekte doğru bilinmemektedir. Kuran'ın hiçbir yerinde bir süre Allah'ın dilemesi dışında cehennemde ceza görüp, sonra bağışlanarak cennete alınanlardan söz edilmez. Tam tersine, konu ile ilgili tüm ayetlerde, kıyamet günü müminlerin ve inkarcıların kesin bir biçimde ayrılacakları, müminlerin ebediyen cennete girecekleri, inkarcıların ise ebediyen cehenneme, aşağılık bir azabın içine sürülecekleri ve Allah dilemedikçe oradan çıkamayacakları bildirilmiştir:

Dediler ki: "Sayılı günlerin dışında, ateş asla bize değmeyecektir." De ki: "Allah Katından bir ahid mi aldınız? -ki Allah asla ahdinden dönmez- Yoksa Allah'a karşı bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?" Hayır; kim bir kötülük işler de günahı kendisini kuşatırsa, (artık) onlar, ateşin halkıdırlar, orada süresiz kalacaklardır. İman edip salih amellerde bulunanlar ise cennet halkıdırlar, orada süresiz kalacaklardır. (Bakara Suresi, 80-82)

Bir diğer ayette şöyle denir:

Bu, onların: "Ateş bize sayılı günler dışında kesinlikle dokunmayacak" demelerindendir. Onların bu iftiraları, dinleri konusunda kendilerini yanılgıya düşürmüştür. (Al-i İmran Suresi, 24)

Cehennem, insanın hayal gücünün alamayacağı kadar büyük acıları yaşayacağı bir yerdir. Cehennem Allah'ın "Kahhar", "Cebbar" sıfatlarının en şiddetli tecelli ettiği ve dünyadaki hiçbir azapla kıyaslanamayacak azaplarla dolu, korkunç bir ortamdır. Parmağının ucu yanınca bile canı çok acıyan aciz bir insanın rahat ve umursuz bir şekilde böyle bir azabı belirli bir süre için bile olsa göze aldığını söylemesi, akletmediğinin açık bir göstergesidir. Allah'ın azabını hafife alan, sonsuz azap çekme ihtimalini rahatlıkla karşılayan bir kimse gerçekte Allah'ın kadrini gereği gibi takdir edemeyen, akledemeyen bir insandır.

-Ben zaten cennete gireceğim mantığı: Kendilerinin mutlaka cennete gireceğini iddia eden insanlar vardır. Dünyada iyilik olarak tanımladıkları ufak tefek birtakım şeyleri yaparak ve kötülük olarak tanımladıkları birtakım şeylerden uzak durarak, cennete gideceklerini sanırlar. Din hakkındaki bilgileri kulaktan dolma, hurafelerle dolu safsatalardan öteye geçmeyen bu insanlar, gerçekte Kuran'da tarif edilen güzel ahlakla hiçbir ilgisi olmayan, kendi uydurdukları bir din anlayışına sahiptirler. Sorulduğunda kendilerini "Müslüman" olarak tanıtabilirler. Oysa Kuran'a göre bu inanca sahip olan kişiler Allah'a birçok şeyi ortak koştukları için gerçek Müslümanlar değillerdir. Kehf Suresi'nde böyle bir insanın durumu şöyle anlatılır:

Onlara iki adamın örneğini ver; onlardan birine iki üzüm bağı verdik ve ikisini hurmalıklarla donattık, ikisinin arasında da ekinler bitirmiştik. İki bağ da yemişlerini vermiş, ondan (verim bakımından) hiçbir şeyi noksan bırakmamış ve aralarında bir ırmak fışkırtmıştık. (İkisinden) Birinin başka ürün (veren yer)leri de vardı. Böylelikle onunla konuşurken arkadaşına dedi ki: "Ben, mal bakımından senden daha zenginim, insan sayısı bakımından da daha güçlüyüm." Kendi nefsinin zalimi olarak (böylece) bağına girdi (ve): "Bunun sonsuza kadar kuruyup-yok olacağını sanmıyorum" dedi. "Kıyamet-saatinin kopacağını da sanmıyorum. Buna rağmen Rabbime döndürülecek olursam, şüphesiz bundan daha hayırlı bir sonuç bulacağım." Kendisiyle konuşmakta olan arkadaşı ona dedi ki: "Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra da seni düzgün (eli ayağı tutan, gücü kuvveti yerinde) bir adam kılan (Allah)ı inkar mı ettin?" "Fakat, O Allah benim Rabbimdir ve ben Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam." (Kehf Suresi, 32-38)

Yukarıdaki ayetlerde anlatılan bahçe sahibi, "Rabbime döndürülecek olursam" ifadesiyle, Allah'a ve ahiret gününe kesin bilgiyle iman etmediğini, ve bu konuda şüphe içinde olduğunu ortaya koymaktadır. Buna karşın, kendisinin üstün bir mümin olduğu iddiasındadır ki Allah'ın kendisini cennetle ödüllendireceğinden emindir. Günümüzde de bu yanlış zihniyete sahip kişilerin var olduğunu görmekteyiz.

Bu kişiler Allah'a karşı samimiyetsiz bir tutum içinde olduklarını aslında için için kendileri de bilirler, fakat bu gerçek onlara hatırlatılmak istense bunu kabul etmeyip hemen kendilerini temize çıkarmaya çalışırlar. Din ahlakını yaşamanın önemsiz olduğunu öne sürer, mahalledeki dindar görünümlü kişilerin aslında ne kadar namussuz, ahlaksız olduğunu iddia ederek kendilerini masum göstermeye uğraşırlar. Kalplerinin temiz olduğunu, kimsenin kötülüğünü istemediklerini, kimsenin malında, mülkünde, ailesinde gözleri olmadığını söyleyerek "iyi insan" olduklarını ispatlamaya kalkarlar. Dilencilere sadaka verdiklerini, komşuya ikramda bulunduklarını, senelerce gece gündüz çalıştıklarını, insanlara hizmet ettiklerini, bundan daha iyi Müslümanlık olmadığını savunurlar.

Samimiyetsizliklerinin en büyük göstergesi ise, sahip oldukları sapkın din anlayışına dayanak bulmak için birtakım bahaneler üretmeleridir. Kendi yaşamlarını meşrulaştırmak için kullandıkları, “en büyük ibadet çalışmaktır”, “mühim olan kalp temizliğidir” gibi ifadeler en çok rastlanılan örneklerdendir. Bu ifadeler Kuran’da bildirildiği üzere din öne sürülerek Allah’a karşı yalan söylemekten ibarettir:

Size ne oluyor, nasıl hüküm veriyorsunuz?
Hiç mi öğüt alıp-düşünmüyorsunuz?
Yoksa sizin apaçık olan bir deliliniz mi var?
Eğer doğru söylüyorsanız, öyleyse getirin kitabınızı. (Saffat Suresi, 154-157)

- *Çifte standart mantıklar:* İnsan, farklı bir kendini kandırma yöntemi daha geliştirmiş olabilir. Ölüm aklına geldiğinde sonsuza dek yok olacağını düşünür ve bunun dehşetiyle Allah’ın vaat ettiği sonsuz bir hayatın “var olabileceğine” yüzde elli ihtimal verir. Böylece kendi içinde bir nevi umut ışığı yakar. Öte yandan, Allah’ın kendisine yüklediği birtakım sorumluluklar olduğu aklına gelince de, diğer yüzde elli ihtimali düşünür. “Nasılsa toprak olup yok olacağım, ölümden sonra hayat yoktur” diyerek hesap verme, cehennem azabıyla karşılaşma gibi korku ve endişelerini bastırır. Her iki durumda da gaflet halinin ona verdiği bir nevi sarhoşluk hali içerisinde ölüm onu yakalayıncaya kadar yaşamını sürdürür.

Gafletin Sonucu

Önceki bölümlerde, ölüm, insana yaşadığı sürece kendini hatırlatır demiştik. Ya bu hatırlatmalar ona fayda verir ve birtakım konuları tekrar gözden geçirmesi, hayata ve olaylara bakış açısını yeniden düzenlemesi gerektiğini ciddi bir şekilde düşünmeye başlar. Ya da sözünü ettiğimiz savunma mekanizmaları devreye girer, kalbinin ve gözünün önündeki gaflet perdesi günden güne daha da kalınlaşmaya başlar.

İşte inkarcıların bir kısmının yaşlanıp ölüme iyice yaklaştıkları halde, ölümü büyük bir sakinlikle, akılsızca bir rahatlıkla beklemeleri bu perdenin kalınlığının göstergesidir. Çünkü ölüm onlara artık yalnızca güzel ve tatlı bir uykuyu, huzur ve sakinliği, ebedi bir rahatlığı çağrıştırmaktadır.

Oysa onları yoktan var edip yaratan, sonra öldürüp tekrar diriltecek olan Allah onlara azapla geçirecekleri ebedi bir hayatı, ebedi bir pişmanlığı ve mutsuzluğu vaat etmiştir. Onlar da bu gerçeği, tam ebedi uykuya dalacaklarını sandıkları ölüm anında bizzat görürler. Çünkü, ölümün bir yokoluş olmadığını, aksine kendileri için azapla dolu yeni bir dünyanın başlangıcı olduğunu anlarlar. Canlarını alan ölüm meleklerinin dehşet verici gelişi, o büyük azabın ilk habercisidir. Bu nedenle Kuran’da, ölümden sonraki yaşamı reddeden inkarcılardan söz edilirken “Öyleyse melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl olacak?” (Muhammed Suresi, 27)

denir. Bu anda, inkarcıların ölümden önceki küstah ve kibirli tavırları yerini dehşet, pişmanlık, çaresizlik ve sonsuz bir acıya bırakır. Allah Kuran'da, bu durumu şöyle haber verir:

Dediler ki: "Biz yer (toprağın için) de yok olup gittikten sonra, gerçekten biz mi yeniden yaratılmış olacağız?" Hayır, onlar Rablerine kavuşmayı inkar edenlerdir. De ki: "Size vekil kılınan ölüm meleği, hayatınıza son verecek, sonra Rabbiniz'e döndürülmüş olacaksınız." Suçlu-günahkarları, Rableri huzurunda başları öne eğilmiş olarak: "Rabbimiz, gördük ve işittik; şimdi bizi (bir kere daha dünyaya) geri çevir, salih bir amelde bulunalım, artık biz gerçekten kesin bilgiyle inananlarız" (diye yalvaracakları zamanı) bir görsen. (Secde Suresi, 10-12)

Ölümden Kaçış Yoktur

İnsan özellikle gençliğinde ölümü hiç aklına getirmek istemez. Bunu bir son olarak gördüğü için ölümün düşüncesinden bile kaçar. Düşünmemek onun için en rahat kaçış yoludur. Oysa fiziksel kaçış ölüme bir çare olmadığı gibi, ölümü aklına getirmekten kaçınarak ölümden kurtulabilmek de mümkün değildir. Dahası, ölümü aklına getirmemek de mümkün değildir. Daha önce de belirttiğimiz gibi insan, her gün önüne gelen gazetelerde mutlaka ölüm haberleriyle, ölüm ilanlarıyla karşılaşır. Yolda giderken bir cenaze arabasına rastlar ya da bir mezarlığın önünden geçer. Zaman içinde yakınları ve akrabaları ölür. Onların cenazelerine gittiğinde ve evlerini ziyaret ettiğinde, mutlak gerçekle yüzyüze kalır. Başkalarının, özellikle de sevdiklerinin ölümünü gördükçe, kendi sonunu düşünür.

İnsan ne kadar direnirse dirensin, nereye sığınırsa sığınsın, nereye kaçarsa kaçsın, aslında farkında olmadan her an kendi ölümüne doğru koşar. Önünde başka bir kapı, tercih veya çıkış yolu yoktur. Geri sayım sürekli devam eder. Ne yöne dönerse ölüm onu oradan karşılar. Allah'ın kanununda bir değişme olmaz. Kaderde belirlenmiş bir anda ve yerde ölüm onu yakalar. Kuran'da, Allah bu gerçeği şöyle haber verir:

De ki: "Elbette sizin kendisinden kaçtığınız ölüm, şüphesiz sizinle karşılaşıp-buluşacaktır. Sonra gaybı da, müşahede edilebileni de bilen (Allah) a döndürüleceksiniz; O da size yaptıklarınızı haber verecektir." (Cuma Suresi, 8)

Her nerede olursanız ölüm sizi bulur, yüksekçe yerlerde tahkim edilmiş şatolarda olsanız bile... (Nisa Suresi, 78)

Bu nedenle insanın yapması gereken, kendini kandırmayı ya da gerçekleri göz ardı etmeyi bir kenara bırakıp Allah'ın kaderinde tespit ettiği süreyi en iyi şekilde değerlendirebilmektir. Bu sürenin ne zaman biteceğini de yalnız Allah bilmektedir.

Peygamber Efendimiz (sav) de ölümle ilgili olarak şöyle buyurmuşlardır:

"Ölümü en çok zikreden ve kendilerine gelmezden önce onun için en iyi hazırlığı yapanlardır. İşte akıllılar bunlardır." (Hz. Enes r.a.: Ibnu Mace, Zuhd 31, Kütüb-i Sitte, 16. Cilt , Sf. 330)

GERÇEK ÖLÜM VE GÖRÜNEN ÖLÜM

Ruhun Ölümü (Gerçek Ölüm)

Nasıl öleceğinizi, ölümün nasıl bir şey olduğunu, ölürken neler olacağını hiç düşündünüz mü?

Şimdiye dek, önce ölüp sonra da dirilerek insanlar arasına dönen ve neler görüp, neler hissettiğini anlatan hiç kimse olmamıştır. Bu nedenle ölümün nasıl bir durum olduğunu, bir insanın ölüm anında neler hissettiğini bilmemize teknik olarak imkan yoktur.

Ancak insana hayatını veren ve zamanı gelince de geri alan Allah, ölümün nasıl gerçekleştiğini Kitabında bizlere bildirmiştir. Bu nedenle, ölümün nasıl gerçekleştiğini, ölmekte olan bir insanın gerçekte neler yaşayıp, neler hissettiğini ancak Kuran'dan öğrenebiliriz.

Kuran'a baktığımızda ise oldukça önemli bir gerçekle karşılaşırız. Çünkü Kuran'da haber verilen ve tarif edilen ölüm, "tıbbi ölüm"den, yani diğer insanlar tarafından gözlemlenen ölümden çok farklıdır.

Öncelikle, bazı ayetlerde ölüm anında, ölecek kişi tarafından görülen, fakat diğer insanlar tarafından gözlemlenemeyen olaylar yaşandığı bize haber verilir. Vakıa Suresi'nde şöyle buyrulmaktadır:

Hele can boğaza gelip dayandığında, Ki o sırada siz (sadece) bakıp, durursunuz, Biz ona sizden daha yakınız; ancak görmezsiniz. (Vakıa Suresi, 83-85)

Bir başka ayette de, bu "gözlemlenemeyen olaylar"ın inkarcılar için bir zorluk anı olduğundan şöyle bahsedilir:

Onların malları ve evlatları seni imrendirmesin; Allah bunlarla, ancak onları dünyada azablandırmak ve canlarının onlar inkar içindeyken zorluk içinde çıkmasını istiyor. (Tevbe Suresi, 85)

Buna karşın, müminlerin ölümü ise "güzellikle" olur:

Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında: "Selam size" derler. "Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere cennete girin." (Nahl Suresi, 32)

İşte bu ayetlerde bize ölüm hakkında çok önemli ve değişmez gerçekler haber verilir: Ölüm anında, ölen kişinin yaşadıkları ile dışarıda onu izleyen kişilerin gördükleri şeyler çok farklıdır. Örneğin hayatı boyunca iflah olmamış azılı bir inkarcı,

dışarıdan bakıldığında, uykusu sırasında ölmüş gibi algılanabilir. Oysa o anda başka bir boyuta geçen ruhu, büyük acılar içinde ölümü tadmaktadır. Ya da tam tersine, acı çektiği sanılan bir müminin ruhu, ayette de bildirildiği gibi bedeninden, melekler tarafından "güzellikle" ayrılır.

Kısaca, "bedenin tıbbi ölümü" ile, Kuran'da tarif edilen ölüm gerçekte çok farklı olaylardır.

İşte "tadılan" bu gerçek ölüm, az önce belirttiğimiz gibi inkarcılar için büyük bir azap, müminler içinse büyük bir nimet ve güzelliktir. İnkarcıların canlarının "zorluk" içinde çıktığı da Kuran'da bildirilir. Ayetlerde bu "zorluk" ayrıntılı olarak tarif edilir.

- Ölüm anında inkarcının sırtına ve yüzüne vurularak canının alınması:

Öyleyse melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl olacak? İşte böyle; çünkü gerçekten onlar, Allah'ı gazablandıran şeye uydular ve O'nu razı edecek şeyleri çirkin karşıladılar; bundan dolayı (Allah,) amellerini boşa çıkardı. (Muhammed Suresi, 27-28)

- Ölümün şiddetli sarsıntıları ve meleklerin inkarcıya ölüm anında, ebedi azaplarını müjdelemeleri:

... Sen bu zalimleri, ölümün 'şiddetli sarsıntıları' sırasında meleklerin ellerini uzatarak onlara: "Canlarınızı (bu kıskıvrak yakalanıştan) çıkarın, bugün Allah'a karşı haksız olanı söylediğiniz ve O'nun ayetlerinden büyüklenerek (yüz çevirmeniz) dolayısıyla alçaltıcı bir azabla karşılık göreceksiniz" (dediklerinde) bir görsen... (Enam Suresi, 93-94)

Melekleri, onların yüzlerine ve arkalarına vurarak: "Yakıcı azabı tadın" diye o inkar edenlerin canlarını alırken görmelisin. Bu, ellerinizin önceden takdim ettiği işler yüzündendir. Yoksa şüphesiz Allah kullara zulmedici değildir. (Enfal Suresi, 50-51)

Ayetlerden açıkça anlaşıldığı gibi, inkar eden bir kişinin ölümü kendisi için büyük bir azaptır. Dışarıdaki yakınları onun rahat yatağında huzurlu bir şekilde öldüğünü sanırlarken o, gerçekte, maddi ve manevi çok büyük bir azabın içine girmiştir. Ölüm melekleri, acı vererek ve aşağılayarak onun canını bedeninden çıkarırlar. Kuran'da, bu melekler, inkarcıların canlarını bedenlerinden, "ta en derinden acıyla sökerek çıkaranlar" (Naziat Suresi, 1) olarak tarif edilirler.

Başka ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Hayır; can, köprücük kemiğine gelip dayandığı zaman, "Son müdahaleyi yapacak kim" denir.

Artık gerçekten, kendisi de bir ayrılık olduğunu anlamıştır. (Kıyamet Suresi, 26-28)

İşte inkarcı, artık hayatı boyunca inkar etmiş olduğu o büyük gerçekle yüzyüzedir. Ölümle birlikte, yaşamı boyunca işlediği büyük suçun, inkarının cezasını çekmeye başlayacaktır. Meleklerin sırtına vura vura, canını en derinden sökerek almaları, kendisini bekleyen sonsuz azabın yalnızca çok hafif bir başlangıcıdır.

Bunun aksine, ölüm, mümin için büyük bir mutluluk ve neşenin başlangıcıdır. Ruhu en derinden acıyla sökülen inkarcının aksine müminin ruhu, "yumuşacık çekip alanlar" tarafından (Naziat Suresi, 2), "güzellikle" ve "selamla" (Nahl Suresi, 32), adeta uykuda ruhun acısızca bedenden ayrılıp farklı bir boyuta geçmesi gibi alınır.

Ölümün gerçeği işte budur. Dışarıdaki insanlar, yalnızca tıbbi ölümü bilirler; hayati fonksiyonları sona ermek üzere olan bir beden görürler. Ölen kimseyi seyredenler, ne onun yüzüne ve sırtına vurulduğunu, ne ayaklarının dolaştığını, ne de canının köprücük kemiğine dayandığını görürler. Bu görüntü ve hislerle yalnızca ölen kişinin ruhu muhatap olur. Oysa gerçek ölüm, dışarıda insanların göremeyeceği bir boyutta ölen kişi tarafından bütün yönleriyle "tadılmakta"dır. Bir başka deyişle, ölüm sırasında yaşanan olay, bir "boyut değişikliği"dir.

Müminin Ölümü:

- Kaçınılmaz olduğunu bildiği ve yaşamı süresince hazırlık yaptığı ölümle karşılaşır.
- Canını almaya gelen melekler ona selam verip, onu cennetle müjdelerler.
- Melekler güzellikle canını alırlar.
- Ruhu bedeninden yumuşakça çekilip alınır.
- Arkasından gelecek müminleri müjdelemek, Allah'ın vaadinin hak olduğunu ve müminler için bir korku ve üzüntü olmadığını haber vermek ister. Ama buna izin verilmez.

İnkarcının Ölümü:

- Hayatı boyunca kendisinden kaçıp durduğu ölümle buluşur.
- Ölümü şiddetli sarsıntılar içinde olur.
- Melekler, ellerini ona doğru uzatır ve onu alçaltıcı ve yakıcı bir azapla müjdelerler.
- Melekler, yüzüne ve sırtına vura vura canını alırlar.
- Ruhu en derinden acıyla sökülür.
- Ruhu köprücük kemiklerine kadar çekilir ve son müdahale yapılır.
- Canı o inkar içindeyken zorluk içinde çıkar.
- Ölümle yüzyüze geldiği andaki imanı ve tevbesi kabul edilmez.
- Gerçeği görmenin verdiği büyük pişmanlık içinde Allah'tan kendisini dünyaya geri çevirmesini ve kaybettiği ömrünü telafi etmeyi talep eder. Ama bu isteği kabul edilmez.

Dışarıdaki insanların gördüğü “tıbbi ölüm”ün de insana ders veren çok önemli bir yönü vardır. Tıbbi ölümün insan bedenini yok edişi, insana çok önemli bazı gerçekleri kavrama fırsatı verir. Bu nedenle, gerçek ölümün ardından söz konusu tıbbi ölüme de değinmek, hepimizin bedenini bekleyen mezar hakkında biraz düşünmek gerekir.

Bedenin Ölümü (Dışarıdan Görünen Ölüm)

Ölüm anında ruh, bu dünyadaki insanların içinde yaşadıkları boyuttan ayrılırken, geride cansız bedenini bırakır. Deri değiştiren canlılar gibi, bu dünyadaki bedenini geride bırakır ve asıl hayatına doğru ilerler.

Ancak geride kalan bedenin karşılaşacakları da ibret vericidir. Özellikle bu bedene hayattayken gereğinden fazla değer verenler için.

Peki öldükten sonra bu bedenin başına neler geleceğini ayrıntılı olarak düşündünüz mü hiç?

Bir gün öleceksiniz. Belki hiç beklenmedik bir şekilde. Ekmek almak için bakkala giderken yolda bir araba kazası geçireceksiniz. Ya da amansız bir hastalık hayatınıza son verecek. Veya bir anda kalbiniz duracak.

Böylece ölümü tatmaya başlayacaksınız.

Bu andan itibaren de, bedeninizle hiçbir ilişkiniz kalmayacak. Hayat boyu “ben” dediğiniz ve sahiplendiğiniz o beden, sıradan bir et parçası haline gelecek. Ölümünüzle birlikte bedeninizi başka insanlar taşımaya başlayacaklar. Etrafta ağlayanlar, “daha dün buradaydı”, “dağ gibi adamdı” diyenler olacak. Sonra o bedeni alıp evin bir odasına, belki de morga koyacaklar. Orada bir gece bekleyecek. Ertesi gün gömme işlemleri başlayacak. Cansız bedeni alıp gasilhaneye götürecekler. Görevli, kaskatı kesilmiş olan bedeninizi soğuk suyla yıkayacak. Ancak bu aşamada ölümün izleri de bedende aşikar hale gelecek. Morarmalar başlayacak.

Daha sonra bedeni beyaz bir bezle, kefenle saracaklar. Sonra da tahta tabuta koyup üstüne yeşil bir örtü örtecekler. Cenaze arabası gelecek, tabutu devralacak. Araba mezarlığa doğru ilerlerken, yolda hayat devam edecek. Bazı insanlar cenaze geçiyor diye saygı gösterecek, çoğu kendi işine bakacak. Sonra mezarlığa gelinecek. Tabut, sizi sevenler ya da seviyor gibi görünenler tarafından ellerde taşınacak. Etrafta muhtemelen yine ağlayanlar, sızlananlar olacak. Sonra o kaçınılmaz yere, mezara gelinecek. Üstünde sizin isminiz yazılı... Bedeni tabuttan çıkarıp beyaz kefenle birlikte mezarın içine atacaklar. Ve sonra son iş yapılacak. Ellerine kürek alanlar, beyaz kefenin içindeki bedenin üzerine toprak atmaya başlayacaklar. Kefenin ağzını açıp içine de toprak atacaklar. Ağzınıza, burnunuza, boğazınıza, gözlerinize topraklar dolacak. Topraklar yavaş yavaş kefeni örtecek. Biraz sonra işleri bitecek ve gidecekler. Mezarlık her zamanki derin sessizliğine bürünecek. Gidenler, kendi hayatlarına geri dönecekler, ama gömülen beden için artık hayatın hiçbir anlamı kalmamış olacak. Dünyadaki hiçbir güzellik, hiçbir güzel ev, güzel insan, güzel manzara artık o beden için bir şey ifade

etmeyecek. Bedeniniz, hiçbir dostunuzla artık görüşemeyecek. Beden için var olan tek şey, artık yalnızca toprak ve onun içindeki bakteri ve kurtlar olacak.

Öldükten Sonra Ne Hale Geleceğinizi Hiç Düşündünüz mü?

Zaten gömülmenizle birlikte bedeniniz hem içten hem de dıştan gelen etkilerle hızlı bir parçalanma sürecine girecek.

Vücutta oksijen kalmayacağından, bir süre sonra mikroplar faaliyete geçerek bedene yayılacaklar.

Karında toplanan gazlar cesedi şişirecek ve bu şişlik vücudun her tarafına yayılarak, bedeni tanınmaz hale getirecek.

Bundan sonra gazın diyaframa yaptığı basınçtan dolayı ağızdan ve burundan kanlı köpükler gelmeye başlayacak.

Çürüme ilerledikçe kıllar, tırnaklar, avuç içleri ve tabanlar yerlerinden ayrılacaklar.

Bu dış değişmeyle beraber, iç organlarda da (akciğer, kalp ve karaciğerde) çürüme başlayacak.

En korkunç olay ise bu noktada gerçekleşecek; karın bölgesinde toplanan gazlar deriyi zayıf noktasından patlatacaklar ve bedenden tahammül edilmez derecede pis kokular yayılacak. (Ölü insan kokusu, dünyanın en iğrenç kokularındandır.)

Bu süre içinde kafadan başlamak üzere, adaleler de yerlerinden ayrılacak.

Cilt ve yumuşak kısımlar tamamen dökülecek ve iskelet gözükmeye başlayacak.

Beyin tamamen çürüyecek ve kil görünümünü alacak, kemikler bağlantılarından ayrılacak ve iskelet dağılmaya başlayacak...

Bu olay, ceset bir toprak ve kemik yığını haline gelene kadar böylece devam edecek.

"Ben" sandığınız bedeniniz böylelikle korkunç ve iğrenç bir şekilde yok olacak. Geride kalanlar sizden söz ederken, topraktaki tüm kurtlar, böcekler ve bakteriler sizin etlerinizi kemirecekler.

Eğer bir kaza sonucunda ölür de, gömülmezseniz, o zaman çok daha feci bir manzara ortaya çıkacak. Bedeniniz, sıcak havada açıkta kalmış bir et gibi, kurtlanacak, birkaç gün içinde bir kurt yumağı haline dönüşecek. Kurtlar, son et parçasını da yiyene kadar iskeletin kıvrımları arasında dolaşacaklar.

Böylece "en güzel bir biçimde" yaratılmış olan insan hayatı, olabilecek en korkunç biçimde sona erecek.

Peki neden?

İnsan vücudunun öldükten sonra bu hale getirilmesi Allah'ın dilemesiyledir. Ve bunun çok büyük bir hikmeti vardır. İnsan, kendisinin aslında bedenden ibaret olmadığını, bedeninin yalnızca kendisine giydirilmiş geçici bir kılıf olduğunu, bu korkunç sonu görerek anlamalı, bedenin ötesinde bir varlığı olduğunu hissetmelidir. İnsan, sadece bedenden ibaret olamayacağını, bedenin ötesinde onu bir araç olarak kullanan ruhun var olduğunu anlamalıdır.

Allah kendini “et ve kemikten” ibaret sanan insana, belki de bunun bir aldanış olduğunu kavratmak için böyle ibret verici bir son hazırlamıştır.

İnsan, bedeninin ölümüne bakmalı, bu geçici dünyada adeta sonsuza kadar kalacakmış gibi sahiplendiği ve bütün arzularına boyun eğdiği bedeninin akıbeti hakkında düşünmelidir. O beden toprağın altında çürüyecek, kurtlanacak ve iskelete dönüşecektir.

DÜNYA HAYATININ GEÇİCİLİĞİ

Hiç düşündünüz mü?

Neden insan sık sık temizlenmek zorundadır? Neden temizliğine, bakımına dikkat etmezse, vücudu, ağzı kokar, cildi ve saçı yağlanır? Neden terler ve bu terin kokusu son derece kötüdür?

İnsanın aksine, çicekler son derece güzel kokulara sahiptirler. Gül ya da karanfil, pis çamurlu bir toprakta yetişmelerine rağmen binlerce yıldır son derece güzel kokarlar. Ama insan, biraz dikkat etmediğinde kötü kokmaya başlar ve bunu ancak iyi bir bakımla engelleyebilir.

Neden böyle olduğunu, insanın neden bu şekilde bir eksiklikle yaratıldığını hiç düşündünüz mü? Allah'ın neden çiçekleri güzel kokulu yaparken, insan bedeninin bu şekilde acizliklerle dolu olduğunu hiç aklınıza getirdiniz mi?

İnsan yalnızca bu saydığımız özelliklerle kalmaz; yorulur, acıkır, susar, canı acır, midesi bulanır, hastalanır…

İnsanlara bunlar doğal şeylermiş gibi gelir, ama bu bir aldanıştır. İnsan hiçbir zaman kötü kokmayabilir, hiçbir zaman baş ağrısı çekmeyebilir, hiçbir zaman hasta olmayabilirdi. Tüm bu zorluklar, "tesadüfen" oluşmuş değil, özel olarak yaratılmışlardır. Allah, insanı belirli bir amaç, belirli bir hikmet doğrultusunda bu şekilde yaratmıştır.

Bu amaçlardan biri; insanın aciz bir varlık, bir "kul" olduğunu anlamasıdır. Eksiksiz, mükemmel olmak Allah'ın vasfıdır, O'nun kulu olan insan ise sonsuz derecede eksiktir, zayıftır ve dolayısıyla O'na sonsuz derecede muhtaçtır. Allah bir ayette, konuyu çok hikmetli bir biçimde açıklar:

Ey insanlar, siz Allah'a (karşı fakir olan) muhtaçlarsınız; Allah ise, Ganiy (hiçbir şeye ihtiyacı olmayan)dır, Hamid (övülmeye layık)tır. Dileyecek olsa, sizi giderir (yok eder) ve yepyeni bir halk getirir. Bu, Allah'a göre güç değildir. (Fatır Suresi, 15-17)

İnsanın sahip olduğu kusur ve eksikliklerin başka bir amacı ise, bu yurdun geçiciliğini hatırlatmasıdır. Çünkü söz konusu kusur ve eksiklikler, bu dünyadaki bedene mahsusturlar. Ahirette, cennet ehli yeni bir bedenle, eksiksiz ve kusursuz bir şekilde yaratılacaktır. Bu dünyadaki zayıf, eksik, kusurlu beden, müminin gerçek bedeni değildir, geçici bir süre içinde kaldığı bir kalıptır.

Bundan dolayıdır ki, dünyada kusursuz bir güzellik elde edilemez. Fiziksel yönden en güzel, en çekici, en kusursuz olduğunu sandığımız bir insan da, diğer tüm insanlar gibi fiziksel ihtiyaçlarını gidermekte, terlemekte, kimi zaman ağzı kokmakta, kimi zaman yüzünde sivilce çıkmaktadır. Temiz kalabilmek için sürekli yıkanmak ve bakım

yapmak zorundadır. Kimi insanın yüzü güzeldir, ama fiziği o kadar düzgün değildir. Bunun tersi de mümkündür. Kimisinin gözü güzel, fakat burnu eğri olabilir. Bu özelliklerin sonsuz varyasyonlarını sayabiliriz. Dış görünüş olarak gerçekten kusursuz gibi görünen bir kimsede de hiç umulmadık bir hastalık, rahatsızlık ya da kusur bulunabilir.

Herşeyden önemlisi, en mükemmel görünen insan bile mutlaka yaşlanır ve ölür. Beklenmedik bir anda bir kazayla paramparça olabilir. Dünyadaki beden gibi, dünyanın bizzat kendisi de eksik, kusurlu, yetersiz ve geçicidir. Bütün çiçekler mutlaka solar, en güzel yiyecekler çürür, bozulur, kokuşur. Tüm bunlar bu dünyaya mahsus eksik ve kusurlardır. Bizlere tanınan kısa dünya hayatı da, taşıdığımız beden de Allah'ın çok kısa bir süre için verdiği geçici emanetlerdir. Sonsuz bir yaşantı ve mükemmel bir yaratılış ise yalnızca ahirete mahsustur. Rabbimiz bir ayetinde şöyle buyurur:

Size verilen herhangi bir şey, dünya hayatının metaı (kısa süreli faydalanması)dır. Allah Katında olan ise, daha hayırlı ve daha süreklidir. (Bu da) iman edip Rablerine tevekkül edenler içindir. (Şura Suresi, 36)

Bir başka ayette, dünyanın gerçek mahiyeti şöyle anlatılır:

Bilin ki, dünya hayatı ancak bir oyun, '(eğlence türünden) tutkulu bir oyalama', bir süs, kendi aranızda bir övünme (süresi ve konusu), mal ve çocuklarda bir 'çoğalma-tutkusu'dur. Bir yağmur örneği gibi; onun bitirdiği ekin ekicilerin (veya kafirlerin) hoşuna gitmiştir, sonra kuruyuverir, bir de bakarsın ki sapsarı kesilmiş, sonra o, bir çer-çöp oluvermiştir. Ahirette ise şiddetli bir azap; Allah'tan bir mağfiret ve bir hoşnutluk (rıza) vardır. Dünya hayatı, aldanış olan bir metadan başka bir şey değildir. (Hadid Suresi, 20)

Kısaca bu dünyada Allah sonsuz kudret ve bilgisinin bir göstergesi olarak birçok güzellik, sanat ve harikalık ile çok çeşitli kusur ve eksiklikleri de aynı anda yaratmaktadır. Mükemmellik ve kalıcılık bu dünyanın kanununa aykırıdır. Gelişen teknoloji de dahil olmak üzere, insan aklının düşünebileceği hiçbir şey Allah'ın bu kanununu değiştiremeyecektir. Böylece insanlar bir yandan ahireti özleyip ona kavuşmak için çabalamalı ve Allah'a gereken şükür ve takdiri göstermelidirler. Bir yandan da bunların gerçek yerinin bu geçici dünya değil, eksik ve kusurlardan arındırılmış ve müminler için hazırlanmış ebedi cennet hayatı olduğunu anlamalıdırlar. Kuran'da, bu gerçek çok açık bir biçimde bildirilir:

Hayır, siz dünya hayatını seçip üstün tutuyorsunuz. Ahiret ise daha hayırlı ve daha süreklidir. (A'la Suresi, 16-17)

Bir başka ayette ise, "gerçekten ahiret yurdu ise, asıl hayat odur" (Ankebut Suresi, 64) denir. "Asıl hayat"ımız olan ahiret ile geçici bir yurt olan dünya arasında, perde kadar ince bir sınır vardır. Ölüm, işte bu perdeyi kaldırır. Ölümle birlikte bu dünya ve bedenle olan ilişki kesilecek, yepyeni bir yaratılışla sonsuz hayata başlangıç yapılacaktır.

Ölümle birlikte başlayacak olan hayat gerçek hayattır. Eksiklik, kusur, geçicilik dünyaya ait kanunlardır. Gerçek kanunlar; kusursuzluk, ölümsüzlük, mükemmellik üzerine kuruludur. Bir başka deyişle, normal olan, bir çiçeğin hiç solmaması, bir insanın hiç kirlenmemesi, hiç yaşlanmaması, bir meyvenin hiç çürümemesidir. Asıl kanunlar, insanın her istediğinin anında gerçekleşmesini, insanın hiçbir acı ve hastalık yaşamamasını, hiçbir zaman üşümemesini, ya da terlememesini gerektirir. Ancak asıl kanunlar, asıl hayatta; geçici kanunlar da geçici olan bu dünya hayatındadır.

Asıl kanunların yurdu, yani ahiret ise çok yakındır. Allah dilediği an insanın buradaki yaşamına son verip, onu ahirete geçirebilir. Bu geçiş, bir göz açıp-kapaması kadar çabuk gerçekleşecektir. Rüyadan uyanmak gibi... Ölümle birlikte sona erecek olan dünyanın, ahirete göre ne denli kısa olduğu Kuran'da şöyle anlatılır:

Dedi ki: "Yıl sayısı olarak yeryüzünde ne kadar kaldınız?" Dediler ki: "Bir gün ya da bir günün birazı kadar kaldık, sayanlara sor." Dedi ki: "Yalnızca az (bir zaman) kaldınız, gerçekten bir bilseydiniz," "Bizim, sizi boş bir amaç uğruna yarattığımızı ve gerçekten Bize döndürülüp getirilmeyeceğinizi mi sanmıştınız?" (Müminun Suresi, 112-115)

Ölümle birlikte rüya sona ermiş ve gerçek yaşam başlamıştır. Yeryüzünde "bir gün ya da bir günün birazı kadar", hatta "bir göz çarpması" kadar kalmış olan insan, yaptıklarının hesabını vermek üzere Allah'ın huzuruna çıkar. Eğer dünyada iken ölümü aklında tutmuş, Allah'a kavuşacağının bilincinde olarak yaşamış ise, kurtulmayı umacaktır. Kuran'da "kitabı sağ eline verilen" bu kişilerin şöyle diyeceği haber verilir:

"... Alın kitabımı okuyun. Çünkü ben, gerçekten hesabıma kavuşacağımı sanmış (anlamış)tım." (Hakka Suresi, 19-20)

ÖLÜMDEN İBRET ALMAYANLARIN DÜNYA VE AHİRETTEKİ DURUMLARI

İnsanların çoğunda “ölüm yaşamın bittiği andır” şeklinde eksik ve yetersiz bir inanış vardır. Oysa biraz daha derin düşünülse ölümün diğer bir hayatın da başladığı an olduğu anlaşılacaktır. Bu eksik bakış açısı yüzünden, inkar edenler hedefledikleri herşeyi dünyadaki kısa sürenin içine sığdırmaya çalışırlar. Ahireti tanımayanların, bu dünyadan gözü kapalı bir şekilde sınır tanımadan yararlanmak istemelerinin sebebi de budur. Bunlar ölümle birlikte, herşeyden mahrum kalacakları endişesiyle, doğru-yanlış ayrımı yapmadan yaşamaya, bu dünyadan maksimum derecede faydalanmaya, nefislerini tatmin etmeye çalışırlar. Önlerinde çok uzun yılların var olduğuna kendilerini inandırıp, uzun vadeli planlar peşinde koşarlar. Bu, şeytanın insanı aldatmak için kullandığı en klasik yöntemdir. Şeytanın inkarcılar üzerinde uygulamak istediği bu oyunu Allah Kuran’da şu ayetlerle haber verir:

Şüphesiz, kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra, gerisin geri (küfre) dönenleri, şeytan kışkırtmış ve uzun emellere kaptırmıştır. (Muhammed Suresi, 25)

(Şeytan) Onlara vaadler ediyor, onları en olmadık kuruntulara düşürüyor. Oysa şeytan onlara bir aldanıştan başka bir şey vaat etmez. (Nisa Suresi, 120)

Bu dünyada sonsuza dek yaşayacakmış gibi mal ve servet biriktiren inkarcılar, hayatlarını mal ve evlat çokluğu ile övünecekleri bir yarış haline getirirler. Bu sahte üstünlüğün verdiği gurura kapılarak ahiretten tamamen uzaklaşırlar. Ancak içinde bulundukları büyük yanılgının kendilerini nereye doğru yönlendirdiği, ayetlerle açıkça bildirilmiştir:

Onlar sanıyorlar mı ki, kendilerine vermekte olduğumuz mal ve çocuklarla, Biz onların hayırlarına koşuyoruz (veya yardım ediyoruz)? Hayır, onlar şuurunda değiller. (Müminun Suresi, 55-56)

Şu halde onların malları ve çocukları seni imrendirmesin; Allah bunlarla ancak onları dünya hayatında azaplandırmak ve canlarının onlar inkar içindeyken zorlukla çıkmasını ister. (Tevbe Suresi, 55)

Allah insana, imtihan için gönderildiği bu dünyada ölümü ve ahireti düşündürecek pek çok mesaj gönderir. Bir ayette, insana uyarı olsun diye verilen belalara dikkat çekilir:

Görmüyorlar mı ki, gerçekten onlar her yıl, bir veya iki defa belaya çarptırılıyorlar da sonra tevbe etmiyorlar ve öğüt alıp (ders çıkarıp) düşünmüyorlar. (Tevbe Suresi, 126)

Gerçekten çoğu insan, sık sık tevbe etmesine, öğüt alıp düşünmesine vesile olacak belalarla karşılaşır. Bunlar, ayette bildirildiği gibi yılda bir kaç kez karşılaşılabilen büyük belalar ya da günlük küçük sıkıntılar olabilir. İnsan kaza, sakatlanma ve ölümle sonuçlanan birçok olaya tanık olur. İnsana düşen, bu tip olayların kendi başına da gelebileceğini, her an kendi imtihanının da sona erebileceğini hatırlamak, hemen Allah'a sığınıp bütün samimiyeti ile bağışlanma dilemektir.

Müminlerin gördükleri olaylardan aldıkları ders ve ibret kalıcı olur. Fakat, aynı olayların iman etmeyenler üzerindeki etkisi ve bunlara verdikleri tepki çok daha farklıdır. İnkarcılar kendilerinde uyandırdığı dehşet hissinin bir sonucu olarak ölümün gerçekliğini kabullenmeyerek ya da unutmaya çalışarak kendilerini rahatlatmak için uğraşıp-dururlar. Ancak bu yanıltıcı metodla kendilerine zarar vermekten öteye gidemezler. Çünkü Allah, "Onları adı konulmuş bir süreye kadar ertelemektedir" (Nahl Suresi, 61) ve bu süre sandıklarının aksine aleyhlerine işlemektedir. Kuran'da şöyle buyrulur:

O küfre sapanlar, kendilerine tanıdığımız süreyi sakın kendileri için hayırlı sanmasınlar, Biz onlara, ancak günahları daha da artsın diye süre vermekteyiz. Onlar için aşağılatıcı bir azap vardır. (Al-i İmran Suresi, 178)

Ölüm en yakınındaki kimseye isabet ettiğinde bile bu uyarıyı hiç üzerine almayan, bundan bir öğüt ve ders çıkaramayan gaflet içindeki insan, günün birinde kendisi ölümle karşı karşıya kalsa, içinde bulunduğu durumdan kurtulmak için bir anda dünyanın en ihlaslı insanı haline geliverir. Kuran'da bu psikoloji bir örnekle şöyle tasvir edilir:

Karada ve denizde sizi gezdiren O'dur. Öyle ki siz gemide bulunduğunuz zaman, onlar da güzel bir rüzgarla onu yüzdürürlerken ve (tam) bununla sevinmektelerken, ona çılgınca bir rüzgar gelip çatar ve her yandan dalgalar onları kuşatıverir; onlar artık bu (dalgalarla) gerçekten kuşatıldıklarını sanmışlarken, dinde O'na 'gönülden katıksız bağlılar (muhlisler)' olarak Allah'a dua etmeye başlarlar: "Andolsun eğer bundan bizi kurtaracak olursan, muhakkak Sana şükredenlerden olacağız." (Yunus Suresi, 22)

Ancak bu insanlar, Allah, kendilerini kurtardığında tekrar eski gafletlerine geri döner ve Allah'a verdikleri sözü unutarak, en ufak bir vicdani rahatsızlık duymadan sahtekarlık ve nankörlüklerini ortaya koyarlar. Oysa bu sahtekarlıkları, kıyamet günü kendi aleyhlerine bir delil olacaktır. Ayetin devamında şöyle denir:

Ama (Allah) onları kurtarınca, hemen haksız yere, yeryüzünde taşkınlığa koyulurlar. Ey insanlar, sizin taşkınlığınız, ancak kendi aleyhinizedir; (bu) dünya hayatının geçici metaıdır. Sonra dönüşünüz Bizedir, Biz de yaptıklarınızı size haber vereceğiz. (Yunus Suresi, 23)

Bu psikolojideki insan, ümitsiz bir çabayla aynı sahtekarlığı ölüm esnasında da dener. Fakat kendisine tanınan süre artık sona ermiştir:

Sonunda, onlardan birine ölüm geldiği zaman, der ki: "Rabbim, beni geri çevirin. Ki, geride bıraktığım (dünya)da salih amellerde bulunayım." Asla, gerçekten bu, yalnızca bir sözdür, bunu da kendisi söylemektedir. Onların önlerinde, diriltilip kaldırılacakları güne kadar bir engel (berzah) vardır. (Müminun Suresi, 99-100)

İnkarcıların bu tutumunun Allah'ın huzurunda bile devam ettiğini görürüz. Bu durum ayetlerde şöyle haber verilir:

Suçlu-günahkarları, Rableri huzurunda başları öne eğilmiş olarak: "Rabbimiz, gördük ve işittik; şimdi bizi (bir kere daha dünyaya) geri çevir, salih bir amelde bulunalım, artık biz gerçekten kesin bilgiyle inananlarız" (diye yalvaracakları zamanı) bir görsen... (Secde Suresi, 12)

Öyleyse bu (azab) gününüzle karşılaşmayı unutmanıza karşılık azabı tadın. Biz de sizi gerçekten unuttuk; yaptıklarınıza karşılık ebedi azabı tadın. (Secde Suresi, 14)

Aynı sonuçsuz çırpınışların cehennemde de devam ettiğini haber veren bir ayet şöyledir:

İçinde onlar (şöyle) çığlık atarlar: "Rabbimiz, bizi çıkar, yaptığımızdan başka salih bir amelde bulunalım." Size orda (dünyada), öğüt alabilecek olanın öğüt alabileceği kadar ömür vermedik mi? Size uyaran da gelmişti. Öyleyse (azabı) tadın; artık zalimler için bir yardımcı yoktur. (Fatır Suresi, 37)

Ahiretteki bu ümitsiz çırpınışlar ve acı sonuç, hep insanın dünyanın gerçek amacını ve değerini takdir edemeyişinden kaynaklanır. İman etmemiş insan;

dünyadayken Allah'ın etrafında yarattığı hikmetli olaylardan ibret almaz, Allah'ın gönderdiği uyarıları dinlemez, vicdanını bastırarak anlamazlıktan, görmezlikten gelir, ölümü kendinden çok uzakta görür, Allah'ın rızası değil, nefsinin istekleri doğrultusunda hareket eder. Tüm bunlar, sonunda geri dönüşü olmayan ölüme hazırlıksız yakalanmaya ve yukarıdaki ayetlerde geçen umutsuz duruma düşmeye sebep olur. Bu nedenle ölüm gelip uyandırmadan gafletin derin uykusundan uyanmak gerekir. Çünkü ölüm anında uyanmak insana hiçbir fayda sağlamayacaktır. Allah bu durumdan insanları şöyle sakındırır:

Sizden birinize ölüm gelip de: "Rabbim, beni yakın bir süreye (ecele) kadar geciktirsen ben de böylece sadaka versem ve salihlerden olsam" demezden önce, size rızık olarak verdiklerimizden infak edin. Oysa Allah, kendi eceli gelmiş bulunan hiçbir kimseyi kesinlikle ertelemez. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. (Münafikun Suresi, 10-11)

Akıl sahibi olan her insanın yapması gereken, ölümden sürekli kaçmak değil onu her an hatırda tutmaktır. Ancak bu şekilde gerçek hedefinin bilincinde olarak hareket edebilir, nefsinin ve şeytanın kendisini bu geçici dünya hayatı ile aldatıp oyalamasına izin vermez.

Ölüme Hazırlık Yapmak

Bu dünya insanların eğitim yeridir. Allah insanlara dünyada çeşitli sorumluluklar yüklemiş ve onlara gözetmeleri gereken sınırları bildirmiştir. İnsan, bu sınırları gözettiği, emredilenleri yerine getirip, yasaklanan şeylerden sakındığı ölçüde ruhen olgunlaşır, aklı ve şuuru gelişir. Başına gelen olaylara sabretmesini, hiçbir durumda Allah'ın dininden taviz vermemeyi, her durum karşısında Allah'a yönelip dönmeyi, yalnız O'ndan yardım istemeyi öğrenir. Allah'ı gereği gibi takdir etmeyi, O'na karşı içli bir sevgi ve saygı dolu bir korku duymayı öğrenir, Allah'a karşı katıksız bir iman ve tam bir teslimiyet kazanır. Allah'ın yarattığı nimetlerin değerini gerçek manada anlar ve bu sayede Allah'a olan şükrü, sevgisi, yakınlığı ve hayranlığı artar. Sonuçta, Allah'ın beğendiği üstün akla ve ahlak özelliklerine sahip ideal bir mümin haline gelebilir. Bu şekilde her yönüyle mükemmel yaratılmış olan cennete girmeye layık bir insan olmayı umabilir.

Her insan dünyada kendisine tanınan sürede başına gelen sayısız olayla sınanır ve bu imtihandaki başarısı oranında ebedi hayatında ceza veya mükafata kavuşur. AllahHiç kimse kendi imtihanının ne zaman son bulacağını bilemez. Ölüm, Kuran'da bizlere bildirildiği gibi "süresi belirtilmiş bir yazıdır". (Al-i İmran Suresi, 145) Bu süre bazen uzun, bazen de kısadır. Aslında en uzun olarak tanımladığımız süre bile nadiren 70 ya da 80 senenin üzerine çıkabilir.

Bu nedenle, uzun yaşama hesapları yapmak yerine insan, Allah’a karşı sorumlu olduğunu ve hesap gününde bütün yaptıklarının hesabını vereceğini bilerek, Kuran’ın ve Peygamberimiz (sav)’in sünnetinin rehberliğinde, hak yola uygun olarak yaşamalıdır. Aksi halde, sonsuz hayatı için bir hazırlık yapmaması, bunun için kendisine tanınan bu tek ve son fırsatı değerlendirememesi ve ebediyen cennetten mahrum kalması kendisi için gerçekten de çok acı bir durum olur. Ebediyen cennetten mahrum olan biri sonsuz azap mekanı olan cehenneme gidecek bir ahlak gösteriyor demektir. Bu nedenle dünyada boşa geçen her saniye hem çok büyük bir kayıp hem de çok acı bir sonuca doğru atılan yeni bir adımdır.

İnsan unutmaya ve gaflete düşmeye müsait bir varlıktır. İradesini kullanmayıp kendini günlük olayların akışına kaptırırsa asıl dikkatini vermesi ve aklında tutması gereken konulardan uzaklaşır. Allah'ın her yönden kendisini sarıp kuşattığını, her an kendisini izlediğini, işittiğini, yaptığı her şeyin hesabını Allah'a vereceğini, ölümü, cennetin ve cehennemin varlığını, kaderin dışında hiçbir olayın meydana gelmeyeceğini, karşılaştığı her şeyde, her olayda bir hayır olduğunu unutur. Gaflete düşerek, hayatının gerçek amacını aklından çıkarabilir. Allah’ın farz kıldığı ibadetler bu unutkanlık ve gafleti yok eder, müminin bilincini ve iradesini canlı tutar. Müminin sürekli olarak Allah'a yönelip dönmesini sağlar ve Rabbimiz'in emirleri doğrultusunda bir yaşam sürdürmesine yardımcı olur. Örneğin günde beş vakit namaz kılmak için Allah’ın huzurunda duran mümin, Rabbimiz ile güçlü bir manevi bağ kurar.

Peygamberimiz (sav) de pek çok hadis-i şerifinde ibadetlere titizlik göstermenin önemine dikkat çekmiştir. Ebu Hureyre (r.a.)’den rivayet edilen bir kudsi hadisinde Resulullah (sav) 5 vakit namazın önemiyle ilgili olarak şöyle buyurmaktadır:

“Beş vakit namazlar, gelecek haftaya kadar cüm’a, gelecek seneye kadar ramazan, büyük günahlardan sakınılırsa, aralarındaki hatalar için kefarettirler.”(Müslim) (Riyazü’s Salihin, İmamı Nevevi, çeviren: Mehmet Emre, Bedir yayınevi, sf. 698)

Madem gerçek budur, öyleyse bu gerçeğin dünyadaki herşeyden daha önemli olduğunu iyi anlamak gerekir. İnsanın, hayatında karşısına çıkacak muhtemel olaylar için önceden hazırlık yaptığı gibi, hatta daha da fazla, ölüm ve sonrası için benzeri bir hazırlık yapması en mantıklı hareket olacaktır. Her insan ölümden sonra karşılaşacağı olaylarla da tek başına muhatap olacaktır. Ebedi kurtuluşu isteyen insanlara, Allah Kuran’da şöyle emreder:

Ey iman edenler, Allah’tan korkun. Herkes yarın için neyi takdim ettiğine baksın. Allah’tan korkun. Hiç şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. Kendileri Allah’ı unutmuş, böylece O da onlara kendi nefislerini unutturmuş olanlar gibi olmayın. İşte onlar, fasık olanların ta kendileridir. (Haşr Suresi, 18-19)

~ 2 ~

KIYAMET

... İnsan, önündeki (sonsuz geleceği)ni de
‘fücurla sürdürmek ister.’
“Kıyamet günü ne zamanmış” diye sorar.
Ama göz ‘kamaşıp da kaydığı’; Ay karardığı,
Güneş ve Ay birleştirildiği zaman;
İnsan o gün: “Kaçış nereye?” der.
Hayır, sığınacak herhangi bir yer yok.
O gün, ‘sonunda varılıp
karar kılınacak yer (müstakar)’
yalnızca Rabbinin Katıdır.
(Kıyamet Suresi, 5-12)

GİRİŞ

Ahirete İman

Ahiret inancı, Kuran'da imanın temel şartları arasında sayılan son derece önemli bir konudur. Allah, Fatiha Suresi'nin başında Kendi sıfatlarını bildirirken, Rahman ve Rahim isimlerinin hemen ardından Kendisi'nin "Din gününün Maliki" (Fatiha Suresi, 3) olduğunu haber verir. Bir sonraki sure olan Bakara Suresi'nin hemen üçüncü ayetinde de müminlerin "gayba", yani görmediklerine, duyularıyla algılayamadıklarına iman ettiklerini bildirir:

Onlar, gayba inanırlar... (Bakara Suresi, 3)

Ölümden sonra dirilme, kıyamet, cennet, cehennem gibi olaylar, kısaca ahiret hep bu "gayb"ın içerisinde yer alır. Nitekim Bakara Suresi'nin 4. ayetinde de, "… ve ahirete de kesin bir bilgiyle inanırlar" ifadesiyle Rabbimiz "ahirete iman" konusunun önemini tekrar hatırlatır.

Kuran'da bildirilen şekilde bir ahiret inancı, insanın samimi ve gerçek bir mümin olduğunun çok büyük bir kanıtıdır. Çünkü ahirete iman eden bir kişi zaten Allah'a, O'nun kitabına ve Resulüne de kayıtsız şartsız iman etmiş demektir. Bu kişi Allah'ın herşeye gücünün yettiğini, sözünün doğru, vaadinin de hak olduğunu bilir, dolayısıyla ahiretten hiçbir şüphe duymaz. Henüz bu gerçekleri görmediği, bunlara bizzat şahit olmadığı halde Allah'a olan imanının, O'na duyduğu güvenin ve kendisine verilmiş olan aklın doğal bir sonucu olarak, adeta görüyormuş gibi bunlara iman eder. Ahirete karşı şüphelerden arınmış, kesin bir iman, Allah'ın varlığına ve O'nun Kuran'da bildirdiği tüm sıfatlarına iman ettiğini, Allah'a tam bir güven ve teslimiyeti olduğunu ve O'nu gereği gibi tanıyıp takdir ettiğini de gösterir.

Gerçek bir imana sahip olmak kesin bilgiye dayanan bir ahiret inancı ile mümkündür. Allah Kuran'ın birçok ayetinde inkarcıların ahireti tanımadığını, onun gerçekleşeceğine inanmadıklarını bildirir. Aslında bunları söyleyenlerin pek çoğu Allah'ın varlığına inanan kimselerdir. Ancak inkarcıların en çok yanılgıya düştükleri konu Allah'ın varlığı değil, Allah'ın sıfatlarıdır. Kimisi –Allah'ı tenzih ederiz- Allah'ın herşeyi en başta yaratıp bıraktığını, daha sonra olayların kendi başına gelişip devam ettiğini; kimisi Allah'ın insanı yarattığını fakat insanın kendi kaderini kendisinin belirlediğini; kimisi Allah'tan gizli olan fiiller, düşünceler yapabileceğini; kimisi de Allah'ın var olduğunu, ancak kendince dinin gerekli olmadığını savunur. Allah bu sapkın düşünceleri savunanlarla ilgili olarak Kuran'da şöyle haber verir:

Onlar: "Allah, beşere hiçbir şey indirmemiştir" demekle Allah'ı, kadrinin hakkını vererek takdir edemediler... (Enam Suresi, 91)

Ayetten anlaşıldığı gibi bazı insanların imansızlığının temelinde Allah'ın varlığını kesin bir reddetme değil, Allah'ı gereği gibi takdir edememe, dolayısıyla da ahireti inkar etme vardır. Yoksa inkarcılar arasında, bir Yaratıcıyı kesin bir yargıyla reddedenlerin oranı oldukça düşüktür. Bunların bile çoğu içlerinde sürekli bir şüphe duygusuyla yaşar. Allah'a şirk koşan ve ölümden sonra dirilmeyi, hesap gününü, cenneti, cehennemi inkar edenlerin durumu birçok ayette haber verilir ve ahirete iman konusu özlü olarak açıklanır.

Ahiret, her ne kadar bu dünyada beş duyumuzla idrak edemeyeceğimiz bir gerçekse de Allah bu gerçeği aklımızla kavramamız için sayısız delil yaratmıştır. Zaten dünyadaki imtihan ortamının bir gereği olarak, önemli olan bu gerçeklerin duyular vasıtasıyla değil, akıl ve vicdan yoluyla kavranmasıdır. Normal bir insan biraz düşündüğünde kendisi dahil, etrafındaki hiçbir şeyin tesadüf eseri olmadığını, herşeyin, Yaratıcımız'ın sonsuz gücü, bilgisi, isteği ve kontrolünde gerçekleştiğini rahatlıkla görür. Bunun sonucu olarak ahiretin yaratılmasının da Allah için çok kolay olduğunu ve bunun Allah'ın hikmetli ve adaletli yaratması olduğunu kavrar.

Ancak durum bu kadar açıkken, tüm hayatını kendi heva ve hevesi, nefsani arzuları peşinde, Allah'ın emirlerine isyan içinde geçiren bir insan, ölümden sonra dirilmek, hesap günüyle karşılaşmak ve yaptıklarının karşılığını görmek istemez. Bu nedenle her ne kadar ahiretin varlığına ihtimal verse bile vicdanını örtme ve kendini kandırma yolunu seçer. Bu gafil ruh halindeki bir inkarcı artık ölümden sonra dirilmeyi ve ahireti reddedebilmek için akıl ve mantıktan uzak, tutarsız ve tek aşamalı örnekler vermeye başlar. Kuran'da böyle kişilerin inkar edebilmek için verdiği bir örnek şöyle bildirilmektedir:

Kendi yaratılışını unutarak Bize bir örnek verdi; dedi ki: "Çürümüş-bozulmuşken, bu kemikleri kim diriltecekmiş?" (Yasin Suresi, 78)

Oysa, yalnızca bir kaçıştan ve kendini kandırmaktan öte bir amacı olmayan bu sorunun cevabı aslında çok açıktır. Allah şöyle buyurmuştur:

De ki: "Onları, ilk defa yaratıp-inşa eden diriltecek. O, her yaratmayı bilir." (Yasin Suresi, 79)

Allah, bu şekilde tutarsız örnekler vermenin ahireti inkar edenlere özgü bir özellik olduğunu da Kuran'da bildirmektedir:

Ahirete inanmayanların kötü örnekleri vardır, en yüce örnekler ise Allah'a aittir. O, güç sahibi olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. (Nahl Suresi, 60)

Bazıları da örneklerini geliştirip detaylandırarak iddialarını daha mantıklı hale getirdiklerini sanırlar. Oysa her söyledikleri akılsızlıklarını daha da açığa çıkarır. Allah ayetlerinde bu kişilerle ilgili şöyle buyurmuştur:

Derler ki: "Biz çukurda iken, gerçekten biz mi yeniden (diriltilip) döndürüleceğiz? Biz çürüyüp dağılmış kemikler olduğumuz zaman mı?" Derler ki: "Şu durumda, zararına bir dönüştür bu." (Naziat Suresi, 10-12)

Nahl Suresi'nde ise iman etmeyenlerin ahireti inkar etmelerindeki ısrar şöyle haber verilir:

Olanca yeminleriyle: "Öleni Allah diriltmez" diye yemin ettiler. Hayır; bu, O'nun üzerinde hak olan bir vaaddir, ancak insanların çoğu bilmezler. (Nahl Suresi, 38)

Heva ve heveslerini ilah edinerek, vicdanlarını örten ve böyle örneklerle kendilerini de kandıran insanların konumlarını Allah Kuran'da şöyle bildirir:

Andolsun, cehennem için cinlerden ve insanlardan çok sayıda kişi yarattık (hazırladık). Kalbleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Kuran'ın bir başka ayetinde de bu kişilerin durumu şöyle tarif edilir:

Şimdi sen, kendi hevasını ilah edinen ve Allah'ın bir ilim üzere kendisini saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği ve gözü üstüne bir perde çektiği kimseyi gördün mü? Artık Allah'tan sonra ona kim hidayet verecektir? Siz yine de öğüt alıp-düşünmüyor musunuz?

Dediler ki: "(Bütün olup biten,) Bu dünya hayatımızdan başkası değildir, ölürüz ve diriliriz; bizi "kesintisi olmayan zaman (dehrin akışın)dan başkası yıkıma (helake) uğratmıyor." Oysa onların bununla ilgili hiçbir bilgileri yoktur; yalnızca zannediyorlar. (Casiye Suresi, 23-24)

Dünya Hayatının Durumu

Ölüm, yeniden diriliş, ahiret gibi, inkarcıların şüphe içinde oldukları konular, aslında insanın hayatı boyunca karşı karşıya olduğu gerçeklerdir.

Uyku ve rüya bu konuda önemli bir örnektir. Ölümden sonra dirilişi inatla inkar eden ve sürekli ölümden kaçan bir kişi aslında her gece uykusunda ölüp, her sabah

dirildiğinin şuurunda değildir. Allah'ın Kuran'da uyku ile ilgili bildirdikleri konunun anlaşılmasına yardımcı olur:

Allah, ölecekleri zaman canlarını alır; ölmeyeni de uykusunda (bir tür ölüme sokar). Böylece, kendisi hakkında ölüm kararı verilmiş olanı(n ruhunu) tutar, öbürüsünü ise adı konulmuş bir ecele kadar salıverir. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir kavim için gerçekten ayetler vardır. (Zümer Suresi, 42)

Sizi geceleyin öldüren (uyutan) ve gündüzün 'güç yetirip etkilemekte (yapıp kazanmakta) olduklarınızı' bilen, sonra adı konulmuş ecel doluncaya kadar onda sizi dirilten (uyandıran) O'dur. Sonra 'en son dönüşünüz' O'nadır. Sonra yapmakta olduklarınızı size O haber verecektir. (Enam Suresi, 60)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, uyku hali "ölüm" olarak adlandırılmakta, bildiğimiz "ölüm"le uyku arasında bir ayırım yapılmamaktadır.

Uyku, insan ruhunun, uyanıkken kullandığı bedeni terk etmesidir. Rüya görmeye başlandığında ise bu kez yepyeni bir beden kullanılmaya başlanır ve yepyeni bir ortam algılanır. Çoğu zaman bunun rüya olduğunun bile farkında değilizdir. Rüyamızda korkar, hüzünlenir, sevinir, acı duyar ya da zevk alırız. Rüyamızda başımıza gelen olayların gerçek olduğundan o kadar eminizdir ki bu olaylara, uyanıkken verdiğimiz tepkilerin benzerini veririz.

Teknik olarak mümkün olsa ve bize dışarıdan müdahele edip, aslında gördüklerimizin yalnızca hayalden ibaret olduğunu söyleseler, buna aldırış bile etmez hatta buna inanmayız. Oysa, yaşadıklarımızı dış dünyada sağlayan hiçbir maddi gerçeklik yoktur ve rüyada yaşadığımız tüm olaylar Allah'ın ruhumuza algılattığı bir görüntü ve hisler bütünüdür.

Ancak göz ardı edilmemesi gereken en önemli nokta, uykudan uyandığımızda da bu ilahi kanunun değişmediğidir. Allah rüyaların doğrudan Kendi İrade ve yaratmasına tabi olduklarını, "Hani Allah, onları sana uykunda az gösteriyordu; eğer sana çok gösterseydi, gerçekten yılgınlığa kapılacaktınız ve iş konusunda gerçekten çekişmeye düşecektiniz. Ancak Allah esenlik (kurtuluş) bağışladı. Çünkü O, elbette sinelerin özünde saklı duranı bilendir." (Enfal Suresi, 43) ayetiyle haber vermiş, "Karşı karşıya geldiğinizde, Allah, 'olacağı olan işi gerçekleştirmek' için, onları gözlerinizde az gösteriyor, sizi de onların gözlerinde azaltıyordu. Ve (bütün) işler Allah'a döndürülür." (Enfal Suresi, 44) ayetiyle normal hayatta da aynı kuralın işlediğini bildirmiştir. Allah, madde hakkında algıladığımız his ve görüntülerin tamamen Kendi istek ve yaratmasına tabi olduğuna bir başka ayette de şöyle dikkat çekmektedir:

Karşı karşıya gelen iki toplulukta, sizin için andolsun bir ayet (ibret) vardır. Bir topluluk, Allah yolunda çarpışıyordu, diğeri ise kafirdi ki göz

görmesiyle karşılarındakini kendilerinin iki katı görüyorlardı. İşte Allah, dilediğini yardımıyla destekler. Şüphesiz bunda, basiret sahipleri için gerçekten bir ibret vardır. (Al-i İmran Suresi, 13)

Günlük hayatta, muhatap olduğumuz varlıklar, yaşadığımız olaylar da aynen rüya gibi Allah'ın ruhumuza gösterdiği görüntüler, algılattığı hislerden meydana gelirler. Kendimize ait görüntüler ve fiiller de başka şeylere ait görüntü ve hareketler de Allah'ın kare kare bunlara ait görüntü ve algıları yaratmasıyla gerçekleşir. Bu gerçek Kuran'da şöyle açıklanır:

Onları siz öldürmediniz, ama onları Allah öldürdü; attığın zaman sen atmadın, ama Allah attı. Mü'minleri Kendinden güzel bir imtihanla imtihan etmek için (yaptı.) Şüphesiz Allah, işitendir, bilendir. (Enfal Suresi, 17)

Ahiret ve ona ait olan görüntü ve algıların yaratılması da aynı ilahi kanun çerçevesinde gerçekleşir. Ölümle birlikte, dünya ortamı ve bu ortamda kullanılan bedenle ilgi kesilir. Ruh ise Allah'ın dilemesiyle ölümsüzdür. Bu dünyadan ahirete geçiş ise uykudan uyanıp dünya hayatına geçmeye benzerdir.

Yeniden dirilişle birlikte, ahiret hayatı ve yepyeni bir yaratılışta olan bir bedenle yeni bir yaşama başlanır.Bu dünyada sonsuz çeşitlilikte görüntüyü, sesi, kokuyu, tadı, dokunma hissini yaratan Allah, aynı şekilde cennet ve cehenneme ait sonsuz görüntü ve hisleri de yaratacaktır. Bütün bunların yaratılması Allah için son derece kolaydır:

... O, bir işin olmasına karar verirse, ona yalnızca "OL" der, o da hemen oluverir. (Bakara Suresi, 117)

Diğer bir gerçekse, dünya hayatı rüyaya göre nasıl daha net ve keskinse, ahiretin de dünyaya kıyasla çok daha net ve keskin olduğudur. Benzer şekilde, rüya dünya hayatına nazaran ne kadar kısaysa dünya hayatı da ahirete kıyasla o kadar hatta kıyaslanamayacak derecede kısadır. Bilindiği gibi zaman, izafi bir kavramdır. Bu konu günümüzde bilimsel olarak ispatlanmış bir gerçektir. Rüyada insanın saatler boyu yaşadığını sandığı bir olay dünya zamanına göre yalnızca birkaç saniyede gerçekleşir. En uzun rüya bile dünyadaki hesaba göre birkaç dakika sürer. Fakat rüyayı gören kişi belki de rüyasında günler geçirmiştir. Allah zamanın göreceli olduğunu ayetlerde haber vermektedir:

Melekler ve Ruh (Cebrail), ona, süresi elli bin yıl olan bir günde çıkabilmektedir. (Mearic Suresi, 4)

Gökten yere her işi O evirip düzene koyar. Sonra (işler,) sizin saymakta olduğunuz bin yıl süreli bir günde yine O'na yükselir. (Secde Suresi, 5)

Aynı şekilde dünyada uzun yıllar yaşayan bir insan, aslında ahiretteki zaman boyutuna göre çok az bir süre yaşamış olur. Ahirete gittiklerinde bu gerçeğe şahit olanların konuşmaları Kuran'da şöyle aktarılır:

Dedi ki: "Yıl sayısı olarak yeryüzünde ne kadar kaldınız?" Dediler ki: "Bir gün ya da bir günün birazı kadar kaldık, sayanlara sor." Dedi ki: "Yalnızca az (bir zaman) kaldınız, gerçekten bir bilseydiniz," "Bizim, sizi boş bir amaç uğruna yarattığımızı ve gerçekten Bize döndürülüp getirilmeyeceğinizi mi sanmıştınız?" (Müminun Suresi, 112-115)

Durum böyleyken, insanın sonsuz yaşamını bu geçici dünya hayatı uğruna tehlikeye atmasının ne büyük bir akılsızlık olduğu ortadadır. Üstelik dünya hayatının ahiret hayatına kıyasla ne kadar kısa olduğu düşünülürse...

Sonuç olarak, dünyada yaşadıklarımız Allah'ın ruhumuza izlettirdiği algılardır. İnsanın bedeni de aynı şekilde Allah'ın ruhuna gösterdiği bir görüntüdür. Allah görüntüyü dilediği zaman değiştirir. İnsan ölünce gözündeki perde kalkar ve önceden sandığı gibi yok olmadığını anlar. Bu olay Kuran'da şöyle haber verilir:

O, ölüm sarhoşluğu, bir gerçek olarak gelip de, (insana) "İşte bu, senin yan çizip-kaçmakta olduğun şeydir" (denildiği zaman da). Sur'a da üfürülmüştür. İşte bu, tehdidin (gerçekleştiği) gündür. (Artık) Her bir nefis, yanında bir sürücü ve bir şahid ile gelmiştir. "Andolsun, sen bundan gaflet içindeydin; işte Biz de senin üzerindeki örtüyü açıp-kaldırdık. Artık bugün görüş-gücün keskindir." (Kaf Suresi, 19-22)

İşte o zaman işin gerçeğini daha iyi kavrayan inkarcıların neler söyleyeceklerini Allah şöyle bildirmiştir:

Demişlerdir ki: "Eyvahlar bize, uykuya-bırakıldığımız yerden bizi kim diriltip-kaldırdı? Bu, Rahman (olan Allah)ın vaat ettiğidir, (demek ki) gönderilen (elçi)ler doğru söylemiş". (Yasin Suresi, 52)

Bu andan itibaren inkar eden bir kişiyi, artık telafisi mümkün olmayan ve sonsuza dek sürecek bir pişmanlık kaplar. İşte bu, en büyük pişmanlıktır.

EVRENİN ÖLÜMÜ

Kuran'da bizlere, evrendeki tüm yaratılmışların yanında, evrenin kendisinin de bir ölümü olduğu haber verilir. Ölümlü olan yalnızca insan değildir. Tüm hayvanlar ölür, bitkiler de ölür. Hatta gezegenler ve yıldızlar da ölür. Ölüm evrendeki tüm yaratılmışların ortak kaderidir. Allah Katında ezelde belirlenmiş olan bir günde tüm insanlar, canlılar, Dünya, Güneş, Ay, yıldızlar, kısacası tüm maddesel varlıklar yok olacaktır. Kuran'da bu güne "kıyamet" (kalkış günü) adı verilir; bu gün, "insanların, alemlerin Rabbi için kalkacağı gün"dür. (Mutaffifin Suresi, 6)

İnsanın ölümünün dehşet verici oluşu gibi, evrenin ölümü olan kıyamet de dehşet vericidir. O gün, önceden inanmamış olanlar, Allah'ın azametini, kudretini ilk kez, hem de çok büyük bir şiddetle hissedeceklerdir. İşte bu nedenle kıyamet, inkarcılar için başlı başına büyük bir azap, bir dehşet, pişmanlık, acı ve şaşkınlık günüdür. Kıyameti gören insan, hiçbir şekilde tarif edilemeyecek, dünyadaki tüm korkulardan yüzlerce kat şiddetli olan bir korkuya kapılacaktır. Kuran'da, kıyametin aşamaları, bu büyük olayın nasıl gerçekleşeceği ve bunu gören insanların ne hale geleceği tarif edilir.

Sur'a İlk Üfleniş

Kıyametin başlangıcı Sur'a üfürülmesi ile olur. Bu, dünyanın ve bütün evrenin toplu yıkımının ve sonun başlangıcının işaretidir. Artık geriye dönüş yoktur. Bu, dünya hayatının tamamen bitip herkes için gerçek hayatın, yani ahiretin başladığının sesidir. Bu ses, inkar edenlerin kalplerinde kesintisiz ve sonsuza dek taşıyacakları korku, dehşet, yılgınlık ve şaşkınlığı başlatan ilk sestir. İman etmeyenlerin bundan böyle, sonsuza değin geçirecekleri zorlu günlerin başladığının habercisidir. Müddessir Suresi'nde kıyamet gününün inkarcılar için nasıl bir an olduğu şöyle haber verilmiştir:

Çünkü o boruya (sur'a) üfürüldüğü zaman. İşte o gün, zorlu bir gündür. Kafirler içinse hiç kolay değildir. (Müddessir Suresi, 8-10)

Sur'a üfürülmesi, elbette ki inkarcılarda büyük bir dehşet ve huzursuzluk yaratacaktır. Kaynağı görülemeyen, algılanamayan, tanımlanamayan ürperti verici bir ses, tüm dünyayı kaplayacak, insanlar büyük bir olayın başladığını hissedeceklerdir. Sur'un sesini duymanın verdiği huzursuzluk, giderek panik ve dehşete dönüşecektir. Sur'a üfürülmesinden sonra birbiri ardına gelecek olan olaylar ise, bu dehşeti hayal edilemeyecek bir seviyeye çıkaracaktır.

Yeryüzünün Yıkımı

Kuran’da bildirildiğine göre, Sur’a üfürülmesini büyük bir sarsıntı ve kulakları patlatırcasına gelen bir gürleme takip eder. Bu anda insanlar artık korkunç bir felaketle karşı karşıya olduklarını anlamışlardır. Dünyanın ve yaşamın yok olmakta olduğu iyice ortaya çıkmıştır. Bu nedenle de dünya üzerindeki şeylerin değeri bir kaç saniye içinde sıfıra iner. Kıyametin yalnızca gürültüsü bile insanlar arasındaki bütün dünyevi bağları kopartıp parçalamaya yeterli olur. İnsanlar, artık yalnızca bir kaçıp kurtulma duygusuyla dolmuşlardır. Korku her yeri kaplamış, herkes kendi derdine düşmüştür:

Fakat “kulakları patlatırcasına olan o gürleme” geldiği zaman, kişi o gün, kendi kardeşinden kaçar. Annesinden ve babasından, eşinden ve çocuklarından. O gün, onlardan her birisinin kendine yetecek bir işi vardır. (Abese Suresi, 33-37)

Yerin, şiddetli bir sarsıntı ile sarsıldıktan sonra yaratıldığından beri içinde barındırdığı, artık hiçbir anlam ve değeri kalmayan hazinelerini ve sırlarını dışarı çıkaracağı Kuran’da haber verilir:

Yer, o şiddetli sarsıntısıyla sarsıldığı, yer ağırlıklarını dışa atıp-çıkardığı ve insan: “Buna ne oluyor?” dediği zaman; o gün (yer), haberlerini anlatacaktır. Çünkü senin Rabbin, ona vahyetmiştir. (Zelzele Suresi, 1-5)

Korkunç bir gürültü, ardından yerin şiddetle sarsılması ve bir de yeraltındaki maddelerin volkanik patlamalarla her yandan dışarı boşalması, dünya üzerindeki herşeyin değerini bir anda yok etmiştir. İnsanlar bu ana kadar bu şeylere çok önem vermektedirler. Örneğin evleri, işyerleri, arabaları, tarlaları onlar için çok önemlidir. Tüm hayatlarını iyi bir ev satın alıp içinde oturmak üzerine kurmuş olabilirler. Ancak bunların ne kadar geçici amaçlar olduğu kıyametin daha ilk dakikalarında ortaya çıkar. İnsanların hayatlarını adadıkları yapılar, kağıttan bir ev gibi bir anda yıkılıp yok olur. Hayatını içinde çalıştığı şirkette yükselmeye adamış olan bir insan, artık bir hiç haline gelmiştir. Bir ülkede iktidarı ele geçirmek için çaba harcamış olan bir başkası da aynı korkunç durumdadır. Çünkü artık ortada ülke kalmamıştır... Allah rızası için yapılmış ibadetler dışında herşey anlamını yitirmiştir. Kuran’da bildirildiği gibi, “O, ‘herşeyi batırıp gömen büyük-felaket’ (Kıyamet) geldiği zaman. O gün, insan, neye çaba harcadığını düşünüp-anlar. Görebilenler için cehennem de sergilenmiştir.” (Naziat Suresi, 34-36)

- Dağların Parçalanışı

Kıyamet günü yaşanan felaketler hayal gücünün alamayacağı niteliktedir. Yeryüzündeki en sağlam yapılar olan heybetli, sarsılmaz dağlar yerlerinden oynatılıp yürütülür; köklerinden savrulur, yakılır, paramparça edilirler. En ufak bir depremde

paniğe kapılan, kimi zaman bütün bir geceyi korkudan sokakta geçiren insanlar için, gözlerinin önünde dağların yerinden oynatıldığı türden bir felaket dayanılabilecek gibi değildir.

Kuran'da dağların kıyamet günündeki durumları şöyle tasvir edilir:

Artık Sur'a tek bir üfürülüşle üfürüleceği. Yeryüzü ve dağlar yerlerinden oynatılıp kaldırılacağı, ardından tek bir çarpma ile birbirlerine çarpılıp parça parça olacağı zaman. İşte o gün, vakıa (bir gerçek olan kıyamet) artık vuku bulmuş (gerçekleşmiş)tur. (Hakka Suresi, 13-15)

Şüphesiz o hüküm (fasl) günü, belirlenmiş bir vakittir. Sur'a üfürüleceği gün, artık siz dalga dalga geleceksiniz. O sırada gök açılmış ve kapı kapı olmuştur. Dağlar yürütülmüş, artık bir serap oluvermiştir. (Nebe Suresi, 17-20)

Dağlar, yürütüldüğü zaman. Gebe develer, kendi başına terkedildiği zaman. Vahşi-hayvanlar, toplandığı zaman. (Tekvir Suresi, 3-5)

Ve dağların 'etrafa saçılmış' renkli yünler gibi olacakları (gün). (Kaaria Suresi, 5)

O gün, taş, toprak ve kayalardan meydana gelen kapkara dağları bile rengarenk yün parçaları gibi etrafa savuran sınırsız, kahredici bir güç vardır. İnsan bu gücün, "doğanın gücü" olmadığının artık çok iyi farkındadır. Bir zamanlar ilah edindiği, müstakil bir güç sahibi zannederek isim taktığı "tabiat ana", kendi yok oluşuna bile çare bulamamaktadır. Allah'ı gereği gibi takdir edemeyip inkar eden insanlar kıyamet günü hayatları boyunca yanlış yerlere atfettikleri bu gücün gerçek sahibinin kim olduğunu anlarlar. Ama bu, artık onlara hiçbir fayda sağlamayacaktır. Yaşamları boyunca akıl ve vicdanlarıyla anlayamadıkları gerçeği, şimdi dehşetle anlayacaktır.

Bu dehşet, o gün, canlı cansız tüm varlıkları sarmıştır. Kıyamet günü yaşanan her sahneye bu korku ve dehşet hakimdir. İnsan, hayvan ve tabiat, hepsi bu ortak korku altında ezilirler. Artık ne dağlar bildiğimiz heybetli dağlar, ne deniz alıştığımız engin deniz, ne de gök o eski sınırsız, erişilmez göktür. Güneş, yıldızlar, bütün evren kıyametin sarsıntısıyla kuşatılmış, kendilerini yaratana boyun eğmiştir. Koskoca dağlar kumdan kaleler gibi ufalanırlarken, bu dağların, denizlerin, yıldızların yanında çok daha küçük ve aciz olan insan ise, korku ve telaşının içinde ezilecek, büyük bir yıkım yaşayacaktır. O günün dehşetinden yalnızca Allah'tan korkup sakınan, O'na iman etmiş ve hayatı boyunca Kuran'a bağlı yaşamış olanlar korunacaktır. Bu Allah'ın Kuran'da vaat ettiği bir gerçektir:

Sur'a üfürüleceği gün, Allah'ın dilediği kimseler dışında, göklerde ve yerde olan herkes artık korkuya kapılmıştır ve her biri 'boyun bükmüş' olarak O'na gelmişlerdir. (Neml Suresi, 87)

- Denizlerin Kaynaması

Kıyamet gününün dehşetini anlamak için şu anda sahip olduğumuz düşünce kıstasları yeterli değildir. Ama o gün meydana gelecek yıkımın Allah'ın sonsuz kudretinin bir tecellisi olacağını bilmek, insanı felaketin boyutları hakkında fikir sahibi yapabilir. Örneğin dünyadaki en büyük kütle ve en büyük hayat kaynağı olan okyanusların benzin gibi tutuşturulması ve taşırılması o gün hakkında Kuran'da insanlara verilen örneklerden biridir:

Denizler, tutuşturulduğu zaman.
Nefisler, birleştiği zaman. (Tekvir Suresi, 6-7)

Denizler, fışkırtılıp-taşırıldığı zaman. (İnfitar Suresi, 3)

Göklerin Yok Edilişi

Kıyamet gününün yıkımı ve dehşeti yalnızca dünyayı değil, evrenin de tümünü kaplar. Yeryüzü, yerin altı, dağlar, denizler için olduğu gibi gökyüzü, Ay, Güneş, yıldızlar ve gezegenler için de belirlenmiş ölüm vakti gelmiştir. Allah Kuran'da, o büyük gün hakkında şöyle buyurur:

Şüphesiz, size vadedilen gerçekleşecektir. Yıldızlar 'örtülüp (ışıkları) silindiği' zaman. Gök yarıldığı zaman. Dağlar, kökünden sökülüp savurulduğu zaman. (Mürselat Suresi, 7-10)

Kıyametle beraber, insanın bildiği, alıştığı ve sonsuza dek süreceğini sandığı bütün varlıklar ve düzenler temelinden bozulmaya uğrar, darmadağın olur ve en sonunda yokluğa karışırlar. O gün gökyüzünün uğradığı akıbet de böyledir. Gökyüzü, insanın doğumundan itibaren varlığından ve devamından emin olduğu, kendisini koruyan bir tavandır. Oysa kıyamet günü hayatı boyunca insanı saran atmosfer, o gün aynen erimiş maden gibi akkor haline gelir. Kuran'da, o gün gökyüzünün durumu, "gökyüzünün erimiş maden gibi olacağı gün" (Mearic Suresi, 8) şeklinde tarif edilmektedir.

Kıyamette gerçekleşecek olan bu büyük olayların insana vereceği dehşet, normal zamanlarda oluşan doğal felaketlerin verdiği korku ile kıyaslanarak belki kısmen anlaşılabilir. Depremler ya da volkanik patlamalar, bilindiği gibi insanların en çok korktuğu olaylardandır. Yeryüzünün doğal, süregelen ve alışılmış şartlarında meydana gelen bu tür değişiklikler, çoğu insanda büyük panik meydana getirir. Depremle

çatlayan yer kabuğu veya lav püskürten bir volkan, insandaki alışmışlığı ve rahatı bir anda ortadan kaldırır. İnsan, umursamadan her gün bastığı sağlam zeminin değerini, o felaket anında çok iyi anlar.

Ancak verdiği bütün acılara rağmen deprem veya yanardağ patlaması, geçici olaylardır. Bir deprem ya da patlama yaşanır ve biter. Bir süre sonra acıları unutulur, bir anı olarak kalır. Ama kıyamet günü, ne bir depreme ne de başka bir afete benzemez. Bu günde birbiri ardına gelen inanılmaz yıkımlar, var olan herşeyin artık geri dönüşü olmaksızın yok olduğunun açık delilidir. Örneğin insanın hayal gücünü aşan bir olay gerçekleşecek ve gökyüzü, çatlayarak yarılacaktır. Bu, insanın bildiği tüm "fizik kuralları"nın, güvendiği her türlü kavramın bir anda yok olması demektir. Binlerce yıldır varlığına alışılmış yeri ve göğü, onları inşa eden Yüce Allah paramparça eder. Kuran'da, o an "Gök çatlayıp-yarıldığı zaman, yıldızlar, dağılıp-yayıldığı zaman, denizler, fışkırtılıp-taşırıldığı zaman" (İnfitar Suresi, 1-3) olarak tarif edilmektedir. Başka ayetlerde ise, bu olay şöyle haber verilir:

Gök, yarılıp-parçalandığı. Ve 'kendi yaratılışına uygun' Rabbine boyun eğdiği zaman. (İnşikak Suresi, 1-2)

İnsanların dünyada gözlerinde büyüttükleri herşey parça parça edilmiştir. Gökyüzü cisimleri de birer birer ölürler. Bu, ayetlerde bildirildiği gibi, "Güneş köreltildiği zaman, yıldızlar, bulanıklaşıp-döküldüğü zaman"dır. (Tekvir Suresi, 1-2) Yüzbinlerce yıldır ışık saçan, dünyanın hayat ve enerji kaynağı Güneş, dürülüp söndürülünce onun gerçek bir sahibinin olduğu ve o ana kadar ancak O'nun emriyle hareket ettiği gözler önüne serilir. İnsanların hep erişilmez, muhteşem, esrarengiz gördükleri ve içinde evrenin engin sırları barınır sandıkları yıldızlar bir bir düşürülüp söndürülür. Sarsılmaz dağlar yerinden oynatılıp yürütülür, uçsuz bucaksız engin denizler kaynatılıp buharlaşır, herşeyin varlığının ve yazgısının gerçek sahibinin kim olduğu, herşeyin üstündeki tek ve gerçek kudret sahibinin kim olduğu, yegane hakimiyetin kime ait olduğu tüm açıklığıyla ortaya çıkar. Artık verilen süre tamamlanmış ve dinden uzak insanlar içine daldıkları gafletten olabilecek en büyük felaket ile uyandırılmıştır. Bu gafletin sebebi söz konusu insanların Allah'ın "kadrini" (gücünü, kuvvetini) henüz dünyada iken tam olarak anlayamamış olmalarıdır. Oysa o gün evrenin ve yaşamın sahibinin kim olduğu çok iyi anlaşılacaktır. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

Onlar, Allah'ın kadrini hakkıyla takdir edemediler. Oysa kıyamet günü yer, bütünüyle O'nun avucu (kabzası)ndadır; gökler de sağ eliyle dürülüp-bükülmüştür. O, şirk koştuklarından münezzeh ve Yücedir. (Zümer Suresi, 67)

İnsanların İçinde Bulunduğu Durum

Kıyametin doğurduğu bütün bu korku, dehşet ve şaşkınlık inkarcı insanın dünya hayatındaki gafletinin karşılığıdır. İnsan dünyada kıyametten ne kadar gaflette ve ona karşı ne kadar hazırlıksızsa, o gün kapılacağı dehşet de o denli büyük olur. Bu korku ve dehşet hissi, kendisine ölüm anı gelmesinden itibaren sonsuza kadar inkarcının peşini bırakmaz. Her an, her olay onun için bir korku vesilesidir. Artık önündeki her saniye kendisini dehşet verici azaplar beklemektedir. Karşılaştığı her dehşet, ayrıca ileride karşılaşacağının korkusunu da doğurur. Bu korku, çocukların saçlarını bile bir anda ağartabilen bir korkudur. Allah Kuran'da şöyle buyurur:

Eğer inkar edecek olursanız, çocukların saçlarını ağartan bir günde kendinizi nasıl koruyacaksınız? Bu nedenle gök bile yarılıp-çatlamıştır; (artık) O'nun va'di gerçekleştirilip-yerine getirilmiştir. (Müzzemmil Suresi, 17-18)

Allah'ı, yapıp ettiklerinden habersiz sananlar o anda kendilerinin aslında kıyamet gününe kadar zaman verilmiş aciz varlıklar olduklarını anlarlar. Çünkü Allah, o zamana dek "… onları yalnızca gözlerin dehşetle belireceği bir güne ertelemektedir." (İbrahim Suresi, 42) Başka ayetlerde, inkarcıların korku ve şaşkınlığı şöyle tarif edilir:

Kaari'a... Nedir kaari'a? Sana o kaaria'yı bildiren nedir? İnsanların, 'her yana dağılmış' pervaneler gibi olacakları gün ve dağların 'etrafa saçılmış' renkli yünler gibi olacakları (gün). (Kaaria Suresi, 1-5)

Dünyada en kuvvetli bağlardan biri olan annenin çocuğuna duyduğu koruma ve sevgi bağı bile kıyametin şiddetiyle parçalanıp kopar. Gebeler korkudan çocuklarını düşürürler. O büyük şok insanlara şuurlarını kaybettirir. Şaşkınlık ve panikten afallamış, kendini bilmez sarhoşlar gibi etrafa yayılmışlardır. Allah'ın azabının şiddeti karşısında inkarcıların durumu Kuran'da şöyle bildirilir:

Ey insanlar, Rabbiniz'den korkup-sakının, çünkü kıyamet saatinin sarsıntısı büyük bir şeydir. Onu gördüğünüz gün, her emzikli kendi emzirdiğini unutup geçecek ve her gebe kendi yükünü düşürecektir. İnsanları da sarhoş olmuş görürsün, oysa onlar sarhoş değillerdir. Ancak Allah'ın azabı pek şiddetlidir. (Hac Suresi, 1-2)

İnsanların o gün, korku ve dehşetle birlikte tattıkları en kahredici duygulardan birisi de çaresizliktir. Dünyada başına gelebilecek muhtemel her türlü felaket için tedbirini alan, en ölümcül afet, en büyük deprem, en şiddetli kasırga, en dehşetli nükleer savaş için bile korunmasını ve sığınağını hazırlayan insanoğlu, öyle bir olayla karşı karşıya gelir ki kaçıp sığınabileceği, barınabileceği tek bir güvenli yer

kalmamıştır. Eğer inkarcı ise Allah'tan hiçbir yardım görmez. Yardım görebileceği başka herhangi bir merci, bir otorite de yoktur. Eskiden bir yol gösterici ve kurtarıcı sandığı bilim ve teknolojinin de artık hiçbir değeri kalmamıştır. En ileri teknolojiye sahip olsa, değil Ay'a, uzayın en uzak köşesine kaçıp saklansa azap kendisini orada da bulacaktır. Çünkü kıyamet bütün evreni kaplamıştır. Yalnızca üzerinde bir zamanlar güven içinde yürüdüğü yeryüzü değil, erişilmez sandığı uzak yıldızlar bile Allah'ın emrine boyun eğmişler, "bulanıklaşıp-dökülmüştürler". (Tekvir Suresi, 2) İnsanların o günkü çaresizliği Kuran'da şöyle anlatılır:

Ay karardığı, Güneş ve Ay birleştirildiği zaman. İnsan o gün: "Kaçış nereye?" der. Hayır, sığınacak herhangi bir yer yok. O gün, 'sonunda varılıp karar kılınacak yer (müstakar)' yalnızca Rabbinin Katıdır. (Kıyamet Suresi, 8-12)

SUR'A İKİNCİ KEZ ÜFLENİŞ VE ÖLÜLERİN DİRİLTİLMESİ

Sur'a ilk olarak üflenmesiyle birlikte yer ve gök paramparça edilmiş ve evren ölmüştür. Canlı hiçbir varlık kalmamıştır. Kuran'da bildirildiği gibi, "yer başka bir yere, gökler de başka göklere dönüştürülmüştür". (İbrahim Suresi, 48) Bu dönüşümden sonra mahşer günü için hazırlanan ortamı Rabbimiz şöyle haber verir:

Sana dağlar hakkında soruyorlar. De ki: "Benim Rabbim, onları darmadağın edip savuracak"
"Yerlerini bomboş, çırçıplak bırakacaktır."
"Orada ne bir eğrilik göreceksin, ne de bir tümsek." (Taha Suresi, 105-107)

İşte hesap günü insanların üzerinde dirilip, biraraya gelip, hesaplarını ve akıbetlerini bekleyecekleri yer budur. Artık sıra insanların diriltilip tek olan, Kahhar olan Allah'ın huzuruna çıkarılmalarına gelmiştir. Ve Sur'a ikinci kez üfürülür. Dünya hayatında ahireti ve yeniden dirilişi inkar eden insan bir daha uyanmayı hiç beklemediği kabrinin içinden dışarı atılır. Sur'a bu ikinci üfürülüş ve insanların dirilmesi Kuran'da şöyle bildirilir:

Sur'a üfürüldü; böylece Allah'ın diledikleri dışında, göklerde ve yerde olanlar çarpılıp-yıkılıverdi. Sonra bir daha ona üfürüldü, artık onlar ayağa kalkmış durumda gözetliyorlar. Yer, Rabbinin nuruyla parıldadı... (Zümer Suresi, 68-69)

Ölülerin Mezarlarından Çıkmaları

İnsanların dirilişleri esnasında ve dirildikten sonraki durumları ayetlerde ayrıntılı olarak tarif edilmiştir. Kuran'da haber verildiğine göre o büyük diriliş şöyle gerçekleşir:

- Sur'a ikinci kez üfürülmesiyle birlikte toprağın altından dışarı çağrılan insanlar, yayılan çekirgeler gibi ve hızla koşarak kabirlerinden dışarı çıkarlar.
Gözleri 'zillet ve dehşetten düşmüş olarak', sanki 'yayılan' çekirgeler gibi kabirlerinden çıkarlar. (Kamer Suresi, 7)

... Sonra sizi yerden (toprağın altından) bir (kere) çağırma ile çağırdığı zaman, hemencecik siz (bir de bakarsınız ki) çıkarılmışsınız. (Rum Suresi, 25)

O gün yer, onlardan çatlayıp-ayrılır da (onlar,) hızla koşarlar. İşte bu, Bize göre oldukça-kolay olan bir haşir (sizi birarada toplama)dır. (Kaf Suresi, 44)

- Kendilerini çağıran çağırıcıya doğru yönelirler ve dikili bir şeye doğru yönelmiş gibi boyunlarını çağırıcıya uzatmış olarak koşmaya başlarlar. Ve bu çağrı daha önce benzerine rastlanmış bir çağrı da değildir:

... O çağırıcının ‘ne tanınmış, ne görülmüş’ bir şeye çağıracağı gün... (Kamer Suresi, 6)

O gün, kendisinden sapma imkanı olamayan çağırıcıya uyacaklar... (Taha Suresi, 108)

... sanki onlar dikili bir şeye yönelmiş gibidirler. (Mearic Suresi, 43)

Dünyada Allah’ın sınırlarını tanımayan, Allah’a itaat etmeyen, büyüklenen inkarcı, dirilir dirilmez birden çok itaatli, boyun eğici bir hale gelir. Ne olup bittiğini sorgulamadan, kayıtsız şartsız bu çağrıya icabet eder. Dünyadaki imtihan sona erdiği için başka seçim imkanı zaten yoktur. Aksini yapmayı istese de yapamaz. Hatta isteyemez bile. Bu çağrıya karşı koymaya hiçbir gücü yoktur. O nedenle bu günün “zorlu bir gün” olduğunu gerçekten hissetmiştir:

Boyunlarını çağırana doğru uzatmış olarak koşarlarken, kafirler derler ki: “Bu, zorlu bir gün.” (Kamer Suresi, 8)

- İnkar edenler başlarını dikerek koşarlar, gözler dönmez, hareket edemez. Herkes kayıtsız şartsız bir itaat içindedir. O gün insanların sahip olabileceği tek geçerli ve değerli şey imandır. O da inkarcılarda yoktur. Bu yüzden kalpleri bomboştur:

Başlarını dikerek koşarlar, gözleri kendilerine dönüp-çevrilmez. Kalpleri (sanki) bomboştur. (İbrahim Suresi, 43)

- Allah’ın huzuruna doğru dalga dalga süzülürler:

Sur’a üfürüleceği gün, artık siz dalga dalga geleceksiniz. (Nebe Suresi, 18)

Sur’a üfürülmüştür; böylece onlar kabirlerinden (diriltilip) Rablerine doğru (dalgalar halinde) süzülüp-giderler. Demişlerdir ki: “Eyvahlar bize, uykuya-bırakıldığımız yerden bizi kim diriltip-kaldırdı? Bu, Rahman (olan Allah)ın va’dettiğidir, (demek ki) gönderilen (elçi)ler doğru söylemiş”. (Yasin Suresi, 51-52)

Ayette haber verilen “eyvah” ifadesi, çok büyük bir panik ve hayal kırıklığının ifadesidir. Çünkü kendi dirilişine bizzat şahit olan inkarcı kişi, hayatı boyunca kendisine bunu haber veren elçilerin gerçekten doğru söylediklerini anlamıştır. Dolayısıyla inkar edenlere müjdelenen, “dönüşü olmayan ebedi azab”ı da bizzat yaşayacağını idrak etmiştir. Artık bundan hiçbir şüphesi yoktur. “Ebedi uyku” diye bir şey olmadığını

anlamıştır. Kendisine vaat edilenlerin birer birer başına geleceğinden, hiçbir kurtuluş ümidi olmadığından emindir.

- İnkarcıların kıyamet günü yaşadıkları genel ruh halleri korku, dehşet, yılgınlık, şaşkınlık ve çaresizliktir; genel görünümleri ise daha da dehşet vericidir. Yüzleri kapkaradır; toz, karartı ve zillet (aşağılanma) kaplamıştır:

O gün, öyle yüzler vardır ki, 'zillet içinde aşağılanmıştır.' (Gaşiye Suresi, 2)

Ve o gün öyle yüzler vardır ki üzerini toz bürümüştür. Bir karartı sarıp kaplamıştır. İşte onlar da, kafir facir olanlardır. (Abese Suresi, 40-42)

Kıyamet günü, Allah'a karşı yalan söyleyenlerin yüzlerinin kapkara olduğunu görürsün. Büyüklenenler için cehennemde bir konaklama yeri mi yok? (Zümer Suresi, 60)

- Allah'a iman etmeyenler kıyamet günü kör olarak haşredilirler:

Kim de Benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için sıkıntılı bir geçim vardır ve Biz onu kıyamet günü kör olarak haşredeceğiz.

O da (şöyle) demiş olur: "Ben görmekte olan biriyken, beni niye kör olarak haşrettin Rabbim?"

(Allah da) Der ki: "İşte böyle, sana ayetlerimiz gelmişti, fakat sen onları unuttun, bugün de sen işte böyle unutulmaktasın." (Taha Suresi, 124-126)

Allah, kimi hidayete erdirirse, işte o, hidayet bulmuştur, kimi saptırırsa onlar için O'nun dışında asla veliler bulamazsın. Kıyamet günü, Biz onları yüzükoyun körler, dilsizler ve sağırlar olarak haşrederiz. Onların barınma yerleri cehennemdir; ateşi sükun buldukça, çılgın alevini onlara arttırırız. (İsra Suresi, 97)

- İnkarcıların kör gözleri de korkunçluk ve iğrençliklerini artırır bir şekildedir. Allah onların gözlerinin alacağı şekli şöyle haber vermektedir:

Sur'a üfürüleceği gün, Biz suçlu-günahkarları o gün, (yüzleri kara, gözleri) gömgök (kaskatı ve kör) olarak' toplayacağız. (Taha Suresi, 102)

Bu korkunç, aynı zamanda da aşağılık görünümleriyle inkarcılar ilk bakışta, müminlerden ayrılırlar. Dünyadayken kibir ve gösteriş içinde, Allah'ın ayetlerine karşı savaş açan, büyüklenen bu güruhun sonlarının başlangıcı işte böyle olur.

O Gün Dostluk, Akrabalık,

Yakınlık ve Yardımlaşma Yoktur

O gün insanın başkalarıyla, hatta kendi annesi, babası, eşi ve çocuklarıyla bile ilgilenmeye ne hali ne fırsatı vardır. Mahşer gününün şiddeti ve olağanüstü korkusu herkesi kendi derdine düşürür. Allah, o diriliş gününü şöyle tarif etmektedir:

Din gününü sana bildiren şey nedir? Ve yine din gününü sana bildiren şey nedir? Hiçbir nefsin bir başka nefse herhangi bir şeye güç yetiremeyeceği gündür; o gün emir yalnızca Allah'ındır. (İnfitar Suresi, 17-19)

Fakat 'kulakları patlatırcasına olan o gürleme' geldiği zaman, kişi o gün, kendi kardeşinden kaçar; Annesinden ve babasından, eşinden ve çocuklarından. O gün, onlardan her birisinin kendine yetecek bir işi vardır. (Abese Suresi, 33-37)

Dünya hayatında kişinin en çok değer verdiği put edindiği bağlar, böylece Allah'ın azabı karşısında paramparça olur. Artık insanlar arasındaki dünyevi yakınlıkların, soy bağlarının hiçbir anlamı kalmamıştır. Değeri olan tek şey, imandır:

Böylece Sur'a üfürüldüğü zaman artık o gün aralarında soylar (veya soybağları) yoktur ve (üstünlük unsuru olarak soyluluğu veya birbirlerine durumlarını) soruşturmazlar da. Artık kimin tartısı ağır basarsa, işte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir. Kimin tartısı hafif gelirse, işte onlar da kendi nefislerini hüsrana uğratanlar, cehennemde de ebedi olarak kalacak olanlardır." (Müminun Suresi, 101-103)

Dünyadaki bağlar ve ilişkiler öyle bir parçalanır ki, sözde en çok sevilen oğullar, eşler, kardeşler, hatta bütün soy, inkarcılar tarafından azaba karşılık fidye olarak teklif edilir:

(Böyle bir günde) Hiçbir yakın dost bir yakın dostu sormaz. Onlar birbirlerine gösterilirler. Bir suçlu-günahkar, o günün azabına karşılık olmak üzere, oğullarını fidye olarak vermek ister. Kendi eşini ve kardeşini. Ve onu barındıran aşiretini de. Yeryüzünde bulunanların tümünü (verse de); sonra bir kurtulsa. Hayır; (hiçbiri kabul edilmez). Doğrusu o (cehennem), cayır cayır yanmakta olan ateştir. (Mearic Suresi, 10-15)

Mahşer günü yaşanacak olan bu "fidye teklifi", dünya hayatının ne denli boş olduğunu da gösterir. Dünya hayatında bazı insanlar küçük çıkarlar peşinde koşar. İyi bir iş, güzel bir ev, para, makam mevki sahibi olmak uğruna bütün bir ömür çalışılır. Buna karşın, Kuran'da haber verildiği üzere tek bir kadın veya erkek değil dünyadaki kadınların veya erkeklerin tümü, tek bir ev değil dünyadaki bütün mülkler, yeryüzünün

altın ve gümüş bütün hazineleri, hatta bütün dünya, mahşer gününün azabından kurtulmak için fidye olarak verilmek istenecektir. Ama elbette bu umutsuz bir çabadır ve insanı hiçbir şekilde kurtaramaz.

İnsanların Hesap İçin Toplanmaları

Kuran'da, insanın yaşamının varacağı son şöyle açıklanır:

Ey insan, gerçekten sen, hiç durmaksızın Rabbine doğru bir çaba harcayıp durmaktasın; sonunda O'na varacaksın. (İnşikak Suresi, 6)

Hayatımız boyunca ne yaparsak yapalım, harcadığımız bütün çabaların sonucunda ulaşacağımız son nokta, Allah'ın huzuruna çıkacağımız andır. Tüm bu hayatın amacı, O'na kulluk etmektir. Hayatın en önemli anı ise, Allah'a hesap vereceğimiz mahşer günüdür.

Dünyadaki yaşamımız boyunca geçen her gün, bizi o mahşer gününe biraz daha yakınlaştırır. Geçen her saat, her dakika, hatta her saniye, ölüme, yeniden dirilişe ve hesaba doğru atılmış bir adımdır. Hayat, bir kum saati gibi sürekli olarak bu yöne doğru akar. Saati durdurmanın ya da geri çevirmenin yolu yoktur. Tüm insanlar, bu yolu izleyeceklerdir. Allah, Kuran'da şöyle hükmetmektedir:

Şüphesiz onların dönüşleri Bizedir. Sonra onları hesaba çekmek de elbette Bize aittir. (Gaşiye Suresi, 25-26)

Şu an dünyada milyarlarca insan yaşamaktadır. Bu sayıya şimdiye dek yaşamış ve bundan sonra da yaşayacak insanların sayısını eklersek, mahşer (diriliş) günü mezarlarından çıkıp toplanacak insan kalabalığının olağanüstü bir görüntü oluşturacağını anlayabiliriz. İlk insan Hz. Adem'den, kıyamet günü canı alınacak son insana kadar yeryüzünde yaşamış insanların tümü bu mahşer meydanında biraraya gelecektir. Sayısı milyarlarla ifade edilebilecek bu insan topluluğunun oluşturacağı manzara son derece görkemli olacaktır. Fakat aynı zamanda bir o kadar da ürkütücü ve dehşet verici olacağı kesindir. Allah'ın huzurunda toplanma anı ve insanların durumu Kuran'da şöyle anlatılır:

O gün, kendisinden sapma imkanı olamayan çağırıcıya uyacaklar. Rahman (olan Allah)a karşı sesler kısılmıştır; artık bir hırıltıdan başka bir şey işitemezsin.

O gün, Rahman (olan Allah)'ın kendisine izin verdiği ve sözünden hoşnut olduğu kimseden başkasının şefaati bir yarar sağlamaz.

O, önlerindekini de, arkalarındakini de bilir. Onlar ise, bilgi bakımından O'nu kavrayıp kuşatamazlar.

(Artık bütün) Yüzler, diri, kaim olanın önünde eğik durmuştur ve zulüm yüklenen ise yok olup gitmiştir. (Taha Suresi, 108-111)

İnkarcıların bütün bir ömür boyu göz ardı ettiği, müminlerin ise şevkle hazırlanıp beklediği hesap anı gelmiştir. Bu büyük mahkeme için görkemli bir mekan yaratılır. O gün, ayette bildirildiğine göre, "Gök yarılıp-çatlamıştır; artık o gün, 'sarkmış-za'fa uğramıştır.' Melek(ler) ise, onun çevresi üzerindedir. O gün, Rabbinin arşını onların da üstünde sekiz (melek) taşır." (Hakka Suresi, 16-17) Bir başka ayette ise, o gün, "Ruh ve meleklerin saflar halinde duracakları gün..." (Nebe Suresi, 38) olarak tarif edilir.

Alemlerin Rabbi olan Allah o gün yarattığı kullarından hesap soracaktır. İnkar edenler için sonsuz bir azap kaynağı da yaratmıştır. Kimse o gün O'nun vereceği acının bir benzerini veremez. Kuran'da şöyle haber verilir:

Hayır; yer, parça parça yıkılıp darmadağın olduğu, Rabbin(in buyruğu) geldiği ve melekler dizi dizi durduğu zaman; O gün, cehennem de getirilmiştir. İnsan o gün düşünüp-hatırlar, ancak (bu) hatırlamadan ona ne fayda? Der ki: "Keşke hayatım için, (önceden bir şeyler) takdim edebilseydim." Artık o gün hiç kimse (Allah'ın) vereceği azab gibi azablandıramaz. O'nun vuracağı bağı hiç kimse vuramaz. (Fecr Suresi, 21-26)

İnsan, eğer dünyadaki yaşamında Allah'a kulluk görevini yerine getirmeyip, bu büyük güne iman edip ona hazırlık yapmamışsa, pişmanlığın en büyüğünü yaşayacaktır. O gün inkar eden kişi "Ah, keşke ben bir toprak oluverseydim" (Nebe Suresi, 40) diyecektir. Ancak bu pişmanlığın faydası yoktur; onu azaptan kurtaramayacaktır. Aksine, bu pişmanlık onun için yeni bir azap kaynağı olacak, cehennemde çekeceği fiziksel acıların üzerine bir de manevi işkence olarak eklenecektir.

Kitapların Verilişi, Teraziler ve Hesaba Çekilme

İnkarcıların dirilmelerinin ardından, hesaba çekilecek olmanın verdiği korku ve sıkıntı başlar. İnsanın dünyadaki yaşamı sırasında her yaptığı, her düşündüğü gözler önüne serilir. En ufak bir ayrıntı bile unutulmaz. Bir ayette şöyle bildirilir:

"... Gerçekten bir hardal tanesi ağırlığında olsa da, (bu,) ister bir kaya parçasından ya da göklerde veya yer(in derinliklerinde) de bulunsa bile, Allah onu getirir. (açığa çıkarır) Şüphesiz Allah, Latif olandır, (herşeyden) haberdardır." (Lokman Suresi, 16)

İnsanlar hesaba çekildiklerinde kendi amel defterlerinden dünyada ahiret için neyi hazırladıklarını öğrenirler. Kuran'da, o an şöyle anlatılır:

O gün insanlar, amelleri kendilerine gösterilsin diye, bölük bölük fırlayıp-çıkarlar. Artık kim zerre ağırlığınca hayır işlerse, onu görür. Artık kim zerre ağırlığınca bir şer (kötülük) işlerse, onu görür. (Zelzele Suresi, 6-8)

Kuran'da bildirildiğine göre, hesap defterleri inkarcılara sol ellerinden, müminlere ise sağ ellerinden verilecektir. "Sağın adamları", bir ayette şöyle anlatılır:

Siz o gün arzolunursunuz; sizden yana hiçbir gizli (şey), gizli kalmaz. Artık kitabı sağ-eline verilen kişi, der ki: "Alın, kitabımı okuyun." "Çünkü ben, gerçekten hesabıma kavuşacağımı sanmış (anlamış)tım." Artık o, hoşnut bir yaşama içindedir. Yüksek bir cennette. Devşirilecek (meyve ve eşsiz ürün) leri pek yakındır. "Geride kalan günlerde, 'peşin olarak sunduklarınıza karşılık olmak üzere,' afiyetle yiyin ve için." (Hakka Suresi, 18-24)

Müminlerin bu sevinç ve coşkusuna karşın inkar edenler büyük bir utanç ve pişmanlık içindedirler. Ölmeyi hatta yok olmayı isterler. Üstteki ayetin devamında inkarcıların çaresizlikleri şöyle haber verilir:

Kitabı sol eline verilen ise; o da, der ki: "Bana keşke kitabım verilmeseydi. Hesabımı hiç bilmeseydim. Keşke o (ölüm herşeyi) kesip bitirseydi. Malım bana hiçbir yarar sağlayamadı. Güç ve kudretim yok olup gitti." (Hakka Suresi, 25-29)

Başka ayetlerde, sağın ve solun adamları arasındaki farkı Allah şöyle bildirmektedir:

Artık kimin kitabı sağ yanından verilirse. O, kolay bir hesap (sorgu) ile sorguya çekilecek. Ve kendi yakınlarına sevinç içinde dönmüş olacaktır. Kimin de kitabı ardından verilirse. O da, helak (yok olmay)ı çağıracak. Çılgın alevli ateşe girecek. Çünkü o, (dünyada) kendi yakınları arasında sevinçliydi. Doğrusu o, (Rabbine) bir daha dönmeyeceğini sanmıştı. Hayır; gerçekten Rabbi, kendisini çok iyi görendi. (İnşikak Suresi, 7-15)

Kitaplardaki ameller, hesap günü için özel hazırlanmış duyarlı terazilerde tartılır. O gün, Allah'ın adaleti karşısında kimse zerre kadar haksızlığa uğratılmaz:

Biz ise, kıyamet gününe ait duyarlı teraziler koyarız da artık, hiçbir nefis hiçbir şeyle haksızlığa uğramaz. Bir hardal tanesi bile olsa ona (teraziye) getiririz. Hesap görücüler olarak Biz yeteriz. (Enbiya Suresi, 47)

Dünya hayatında yapılan her amel, en küçük ayrıntılar bile eksik kalmaksızın bu tartıya konulmuştur. Bu tartının ibresi sonsuz azaba veya sonsuz kurtuluş ve mutluluğa götürecek kararı belirler. Eğer tartı ağır basarsa cennete, hafif kalırsa ateş çukuruna girilecektir. Allah'tan başka hiçbir güç veya yardımcı o anda insana yardım edemez:

İşte, kimin tartıları ağır basarsa, artık o, hoşnut olunan bir hayat içindedir. Kimin tartıları hafif kalırsa, artık onun da anası (son durağı) "haviye"dir (uçurum). Onun ne olduğunu (mahiyetini) sana bildiren nedir? O, kızgın bir ateştir. (Kaaria Suresi, 6-11)

Ardından tüm insanlar tek tek hesaba çekilirler. Artık dünyadaki makamların, mevkilerin hiçbir anlamı kalmamıştır. Bir devlet başkanı da sıradan bir insan da, Allah Katında aynı hesapla karşı karşıya kalır. Herkese, kendisini yaratmış olan Allah'a kulluk edip etmediği, O'nun emirlerine uyup uymadığı sorulur. İnkarcıların tüm günahları, tüm pislikleri, tüm kötülükleri, akıllarından, kalplerinden bütün geçirdikleri tek tek ortaya dökülür:

Sırların orta yere çıkarılacağı gün. Artık onun ne gücü vardır, ne yardımcısı. (Tarık Suresi, 9-10)

Dünyadaki yaşamlarını Allah'ın gösterdiği şekilde değil de, kendi istek ve tutkularına ya da içinde bulundukları ortamın çarpık değer ve inançlarına göre yönlendirmiş olanların hesabı zorludur. Ayetlerde o büyük hesap şöyle anlatılır:

Ve 'diri diri toprağa gömülen kızcağıza' sorulduğu zaman:
"Hangi suçtan dolayı öldürüldü?"

Sahifeler (amel defterleri) açıldığı zaman,
Gök, sıyrılıp-yüzüldüğü zaman,
Cehennem ateşi çılgınca kızıştırıldığı zaman,
Cennet de yakınlaştırıldığı zaman,
(Artık her) Nefis, neyi hazırladığını bilip-öğrenmiştir. (Tekvir Suresi, 8-14)

Hiçbir insan Rabbimiz'in huzurunda yaptıklarını inkar edemez. İşlediği bütün hayır ve şer ortaya çıkarılmıştır. İnkar etse bile şahitler onu yalanlar. Dünya hayatında kendisine şahit olan insanlar da hesap sırasında şahitlik yapmak için ortaya getirilir. Allah ayetinde şöyle buyurmaktadır:

Yer, Rabbinin nuruyla parıldadı; (orta yere) kitap kondu; Peygamberler ve şahidler getirildi ve aralarında hak ile hüküm verildi, onlar haksızlığa uğratılmazlar. (Zümer Suresi, 69)

Hesap sırasında inkarcıları bekleyen başka şahitler de vardır. İşitme, görme duyuları ve derileri Allah'ın izniyle dile gelip konuşur, kendi aleyhlerinde şahitlik ederler. Bütün bir ömür boyunca kullandıkları, kendilerine ait sandıkları uzuvlarının bile insana ihanet etmesi, o gün yaşanacak olan psikolojik yıkımı daha da artırır. Fussilet Suresi'ndeki ayetlerde o gün yaşanacak olan bu gerçek şöyle haber verilir:

Allah'ın düşmanlarının biraraya getirilip-toplanacakları gün işte onlar, ateşe bölükler halinde dağıtılırlar. Sonunda oraya geldikleri zaman, işitme, görme (duyuları) ve derileri kendi aleyhlerine şahitlik edecektir. Kendi derilerine dediler ki: "Niye aleyhimizde şahitlik ettiniz?" Dediler ki: "Herşeye nutku verip-konuşturan Allah, bizi konuşturdu. Sizi ilk defa O yarattı ve O'na döndürülüyorsunuz. Siz, işitme, görme (duyularınız) ve derileriniz aleyhinize şahitlik eder diye sakınmıyordunuz. Aksine, yaptıklarınızın birçoğunu Allah'ın bilmeyeceğini sanıyordunuz. İşte bu sizin zannınız; Rabbiniz hakkında beslediğiniz-zannınız, sizi bir yıkıma uğrattı, böylelikle hüsrana uğrayan kimseler olarak sabahladınız." Şimdi eğer sabredebilirlerse, artık onlar için konaklama yeri ateştir. Ve eğer onlar hoşnut olma (dünya)ya dönmek isterlerse, artık hoşnut olacaklardan değildirler. (Fussilet Suresi, 19-24)

İnkarcılar, kendilerini yaratan ve yaşatan Allah'a isyan etmekle, olabilecek en büyük suçu işlemişlerdir. Bu yüzden hesap günü kendilerini savunmalarına izin verilmez. Hatta seslerini çıkarmalarına dahi fırsat tanınmaz. Aşağılanmış ve zavallı bir şekilde haklarındaki hükmün verilmesini beklerler:

O gün, yalanlayanların vay haline. Bu, onların konuşamayacakları bir gündür. Ve onlara özür beyan etmeleri için izin verilmez. O gün, yalanlayanların

vay haline. Bu, hüküm günüdür; sizi ve öncekileri 'birarada topladık.' Şayet kurabileceğiniz hileli bir düzeniniz varsa, durmaksızın bana karşı kurun. O gün, yalanlayanların vay haline. (Mürselat Suresi, 34-40)

İnkarcı o gün kendi yaptıklarından şiddetle nefret eder ve kendi nefsine karşı da büyük bir öfke duyar. Fakat Allah'ın onlara karşı duyduğu öfke çok daha büyüktür. İnkar edenlere şöyle seslenilir:

... Allah'ın gazablanması, elbette sizin kendi nefislerinize gazablanmanızdan daha büyüktür. Çünkü siz, imana çağrıldığınız zaman inkar ediyordunuz. (Mümin Suresi, 10)

Allah'ın gazabıyla karşı karşıya kalan inkarcılar büyük bir umutsuzluk, pişmanlık, utanç ve üzüntü içindedirler. Hiç dirilmemiş olmayı isterler. Ölümün kendilerini ebediyen yok etmiş olmasını dilerler. Oysa ölüm bir son değil, yalnızca bir başlangıçtır. Bundan sonra başka bir ölüm de yoktur. Allah'ın, "O inkar edenler Müslüman olmayı nice kereler dileyecekler" (Hicr Suresi, 2) ayeti de inkarcılar üzerinde tecelli etmeye başlar.

İnkarcıların yaşayacakları tüm bu zorlukların aksine o gün müminler için kolay bir hesap olacaktır. Mümin Allah'ın huzurunda hesaba çekildikten sonra, büyük kurtuluş ve mutluluğun coşkusuyla sevinç içindedir. Dünyadaki yaşamını, kendisini yaratan ve doğruya yönelten Allah'ın istediği şekilde sürdürdüğünden dolayı sonsuz rahmet sahibi Allah hesap günü müminlerin günahlarını affedecektir. Böylece Allah'ın sınırsız nimetleriyle dolu cennete kavuşur, sonsuz ateş azabından da uzak tutulur:

Ey insan, gerçekten sen, hiç durmaksızın Rabbine doğru bir çaba harcayıp durmaktasın; sonunda O'na varacaksın.
Artık kimin kitabı sağ yanından verilirse,
O, kolay bir hesap (sorgu) ile sorguya çekilecek,
Ve kendi yakınlarına sevinç içinde dönmüş olacaktır. (İnşikak Suresi, 6-9)

İnkarcıların Çaresizliği

İnkarcı o gün kendisinden her isteneni yapmak ister, ama başaramaz; gücü, kuvveti alınmıştır. Secdeye davet edildiğinde secde etmek ister, ancak bunu bile başaramaz. Tıpkı insanın kabus görürken bir şeyi yapmak isteyip de yapamaması, bağırmak isteyip de sesinin çıkmaması gibi. Eli ayağı tutmaz hale gelir. Korku, dehşet ve çaresizlikten adeta felç olmuştur. Onların bu durumları Kuran'da şöyle bildirilmektedir:

Ayağın üstünden (örtünün) açılacağı ve onların secdeye çağrılacakları gün, artık güç yetiremezler. Gözleri 'korkudan ve dehşetten düşük', kendilerini de zillet sarıp-kuşatmış. Oysa onlar, (daha önce) sapasağlam iken secdeye davet edilirlerdi. (Kalem Suresi, 42-43)

İnkarcı bir kişinin ahirette secdeye davet edilmesinin hikmetlerinden biri, bunu dünyadayken yapmamasından dolayı üzüntü ve pişmanlığının artması, bir daha da sonsuza kadar, ne kadar çok istese de bunu yapıp telafi etmesinin imkansız olduğunu görmesi, bunun keder ve ümitsizliğini ebediyen içinde taşıması için olabilir.

Kuran'da mahşer günü müminlerin ve inkarcıların nasıl bir çehreye sahip olduklarından da haber verilir. Müminlerin içlerindeki coşku yüzlerine yansımış, ışıl ışıl bakmaktadırlar. İnkarcılar ise yaptıkları nankörlüğün ve akılsızlığın farkına varır ve kendilerine isabet edecek azabı beklerler. Müminlerin coşkulu, ışıltılı ifadelerine karşılık onların yüzlerine karartı ve pislik çökmüştür:

Hayır; siz çarçabuk geçmekte olanı (dünyayı) seviyorsunuz. Ve ahireti terk edip-bırakıyorsunuz. O gün yüzler ışıl ışıl parlar. Rablerine bakıp-durur. O gün, öyle yüzler vardır ki kararmış-ekşimiştir. Kendisine, beli büken işlerin yapılacağını anlamaktadır. (Kıyamet Suresi, 20-25)

Cehennemin Gösterilişi

Allah Meryem Suresi'nde mümin ya da inkarcı, tüm insanların cehennemin çevresinde diz çökeceğini haber vermektedir:

İnsan demektedir ki: "Ben öldükten sonra mı, gerçekten diri olarak çıkarılacağım?" İnsan önceden, hiçbir şey değilken, gerçekten Bizim onu yaratmış bulunduğumuzu (hiç) düşünmüyor mu? Andolsun Rabbine, Biz onları da, şeytanları da mutlaka haşredeceğiz, sonra onları cehennemin çevresinde diz üstü çökmüş olarak hazır bulunduracağız. Sonra, her bir gruptan Rahman'a karşı azgınlık göstermek bakımından en şiddetli olanını ayıracağız. Sonra Biz ona (cehenneme) girmeye kimlerin en çok uygun olduğunu daha iyi biliriz. Sizden ona girmeyecek hiç kimse yoktur. Bu, Rabbinin kesin olarak üzerine aldığı bir karardır. Sonra, takva sahiplerini kurtarırız ve zulmedenleri diz üstü çökmüş olarak bırakıveririz. (Meryem Suresi, 66-72)

Ayetlerden anlaşıldığı gibi, mahşer günü tüm insanlar "cehennemin çevresinde diz üstü çökmüş olarak" hazır bulundurulacaklardır. Tüm insanlar, mümin ya da inkarcı, cehennemin korkunç uğultusuna ve içindeki akıl durdurucu görüntülere şahit olacaklardır. Ancak sonra Allah'ın dilemesiyle müminler kurtarılır ve inkarcılar diz üstü çökmüş olarak bırakılırlar. Daha sonra da cehennemin içine atılırlar.

Müminlerin de o topluluk içinde olmalarının hikmetlerinden birinin, Allah'ın azametini daha iyi kavramaları ve O'na şükretmeleri olduğu düşünülebilir. Cehennem azabının şiddetini yakından gören mümin, Allah'ın kendisine verdiği imanın ne kadar büyük bir nimet olduğunu iyice kavrar. Çünkü şahit olduğu cehennem o kadar korkunçtur ki, yalnızca o azaptan kurtulmuş olmak bile, insan için büyük bir mutluluktur.

Mümin, cehenneme şahit olmakla, kıyas yapma imkanına sahip olur. Böylece insana verilecek en güzel nimetleri barındıran, içinde ebedi kalacağı cennetin değerini daha iyi anlar. Dünyada da acıdan kurtulmak büyük bir nimettir. Örneğin dağ başında soğuktan donma tehlikesi geçiren biri için, içinde ateş yanan köhne bir baraka, o an için en lüks otel odasından daha güzeldir. Günlerce yemek yememiş birisi için kuru bir ekmek, normal zamanda yiyeceği en mükellef ziyafetten daha lezzetli gelir. Acının sona ermesi, başlı başına büyük bir sevinç, neşe, huzur ve dolayısıyla şükür kaynağıdır.

Cehennemi yakından görüp Allah'ın kurtardığı mümin, işte bu sevince ulaşır. Cennet ile ödüllendirilmesi de, Kuran'da sözü edilen "felah"ı (büyük kurtuluş ve mutluluk) eksiksiz bir biçimde tatmasını sağlar. Var olan en büyük azabı gördükten sonra, cennete girip hayal gücünün alamayacağı nimetlere kavuşan mümin cennetin değerini çok iyi bilir. Geri kalan sonsuz hayatı boyunca da cehennem ortamını hiç unutmaz, bu sayede cennetten aldığı zevk aynı oranda fazlalaşır.

Mahşer gününde insanlar, Araf (burçlar) üzerinde bulunan, mümin ve inkarcıları yüzlerinden tanıyan kimselerin şu sözleriyle karşılaşırlar:

İki taraf arasında bir engel ve burçlar (A'raf) üstünde hepsini yüzlerinden tanıyan adamlar vardır. Cennete gireceklere: "Selam size" derler, ki bunlar henüz girmeyen fakat (girmeyi) 'şiddetle arzu edip umanlardır.' Gözleri cehennem halkından yana çevrilince: "Rabbimiz, bizi zalimler topluluğuyla birlikte kılma" derler.

Burcun üstündeki adamlar, kendilerini yüzlerinden tanıdıkları (ileri gelen birtakım) adamlara seslenerek derler ki: "Ne (güç ve servet) toplamış olmanız, ne büyüklük taslamanız (istikbarınız) size bir yarar sağlamadı. Kendilerine Allah'ın bir rahmet eriştirmeyeceğine yemin ettiğiniz kimseler bunlar mıydı? (Cennettekilere de) Girin cennete. Sizin için korku yoktur ve mahzun olmayacaksınız." (A'raf Suresi, 46-49)

İnsanlar yeniden dirildikten sonra hesap günü yaratılmışların en hayırlıları olan müminler (Beyyine Suresi, 7) ile yaratılmışların en aşağısı (Beyyine Suresi, 6) olan inkarcıların birbirlerinden sonsuza kadar ayrılmaları vaktidir. Ayırma günü Kuran'da şöyle bildirilmektedir:

Ve resuller de (şahitlik için) belli bir vakitte getirildiği zaman. (Bu,) Hangi gün için ertelenmişti? (Mü'mini müşrikten, haklıyı haksızdan) Ayırma günü

için. Bu ayırma gününü sana ne bildirdi? O gün, yalanlayanların vay haline. Biz, öncekileri helak etmedik mi? Sonra arkadan gelenleri onların izinde yürüteceğiz. İşte Biz, suçlu-günahkarlara böyle yapıyoruz. O gün, yalanlayanların vay haline. (Mürselat Suresi, 11-19)

Kaf Suresi'nde inkarcıların ve müminlerin ebedi yurtlarına yaptıkları yolculuk, şöyle anlatılır:

O, ölüm sarhoşluğu, bir gerçek olarak gelip de, (insana) "İşte bu, senin yan çizip-kaçmakta olduğun şeydir" (denildiği zaman da). Sur'a da üfürülmüştür. İşte bu, tehdidin (gerçekleştiği) gündür. (Artık) Her bir nefis, yanında bir sürücü ve bir şahid ile gelmiştir. "Andolsun, sen bundan gaflet içindeydin; işte Biz de senin üzerindeki örtüyü açıp-kaldırdık. Artık bugün görüş-gücün keskindir." Onun yakını olan (ve yanından ayrılmayan melek) dedi ki: "İşte bu, yanımda hazır durumda olan şey." Siz ikiniz (ey melekler), her inatçı nankörü atın cehennemin içine. Hayra engel olan, saldırgan şüpheciyi. Ki o, Allah'la beraber başka bir İlah edinmişti. Artık ikiniz, onu en şiddetli olan azabın içine atın. Onun yakın-dostu (saptırıcı) dedi ki: "Rabbimiz, ben onu kışkırtıp-azdırmadım. Ancak kendisi (haktan) uzak bir sapıklık içindeydi." (Allah buyurur:) "Benim huzurumda çekişip-durmayın. Ben size daha önce 'kesin bir uyarı' göndermiştim. Huzurumda söz değişikliğe uğratılmaz ve Ben kullara zulmedici değilim." O gün cehenneme diyeceğiz: "Doldun mu?" O da: "Daha fazlası var mı?" diyecek. Cennet de, muttakiler için, uzakta değildir, (o gün) yakınlaştırılmıştır. Bu, size vaat olunandır; (gönülden Allah'a) yönelip-dönen (İslam'ın hükümlerini) koruyan. Görmediği halde Rahman'a karşı 'içi titreyerek korku duyan' ve 'içten Allah'a yönelmiş' bir kalb ile gelen içindir. Ona 'esenlik ve barış (selam)la' girin. Bu, ebedilik günüdür. (Kaf Suresi, 19-34)

~ 3 ~

CEHENNEM

... O düşündü ve bir ölçü tespit etti.
Kahrolası, nasıl bir ölçü koydu?
Yine kahrolası, nasıl bir ölçü koydu?
Sonra bir baktı. Sonra kaşlarını çattı ve
yüzünü ekşitti. Sonra da sırt çevirdi ve
büyüklük tasladı. Böylece: "Bu, yalnızca
'aktarılarak öğrenilen' bir büyüdür" dedi.
"Bu, bir beşer sözünden başkası değildir."
Onu Ben, cehenneme sürükleyip-atacağım.
Cehennem (sakar) nedir, sen bilir misin?
Ne alıkoyar, ne bırakır.
Beşere delicesine susamıştır.
(Müddessir Suresi, 18-29)

GİRİŞ

Aldanmalar ve Gerçekler

İnkar edenlerin içinde sonsuza kadar kalacakları yer, onların dünya hayatında yaptıklarına karşılık cezalarını çekmeleri için yaratılmış olan “cehennem”dir.

İnkar edenler suçludurlar. İşledikleri suç ise, olabilecek en büyük suçtur. Bu suç, insanın kendisini yaratan, ona can veren Allah’a isyan ve nankörlük etmesidir. Böyle büyük bir suça da büyük bir ceza gerekir ki, cehennem bu adaletin yerine getirileceği yerdir. İnsan Allah’a kul olsun diye yaratılmıştır. Yaratılış amacını reddederse, karşılığını cehennemde görür. Allah, bir ayetinde şöyle buyurmaktadır:

... Doğrusu Bana ibadet etmekten büyüklenen (müstekbir)ler; cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir. (Mü’min Suresi, 60)

Allah’a iman etmeyen, O’nu gereği gibi takdir etmeyip kulluk görevini, ibadetlerini yerine getirmeyen her insan bunun karşılığını görecektir.

İnsan ahirette ibadetlerini yerine getirip getirmediği konusunda sorgulanacaktır. Örneğin 5 vakit namaz büyük bir titizlikle, hiç aksatmadan, tam vaktinde, büyük bir şevk ve huşu ile yerine getirilmesi gereken bir ibadettir. Cehennemdeki insanlar da kendilerine orada bulunma sebepleri sorulduğunda namaz kılanlardan olmadıklarını söylerler. Bu gerçeği Yüce Allah (cc) Kuran’da şöyle bildirir:

"Sizi şu cehenneme sürükleyip-iten nedir?" Onlar: "Biz namaz kılanlardan değildik" dediler. (Müddessir Suresi, 42-43)

Peygamberimiz (sav) bir hadisinde de, ahirette muhasebesi yapılacak ilk amelin namaz olduğunu ve kulun namazları tamamsa kurtulacağını, aksi takdirde hüsrana uğrayacağını bildirmiştir. (Tirmizî, Mevâkît 188. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Salât 149; Nesâî, Salât 9; İbni Mâce, İkâmet 202)

Tüm insanlar için en büyük tehlike Allah’ın azabıyla karşılık göreceği yer olan cehennemdir. Dünya üzerindeki hiçbir şey Allah’ın rızasını kazanmaktan ve cehennemden korunmaktan daha önemli olmayacaktır.

Bu açık gerçeğe karşın, insanların bir kısmı bir tür sarhoşluk içindedirler. Kendilerine başka dertler bulurlar. Önemsiz bir konu için aylarca, yıllarca didinirler de, kendileri için en büyük tehlike olan cehennemi düşünmezler bile. Ateş yanıbaşlarındadır, ama bunu fark edemeyecek kadar kördürler. Kuran’da, “daimi sarhoşluk” (gaflet) halindeki bu insan grubundan şöyle söz edilir:

İnsanları sorgulama (zamanı) yaklaştı, kendileri ise gaflet içinde yüz çeviriyorlar. Rablerinden kendilerine yeni bir hatırlatma gelmeyiversin, bunu mutlaka oyun konusu yaparak dinliyorlar. Onların kalpleri tutkuyla oyalanmadadır… (Enbiya Suresi, 1-3)

Böyle insanların kalpleri tutkuyla oyalanmadadır. Bu kişiler sadece dünya hayatında geçici bir yarar elde edebilecekleri bazı saplantılı hedefler üzerine tüm hayatlarını harcamaktadırlar. Kimisi işinde yükselmeyi, kimisi "mutlu bir yuva" kurmayı, çok para kazanmayı ya da boş bir ideolojiyi savunmayı hayatının amacı haline getirmiştir. Önlerindeki sonsuza kadar sürecek olan büyük tehlikenin ise farkında değildirler. Cehenneme karşı olan duyarsızlıkları, konu hakkında kullandıkları üsluptan bile hemen anlaşılır. Bu tür insanların oluşturduğu "cahiliye toplumu" içinde hemen herkes anlamını tam olarak kavramadan cehennem sözcüğünü sık sık telaffuz eder. Bu kelime kimi zaman esprilere dahi konu olur. (Allah'ı tenzih ederiz) Hiç kimse bu kelimenin anlamı üzerinde uzun uzun durmaz. İşte en büyük hatalardan biri burada yapılır ve cehennem hayali bir kavram olarak kabul görür.

Oysa cehennem, inkarcıların şiddetle bağlandıkları bu dünyadan daha gerçektir. Dünya yok olacaktır, ama cehennem sonsuza dek vardır. Dünyayı, evreni ve insanı eşi benzeri bulunmayan sayısız denge ve ayrıntı üzerinde kusursuz bir sanatla yaratan Allah, aynı şekilde ahireti ve cehennemi de yaratmıştır ve cehennem azabını bütün müşrik, münafık ve inkarcılara vaat etmiştir.

Yaratılmış en kötü mekan olan cehennem, hayal gücünün alabileceğinden çok öte bir azap kaynağıdır. Bu azap Allah'ın kudretinin bir tecellisi olarak yaratılmıştır ve dünyada mümkün olan en büyük acılardan kat kat şiddetli acılar içerir.

Bir başka büyük gerçek ise bu azabın cehenneme girenler için "sonsuza dek" sürecek olmasıdır. Cahiliye toplumu içindeki birçok insan, cehennem azabının her insan için belirli bir zaman süreceği, sonra da bağışlanacakları gibi bir hurafeye inanır.

Bu kişiler dünya hayatından istedikleri kadar yararlanıp, bunun karşılığında cehennemde bir süre kalacaklarını, daha sonra affedileceklerini zannederler. Ama kendilerini bekleyen son, tahmin ettiklerinden çok daha acıdır. Çünkü cehennem -Allah'ın dilemesi dışında- sonsuza dek sürecek bir azap mekanıdır. Allah Kuran'da, cehennemin inkarcılar için yaratıldığını ve azabının sonsuza dek sürdüğünü bildirmektedir. İnkar edenler, "bütün zamanlar boyunca içinde kalacaklardır." (Nebe Suresi, 23)

Her insanın "biraz yanıp sonra da cennete gireceği" şeklindeki düşünce ise, bazı insanların kendilerini avutup aldatmak için uydurdukları bir safsatadır. Nitekim Kuran'da aynı şeyi Yahudilerin de öne sürdükleri bildirilir:

Dediler ki: "Sayılı günlerin dışında, ateş asla bize değmeyecektir." De ki: "Allah Katından bir ahid mi aldınız? -ki Allah asla ahdinden dönmez- Yoksa

Allah'a karşı bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?" Hayır; kim bir kötülük işler de günahı kendisini kuşatırsa, (artık) onlar, ateşin halkıdırlar, orada süresiz kalacaklardır. (Bakara Suresi, 80-81)

Kendisini yaratan, kendisine "işitme, görme ve kalp" veren Allah'a karşı, hayatını nankörlük ve isyan içinde geçiren kimse, sonsuz azabı hak etmiştir. (Nahl Suresi, 78) Kendisini avutmak için öne sürdüğü bahanelerin hiçbir yararı olmayacaktır. Dünyada iken yaptığı taşkınlıklar, Allah'ın dinine karşı gösterdiği kayıtsızlık ve hatta hınç, hakkındaki hükmü kesinleştirmiştir. Bir ayette, bu durum şöyle anlatılır:

Onlara karşı apaçık olan ayetlerimiz okunduğu zaman, sen o inkar edenlerin yüzlerindeki 'red ve inkarı' tanıyabilirsin. Neredeyse, kendilerine karşı ayetlerimizi okuyanın üzerine çullanıverecekler. De ki: "Size, bundan daha kötü olanını haber vereyim mi? Ateş... Allah, onu inkar edenlere va'detmiş bulunmaktadır. Ne kötü bir duraktır." (Hac Suresi, 72)

Dünyada iken Allah'a karşı büyüklük taslamış, müminlere karşı da düşmanlık beslemiş olanlara, mahşer günü şöyle denecektir:

Öyleyse içinde ebedi kalıcılar olarak cehennemin kapılarından girin. Büyüklük taslayanların konaklama yeri ne kötüdür. (Nahl Suresi, 29)

Cehennemin en korkunç özelliği azabın hiçbir zaman bitmeyecek olmasıdır. İçine bir kez girdikten sonra Allah'ın diledikleri dışında artık geri dönüş yoktur. Tek gerçek sonsuza kadar sürecek ateş azabıdır. Allah'ın kahredici ("Kahhar") sıfatının en çok tecelli ettiği yer cehennemdir. Bununla yüzyüze gelen insan ruhen sonsuz yıkıma uğrar. Çünkü artık hiçbir umut kalmamıştır. Kuran'da, cehennemliklerin çaresizliği şöyle anlatılır:

Fasık olanlar içinse, artık onların da barınma yeri ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde, geri çevrilirler ve onlara: "Kendisini yalanladığınız ateş azabını tadın" denir. (Secde Suresi, 20)

... Ateş sizin içinde süresiz kalacağınız konaklama yerinizdir. Şüphesiz Rabbin, hüküm ve hikmet sahibi olandır, bilendir. (Enam Suresi, 128)

Ateşten çıkmak isterler, ama ondan çıkacak değiller. Onlar için sürekli bir azab vardır. (Maide Suresi, 37)

Böyle olmakla beraber Allah'tan bir rahmet olarak Peygamber Efendimiz (sav)'nin şöyle bir hadisi de vardır:

Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurdular: “Kalbinde zerre miktarı iman bulunan kimse ateşten çıkacaktır.” Ebu Said der ki: “Kim (bu ihbarın ifade ettiği hakikatten) şüpheye düşerse şu ayeti okusun: “Allah şüphesiz zerre kadar haksızlık yapmaz...” (Nisa Suresi, 40) (Tirmizi, Sıfatu Cehennem 10, (2601))

CEHENNEMDEKİ AZAP ORTAMI

Cehenneme Götürülme

Cehennem, Allah'ın "Kahhar" (Kahredici), "Cebbar" (istediğini zorla yaptıran), "Muntakim" (intikam alıcı) gibi isimlerinin sonsuza dek tecelli edeceği yerdir. İnkarcı insana her yönden acı vermek için özel bir yaratılışla yaratılmıştır. Kuran ayetlerinde cehennem, yaşayan bir canlı gibi tasvir edilir. Bu canlı, inkarcılara karşı öfke, nefret, hınç ve istekle doludur. Yaratıldığı günden beri, Yaratıcımızı inkar eden inkarcılardan intikam almayı beklemektedir. Cehennem, ayetlerde bildirildiğine göre, "insana delicesine susamıştır". (Müddessir Suresi, 29) Dini yalanlayanları gördüğünde öfkesinin şiddetinden parçalanacak gibi olur. Bu ateşin yaratılışının bir amacı vardır; kahredici bir azap vermek. O da görevini yapacak, acıların en büyüğünü verecektir.

İnkar edenler, Allah'ın huzurunda hesaba çekildikten sonra kitaplarını sol yanlarından alırlar. Bu an, sonsuza dek içinde kalacakları cehenneme sürülecekleri andır. İnkarcılar için hiçbir kaçış imkanı yoktur. Hazır bulundurulan milyarlarca insanın meydana getirdiği mahşer kalabalığı bu insanlar için bir kurtuluş ya da gözden kaçma imkanı oluşturmaz. Kimse bu kalabalığın arasına karışıp kendisini unutturamaz, kaybettiremez. Her kişi, kendisi için görevlendirilmiş bir şahit, bir de sürücü melekle gelir. Allah ayetlerinde şöyle buyurmaktadır:

Sur'a da üfürülmüştür. İşte bu, tehdidin (gerçekleştiği) gündür.

(Artık) Her bir nefis, yanında bir sürücü ve bir şahid ile gelmiştir.

Andolsun, sen bundan gaflet içindeydin; işte Biz de senin üzerindeki örtüyü açıp-kaldırdık. Artık bugün görüş-gücün keskindir.

Onun yakını olan (ve yanından ayrılmayan melek) dedi ki: "İşte bu, yanımda hazır durumda olan şey."

Siz ikiniz (ey melekler), her inatçı nankörü atın cehennemin içine,

Hayra engel olan, saldırgan şüpheciyi,

Ki o, Allah'la beraber başka bir İlah edinmişti. Artık ikiniz, onu en şiddetli olan azabın içine atın. (Kaf Suresi, 20-26)

İşte inkarcılar bu korkunç yere doğru yüzüstü sürüklenerek götürülürler. Kuran'da bildirildiğine göre "bölük bölük" cehenneme doğru sevk edilirler. Ancak daha ulaşmadan, uzaktan cehennemin korkusu yürekleri sarar. Çünkü cehennemin dehşet verici homurtusu ve uğultusu uzaktan duyulur:

...kaynayıp-feveran ederken onun korkunç homurtusunu işitirler. Öfkesinin şiddetinden neredeyse patlayıp parçalanacak... (Mülk Suresi, 7-8)

Furkan Suresi'nin 12. ayetinde ateşin, inkarcıları "uzak bir yerden gördüğü" ve "gazablı öfke"ye kapıldığı bildirilir.

Ayetlere göre, inkarcılar, dirilişle birlikte başlarına gelecekleri hissetmeye başlarlar. Boyunları aşağılanmaktan ve utançtan ötürü bükülmüştür. Başları düşmüş, dostsuz, yardımcısız kalmış, gururları kırılmış, çökmüş durumdadırlar. Utançlarından dolayı başlarını kaldırmadan gözlerinin ucuyla bakarlar. Onların bu çaresizlik içindeki durumları Kuran'da şöyle haber verilir:

Onları görürsün; zilletten başları önlerine düşmüş bir halde, ona (ateşe) sunulurlarken göz ucuyla sezdirmeden bakarlar. İman edenler de: "Gerçekten hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendi nefislerini, hem yakın akraba (veya yandaş)larını da hüsrana uğratmışlardır" dediler. Haberiniz olsun; gerçekten zalimler, kalıcı bir azab içindedirler. (Şura Suresi, 45)

Cehenneme Giriş, Karşılanma ve Cehennemin Katları

Allah'ı inkar ederek Rabbimiz'in dinine göre bir yaşam sürmeyenlerin, cehennemin kapısına vardıklarında yaşayacakları Kuran'da şöyle haber verilir:

İnkar edenler, cehenneme bölük bölük sevk edildiler. Sonunda oraya geldikleri zaman, kapıları açıldı ve onlara (cehennemin) bekçileri dedi ki: "Size Rabbiniz'in ayetlerini okuyan ve bugünle karşılaşacağınızı (söyleyip) sizi uyaran elçiler gelmedi mi?" Onlar: "Evet" dediler. Ancak azab kelimesi kafirlerin üzerine hak oldu. Dediler ki: "İçinde ebedi kalıcılar olarak cehennemin kapılarından (içeri) girin. Büyüklüğe kapılanların konaklama yeri ne kötüdür." (Zümer Suresi, 71-72)

Cehennemin kapıları ise, her bir inkarcı grubu için özel olarak var edilmiştir. İnsanlar Allah'a karşı isyanlarının şiddetine göre sınıflara ayrılmışlardır. Cehennemde de, Kuran'da belirtilen konumlarına ve kazandıkları günahlara göre farklı azap tabakalarına yerleştirilirler. Bir ayette şöyle denir:

(Allah) diyecek: "Cinlerden ve insanlardan sizden önce geçmiş ümmetlerle birlikte ateşe girin." Her bir ümmet girişinde kardeşini (kendi benzerini) lanetler. Nitekim hepsi birbiri ardınca orada toplanınca, en sonra yer alanlar, en önde gelenler için: "Rabbimiz, işte bunlar bizi saptırdı; öyleyse ateşten kat kat arttırılmış bir azab ver diyecekler. (Allah da:) "Hepsi için kat kattır. Ancak siz bilmezsiniz" diyecek. (Araf Suresi, 38)

Hicr Suresi'ndeki ayetlerde de, cehennem içindeki farklı "kat"lardan şöyle söz edilir:

... onların tümünün buluşma yeri cehennemdir. O'nun yedi kapısı vardır; onlardan her bir kapı için bir grup ayrılmıştır." (Hicr Suresi, 43-44)

Bu katların en altında yer alan, diğer bir ifadeyle en büyük azapla karşılaşanlar ise, iman etmedikleri halde dünyada mümin taklidi yapmaya çalışmış olan ikiyüzlü "münafık"lardır. Kuran'da onların bu durumu müminlere şöyle bildirilir:

Gerçekten münafıklar, ateşin en alçak tabakasındadırlar. Onlara bir yardımcı bulamazsın. (Nisa Suresi, 145)

Cehennem nefret doludur, inkarcılara doymaz, beşere azap vermeye susamıştır. İçine atılan çok sayıda inkarcıya rağmen daha fazlasını ister. Kaf Suresi'nde şöyle bildirilir:

O gün cehenneme diyeceğiz: "Doldun mu?" O da: "Daha fazlası var mı?" diyecek. (Kaf Suresi, 30)

Cehennem bir kere yakaladığını sonsuza kadar alıkoyar. Allah, ayetlerde cehennemi şöyle tarif etmektedir:

Onu Ben, cehenneme sürükleyip-atacağım. Cehennem (sakar) nedir, sen bilir misin? Ne alıkoyar, ne bırakır. Beşere delicesine susamıştır. (Müddessir Suresi, 26-29)

Üstteki ayetten anlaşıldığı gibi inkarcılar cehenneme "atılırlar". Şuara Suresi'nin 94. ayetinde ise, inkarcıların cehenneme, adeta çöp gibi "dökülüverildiği" bildirilir.

Kilitlenen Kapıların Ardındaki Sonsuz Hayat

İnkarcılar, cehenneme girdiklerinde cehennemin kapıları üzerlerine kapatılır ve olabilecek en dehşet verici görüntülerle karşılaşırlar. Biraz sonra ateşe atılacaklarını ve bunun da sonsuza kadar süreceğini anlamışlardır. Kapıların kapanması, artık bir çıkışın ya da kaçışın olmadığını gösterir. Allah, inkarcıların durumunu şöyle haber verir:

Ayetlerimizi inkar edenler ise, sol yanın adamlarıdır (Ashab-ı Meş'eme). "Kapıları kilitlenmiş" bir ateş onların üzerinedir. (Beled Suresi, 19-20)

Karşı karşıya kaldıkları azap, Kuran'da bildirildiğine göre "büyük bir azap" (Al-i İmran Suresi, 176), "şiddetli bir azap" (Al-i İmran Suresi, 4) ve "acıklı bir azap"tır. (Al-i

İmran Suresi, 21) İnsanın dünya hayatında sahip olduğu kıstaslar, cehennem azabını tam olarak kavramaya yeterli değildir. Birkaç saniye olsun ateşe veya kaynar suya dayanamayan insan, sonsuza kadar sürecek bir ateş azabını zihninde gerektiği gibi canlandıramaz. Hatta dünyadaki ateşin verebileceği herhangi bir acı, cehennem azabının şiddeti ile karşılaştırılamaz. Allah'ın azabının bir benzeri yoktur:

Artık o gün hiç kimse (Allah'ın) vereceği azab gibi azablandıramaz. Onun vuracağı bağı hiç kimse vuramaz. (Fecr Suresi, 25-26)

Kuran'da haber verildiğine göre, cehennemde her anı çok yönlü işkencelerle dolu bir hayat söz konusudur. Cehennemdeki bu hayat, aşağılanmanın, rezilliğin, sefilliğin, fiziksel ve psikolojik eziyetlerin, işkencelerin çok çeşitli uygulamalarından oluşur. Cehennemdeki azabı dünyadaki herhangi bir şeyle kıyaslamak elbette mümkün değildir.

Cehennem ehli beş duyusuyla da azap çeker. Gözü dehşet verici ve iğrenç görüntüler görür; kulağı korkunç ve acı veren sesler, uğultular, gürültüler, çığlıklar, inlemeler, haykırışlar duyar; burnu olabilecek en pis ve tiksinti verici kokularla dolar; dili en iğrenç tatları, en dayanılmaz acıları hisseder; derisi ve tüm vücudu, tek bir hücresi eksik kalmamak üzere yanar, şiddetli acılar içinde kıvranır. Bir türlü ölüp yok olmaz. Allah Kuran'da "ateşe ne kadar dayanıklıdırlar" (Bakara Suresi, 175) şeklinde buyurmuştur. Derileri yenilenir, azapta hiçbir kesinti ve hafifleme olmadan aynı işkence sonsuza kadar sürer. Yine Kuran'a göre artık inkar edenler "sabretseler de birdir, sabretmeseler de". (Tur Suresi, 16)

En az fiziksel acılar kadar şiddetli manevi azaplar da vardır. Aşağılanır, horlanır, rezil olur, pişman olur, çaresizliğini ve ümitsizliğini düşündükçe yüreği yanar, kan ağlar. Sonsuzluk aklına geldikçe mahvolur. Öyle ki, azap bir milyon yıl sonra veya bir milyar yıl sonra ya da trilyonlarca yıl sonra sona erecek olsa bu onun için büyük bir umut ve sevinç kaynağı olurdu. Ama azabın bir daha hiç sonunun gelmeyeceğini, cehennemden hiçbir zaman çıkış olmayacağını bilmenin verdiği ümitsizlik hissi dünyadaki herhangi bir ümitsizlik hissiyle kıyaslanamayacak bir duygudur.

Kuran'daki tasvirlerden anlaşıldığına göre cehennem, pis kokusu, dar, gürültülü, karanlık, isli, dumanlı, izbe ve tekin olmayan mekanları, hücreleri kavurucu sıcaklığı, en iğrenç yiyecek ve içecekleri, ateşten elbiseleri, sonsuza kadar artan azabıyla Allah'ın kudretinin ve adaletinin tecelli ettiği bir mekandır. Ancak söz konusu ortamı, fikir vermesi açısından bazı yönlerden, nükleer savaş sonrasındaki dünyayı tasvir eden filmlerdeki karanlık, alabildiğine pis, iğrenç, bunaltıcı ortamlara benzetebiliriz. Elbette böyle bir mekanda ona uygun bir hayat söz konusudur. Cehennem ehli duyar, konuşur, tartışır, kaçmaya çalışır, ateşte yakılır, azabın hafifletilmesini ister, susar, acıkır, pişmanlık duyar.

Bu ortamda cehennemlikler pis ve iğrenç mekanlarda hayvanlar gibi yaşarlar. Yiyecek olarak yalnızca zakkum ağacını veya darı dikenini bulabilirler. İçecek olarak ise irin, kan ve kaynar sudan başka bir şeyleri yoktur. Bu arada ateş onları her yanlarından kuşatmıştır. Yanan derilerinin yerine yenileri yaratılır. Böylece ateşin verdiği acı, kesintisiz bir şekilde hiç hafiflemeden devam eder. Derileri dökülmüş, etleri yanmış, bütün vücutları yanık, kan, irin içinde olduğu halde zincirlere vurulur ve kırbaçlanırlar. Tasmalandırılır, elleri boyunlarına bağlı olarak daracık yerlere atılırlar. Zebaniler tarafından ateşten yataklara yatırılırlar, üzerlerine örttükleri örtüler bile ateştendir. Bu azaptan kurtulabilmek için sürekli feryat ederler, yalvarırlar, ama kendilerine cevap bile verilmez. En azından, bir günlük de olsa azabın hafiflemesini isterler, ama yine aşağılanma ve azapla karşılık görürler.

Cehennemde bütün bu olanlar kesin birer gerçektir. Bugün dünyada sürdürdüğümüz hayat kadar, hatta daha da gerçektirler.

Allah'a, O'nun tam olarak istediği gibi değil, bir ucundan ibadet edenler (Hac Suresi, 11); Allah'tan başka ilahlar edinerek, para, mevki, kariyer gibi kavramları hayatlarının amacı haline getirenler; Allah'ın dinini kendi istekleri doğrultusunda değiştirenler, Kuran'ı şahsi menfaatlerine göre yorumlayıp çarpıtanlar, imandan sonra inkara sapanlar, kısacası bütün inkarcılar, müşrikler ve münafıklar hepsi cehenneme getirilirler. Bu, Allah'ın kesin bir sözüdür ve gerçekleşecektir:

Eğer Biz dilemiş olsaydık, her bir nefse kendi hidayetini verirdik. Fakat Benden çıkan şu söz gerçekleşecektir: "Andolsun, cehennemi cinlerden ve insanlardan (inkar edenlerle) tamamıyla dolduracağım." (Secde Suresi, 13)

Bu insanlar da zaten cehennem için özel olarak yaratılmışlardır:

Andolsun, cehennem için cinlerden ve insanlardan çok sayıda kişi yarattık (hazırladık). Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Ateş Azabı

Cehennemdeki bu hayatın içinde, en büyük azaplardan biri ateştir. Ateş diğer işkencelere kıyasla insanın benliğini kökünden sarsan yok eden bir unsurdur. İnsan vücudunun en derin noktalarına, Kuran'da Allah'ın bildirdiği şekliyle "hücrelerine" kadar işleyen bir azaptır.

İşte cehennem ehli, cehennemde "cayır cayır yanmakta olan" (Mearic Suresi, 15), öfkeli, "alevleri kabardıkça kabaran" (Leyl Suresi, 14), "çılgınca yanan" (Furkan Suresi, 11) bu ateşin içine atılırlar ve çığlık çığlığa yanarlar. Kaaria Suresi'nde şöyle buyrulur:

Kimin tartıları hafif kalırsa. Artık onun da anası (son durağı) "haviye"dir (uçurum). Onun ne olduğunu (mahiyetini) sana bildiren nedir? O, kızgın bir ateştir. (Kaaria Suresi, 8-11)

Ayetlerden anlaşıldığına göre, ateş cehennemin her yerini kaplamıştır. Bu çukurda ateşten korunulabilecek, ateşin erişmediği bir yer yoktur. İnkar eden kişi diğer fiziksel ve ruhsal işkencelere tabi olurken de hayatının her anında ateşle muhataptır. Ateş, son derece büyüktür. Kuran'da, onun büyüklüğü ve şiddeti ifade edilirken, ateşin kıvılcımları için "saray" ve "deve sürüleri" benzetmeleri kullanılır:

O gün, yalanlayanların vay haline. Kendisini yalanladığınız (azab)a gidin. Üç dala ayrılmış bir gölgeye gidin. Ne gölge altında barındırır, ne (yakıcı) alevden korur. Gerçekten o, sanki her biri saray olan bir kıvılcım saçar. Her biri, sanki sapsarı erkek deve sürüleri gibidir. (Mürselat Suresi, 28-33)

İnkar edenler ateşten kaçmak, ondan kurtulmak için tüm güçlerini harcarlar. Ama kaçmalarına izin verilmez. Mearic Suresi 17. ayette bildirildiğine göre, o öyle bir ateştir ki, "yüz çevirip arkasını döneni çağırır-durur".

Bir başka ayette ise şöyle bildirilir:

Fasık olanlar içinse, artık onların da barınma yeri ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde, geri çevrilirler ve onlara: "Kendisini yalanladığınız ateş azabını tadın" denir. (Secde Suresi, 20)

Böyle bir ateşle yananların tahayyül edilemeyecek çığlık ve inlemeleri ortalığı kaplar. Yalnızca bu korkunç çığlık ve inlemeler bile cehennem ehli için özel bir azap

kaynağıdır. Orada “kemikleri çatırdatan inlemeler vardır”. (Enbiya Suresi, 100) Bir başka ayette ise, “mutsuz olanlar ateştedirler, onlar için orada (kahırla ve acıyla) nefes alıp vermeler vardır” (Hud Suresi, 106) diye bildirilmektedir.

Ateş, dayanılmaz bir acıdır. İnsan bir kibrit çöpünün alevine parmağını kısa bir süre tutmaya bile dayanamaz. Şiddetli bir acı duyar. Ancak dünyada bu ve benzeri şekillerde hissettiğimiz ateş azabı, cehennemdekinin yanında çok çok zayıftır. Çünkü insan, dünyada uzun süre yanamaz. Eğer yanan bir ateşin içine düşmüşse, 5-10 saniye içinde can verir, ateşin büyük acısını çok kısa bir an yaşamış olur.

Ancak cehennemdeki durum, çok korkunçtur, çünkü oradaki ateş insanı öldürmez, yalnızca acı çektirir. Cehennem ehli, sonsuza kadar sürecek olan bir ateşin içinde Allah’ın dilemesi dışında sonsuza kadar yanacaktır. Bu işlemin sonsuza kadar süreceğini bilmenin verdiği dayanılmaz bir çaresizlik, umutsuzluk ve yıkım içinde olacaktır.

Azabın bir başka yönü de, özel olarak yüzlerinin yakılmasıdır. İnsanı kibirlendiren, bu kibirle kendisini müstağni görmesinie neden olan vücudunun en önemli yeri yüzüdür. Çünkü yüz kişiye ayrı bir fert olma özelliği kazandırır. “Ben” diye tanımlanan varlığın en belirgin göstergesidir. Güzellik ve çirkinlik kavramlarının en yoğun olarak toplandığı bölgedir. İnsanlar, gazetelerde ya da televizyonda yüzü ileri derece yanmış birisinin görüntüsüne rastladıklarında, şiddetli bir acımayla karışık ürperti hissederler. Ardından benzer bir felakete karşı Allah’tan koruma isterler. Hiç kimse böyle bir felaketin kendi başına gelmesini istemez ve zaten kısa sürede bu görüntü unutulur. Ancak inkarcıların gaflette olduğu bir şey vardır ki, o da benzer bir sona hem de akıllarının alamayacağı kadar şiddetlisine adım adım yaklaşmakta olduklarıdır. Cehennemdeki ateş insan vücudunun her noktasına büyük acılar verir. Ama insanın yüzünün yanması en acısıdır. Gözler, kulaklar, burun, dil ve derinin, yani beş duyu kaynağının aynı anda bulunduğu tek ve en önemli bölgedir yüz. İnsan yüze gelecek darbelere karşı çok hassastır, en ufak bir harekete şiddetli bir refleksle cevap verir. Cehennemde ise yüz, ateşte yakılır, kaynar sularla haşlanır. Acının en yoğun olarak hissedildiği yere en ağır işkenceler yapılır. Ayetlerde, bu azap şöyle tasvir edilir:

Yüzlerinin ateşte evrilip çevrileceği gün, derler ki: “Eyvahlar bize, keşke Allah’a itaat etseydik ve Resule itaat etseydik.” (Ahzap Suresi, 66)

Giyimleri katrandandır, yüzlerini ateş bürümektedir. (İbrahim Suresi, 50)

Ateş, onların yüzlerini yalayarak yakar da onun içinde onlar (etleri sıyrılmış olarak sırıtan) dişleriyle kalıverirler. (Müminun Suresi, 104)

Cehennemin Odunları, Kaynar Su ve Dağlanan Vücutlar

Allah inkarcıların cehennem ateşi içinde yanacaklarını bildirirken, Kuran'da bir benzetme yapmıştır. Buna göre, inkarcılar yana yana "cehennemin odunu" haline gelirler. Cehennemde ateşin kavurduğu herhangi bir nesne gibi yanmazlar. İnkarcılar kendileri ateşin yakıtını oluştururlar. Bu durum bir ayette şöyle bildirilir:

"Zulmedenler, ise onlar da cehennem için odun olmuşlardır". (Cin Suresi, 15)

Odunun kendisi, ateşinin yakacağı herhangi bir cisimden çok daha uzun, çok daha şiddetle, için için yanar. İşte inkarcılar da, aynı şekilde yalanladıkları bu ateşin odunu olurlar. Ayetlerde, bu gerçek şöyle haber verilmiştir:

Ey iman edenler, kendinizi ve yakınlarınızı ateşten koruyun ki onun yakıtı insanlar ve taşlardır... (Tahrim Suresi, 6)

Şüphesiz inkar edenler, onların malları da, çocukları da kendilerine Allah'tan (gelecek azaba karşı) hiçbir şey kazandırmaz. Ve onlar ateşin yakıtıdırlar. (Al-i İmran Suresi, 10)

Gerçekten siz de, Allah'ın dışında taptıklarınız da cehennemin odunusunuz, siz ona varacaksınız. (Enbiya Suresi, 98)

Odun yerine geçen insanların yanında, bir de ateşi yakmak için kullanılan gerçek odunlar vardır. Ancak burada da farklı bir azap yaşanır. Dünyada iken dost, örneğin karı-koca olan inkarcılar, birbirlerinin ateşine odun taşırlar. Kuran'da, Ebu Leheb ve karısının cehennemde yaşayacakları son şöyle haber verilmektedir:

Ebu Leheb'in iki eli kurusun; kurudu ya.
Malı ve kazandıkları kendisine bir yarar sağlamadı.
Alevi olan bir ateşe girecektir. Eşi de; odun hamalı (ve)
Boynuna bükülmüş bir ip (bağlanmış) olarak. (Mesed Suresi, 1-5)

Bu, dünyadaki tüm bağların kopması demektir. Dünyada iken birbirlerini çok sevdiklerini söyleyen ve birlikte Allah'a karşı isyan eden inkarcılar, cehennemde birbirlerinin ateşini beslerler. Orada tam bir ihanet söz konusudur. Allah'tan başka edinmiş oldukları tüm dostlar, en yakınları, eşleri dahi birer düşman haline gelmişlerdir.

İnsanın en büyük organı vücudunu çepe çevre saran, hissetmesini, zevk almasını sağlayan derisidir. Kalınlığı birkaç milimetreyi geçmez. İnsanın en çok değer verdiği yüzü, elleri, kolları, bacakları ve diğer bütün organları deri tarafından sarmalanmıştır. Ancak deri hassaslığı yüzünden en büyük acı kaynağı olabilir. Derinin en zayıf olduğu

nokta ise ateşe ve kaynar sıvılara karşı olan zafiyetidir. Ateş deriyi kavurur yakar, kaynar su ise haşlar. Kaynar su insanın derisini tek bir nokta boşta bırakmaksızın çepeçevre sarar. İncecik deriyi kabartır, deri iltihapla şişer, su toplar ve patlar, böylece dayanılmaz bir azaba neden olur. Dünyadaki fiziksel güzellik kuvvet, makam, şöhret kısacası hiçbir şey insanı kaynar bir suya karşı dayanıklı kılmaz. Kuran'da bildirildiğine göre, "küfre saptıklarından dolayı onlar için çılgınca kaynar sular ve acıklı bir azab vardır". (Enam Suresi, 70) Vakıa Suresi'nde şöyle buyrulur:

Ve eğer o, yalanlayan sapıklardan ise artık (onun için) alabildiğine kaynar sudan bir şölen vardır. Ve çılgınca yanan ateşe bir atılma da. Şüphesiz bu, kesin bilgi ifade eden bir gerçektir. (Vakıa Suresi, 92-95)

Bir başka surede ise, inkarcılara yapılacak kaynar su azabı şöyle anlatılır:

Onu tutun da cehennemin orta yerine sürükleyin.
Sonra kaynar suyun azabından başının üstüne dökün;
(Azabı) tad; çünkü sen, (kendince) üstün, onurluydun.
Gerçekten bu, sizin kuşkuya kapıldığınız şeydir. (Duhan Suresi, 47-50)

Bunların yanında, ateş azabının bazı farklı çeşitleri vardır. Birisi de, ateşte kızdırılan metallerle cehennem ehlinin vücutlarının dağlanmasıdır. Ancak kendilerini dağlamak için kullanılacak olan bu metaller, dünyada iken Allah'a ortak koştukları mal ve mülkleridir:

... Altını ve gümüşü biriktirip de Allah yolunda harcamayanlar... Onlara acı bir azabı müjdele. Bunların üzerlerinin cehennem ateşinde kızdırılacağı gün, onların alınları, böğürleri ve sırtları bunlarla dağlanacak (ve:) "İşte bu, kendiniz için yığıp-sakladıklarınızdır; yığıp-sakladıklarınızı tadın" (denilecek). (Tevbe Suresi, 34-35)

Daha Başka Azaplar

Cehennem, çoğu insanın sandığı gibi yalnızca insanların ateşte ve kaynar sularla yanacağı bir yer değildir. Orada insanı hem fiziksel hem de psikolojik yönden azaplandıracak çok çeşitli yöntemler vardır.

Dünyada, işkence için çok farklı yöntemler ve araçlar kullanılmaktadır. Çoğu kişi bu işkenceler sırasında ya sakat kalır ya da acıdan ölür. Sağ kalanlar ise genelde akıl sağlıklarını kısmen, hatta bazen tümüyle yitirirler. Oysa bu dünyadaki işkence yöntemleri, cehennemdekilere oranla karşılaştırılamayacak kadar hafiftir. Cehennemde çok farklı, çok gelişmiş işkence yöntemleri kullanılacaktır. Dünyada elektrik verilerek işkenceye uğratılan bir insanı da, verilen elektriği de, insanın elektriğe olan acı duyarlılığını da Allah yaratmıştır. İnsana acı verecek daha birçok bilinmeyen kaynak ve

insanın bilinmeyen birçok zaafı vardır. Allah yarattığı kullarının zaaflarını en iyi bilendir. Bu zaaflar doğrultusunda en çok acıyı da yine Allah verecektir. Bu, “Muazzip” (azap edici) ve “Kahhar” (kahredici) olan Allah’ın kanunudur.

Kuran’da haber verildiğine göre cehennemde azap her yönden gelmektedir. Azaptan kendilerini korumaya fırsatları yoktur, azap her yandan onları kuşatmaktadır. Üstlerinden, altlarından gelen azabı savmaya güç yetiremezler. Onların bu durumu Kuran’da şöyle haber verilir:

Azab konusunda senden acele (davranmanı) istiyorlar. Oysa cehennem, o inkar edenleri gerçekten kuşatıp-durmaktadır. Azabın onları üstlerinden ve ayaklarının altından kaplayacağı gün (Allah): “Yaptıklarınızı tadın” der. (Ankebut Suresi, 54-55)

Ayrıca, cehennemdeki, şu anda bilemediğimiz daha başka farklı azap kaynakları da Kuran’da şu şekilde haber verilir:

Cehennem; onlar oraya girerler; ne kötü bir yataktır o. İşte bu; tatsınlar onu: Kaynar su ve irin. Ve onun şeklinden başka, çift çift (olan daha beter azablar) vardır. (Sad Suresi, 56-58)

Kuran’da inkarcıların cehennemde karşılaşacakları azaplar haber verilmiştir. Elbette Allah bunların çok daha üstünde, insanın hayal gücünün bile alamayacağı sonsuz azap ve işkence şekillerini cehennemde yaratmaya güç yetirendir.

Sıcak, Karanlık, Duman ve Darlık

Dünyada insana en çok sıkıntı veren ortamlar dar, pis, karanlık ve sıcak ortamlardır. Çok sıcak, nemli ortamlar insanı boğar, yüksek nem en temel ihtiyaç olan nefes almayı zorlaştırır. Nefes alamamak insanı şiddetli biçimde bunaltır, göğsü daralır, kalbi sıkışır. Çok sıcak ve nemli havalarda gölge bile rahatlatıcı olmaz. Görünmeyen ama yoğun bir tabaka insanı çepeçevre kuşatır, nefes borusundan girip göğsünü tıkar. Örneğin lüks saunalardaki yüksek ısı ve neme insan çok kısa bir süre dayanabilir. On dakika yoğun buhar altında kalmaya dayanamayan birisi saunaya kapatılsa kısa bir süre içinde fenalık geçirir. Biraz daha uzun kalırsa, aşırı nem ve sıcaktan ölebilir.

Cehennemde de bu boğucu atmosfer çok yoğun bir biçimde hakimdir. Dünyada sıcağa karşı birçok önlem geliştirmiş olan insan cehennemde çaresizdir. Ortam en sıcak çölden daha sıcak, en karanlık, izbe hücrelerden daha sıkıntı verici ve pistir. Sıcak insanın en küçük parçası olan hücrelerine dek işler. İnkarcılar için kavurucu sıcağa karşı bir koruyucu, ferahlama veya serinleme imkanı yoktur. Kuran'da, cehennem ehlinin bu durumundan şöyle söz edilir:

"Ashab-ı Şimal", ne (mutsuzdur o) "Ashab-ı Şimal." Hücrelere işleyen kavurucu bir sıcaklık ve kaynar su. Ve kapkara dumandan bir gölge içindedirler. Ki o, ne serindir, ne ferahlatıcı (kerim). (Vakıa Suresi, 41-44)

O gün, yalanlayanların vay haline. Kendisini yalanladığınız (azab)a gidin. Üç dala ayrılmış bir gölgeye gidin. Ne gölge altında barındırır, ne (yakıcı) alevden korur. (Mürselat Suresi, 28-31)

Bu denli boğucu bir atmosfer içinde, bir de dar bir yere sokulma azabı vardır. Furkan Suresi'nde, inkarcılara uygulanacak bu ceza şöyle anlatılır:

Elleri boyunlarına bağlı olarak, sıkışık bir yerine atıldıkları zaman, orada yok oluşu isteyip-çağırırlar. Bugün bir yok oluşu çağırmayın, birçok (kere) yok oluşu isteyip-çağırın. (Furkan Suresi, 13-14)

Bu dünyada dar bir yerde kapalı kalmak, gerçekten de bir insan için çok zor ve bunaltıcıdır.. Dar bir hücrede hapis, suçlulara verilen ağır cezaların başında gelir. Trafik kazalarında parçalanmış bir aracın içinde saatlerce sıkışıp canlı kalan, kazazedelerin durumu, bir deprem veya göçükte toprak altında kalan insanların çaresizliği olabilecek en büyük felaketler olarak nitelendirilir. Oysa bu gibi örnekler cehennemdeki ortama göre kıyaslanamayacak kadar hafiftir. En önemlisi göçük altında veya benzer bir yerde sıkışan insan ya bir süre sonra şuurunu kaybedip ölür ya da bir süre sonra canlı olarak kurtarılır. Sonuç olarak acı çekilecek sürenin bir sonu, bitiş zamanı vardır.

Oysa cehennemde ne bir son vardır ne de umut. Pis, yakıcı, havasız, karanlık, dumanlı bir atmosferde bir de elleri boynuna bağlanan ve daracık, sıkışık bir yere sokulan inkarcı, suda boğulan bir insan gibi, tarifsiz bir eziyet çeker. Debelenir, çırpınır, kurtulmaya çalışır, ama kımıldayamaz. Sonunda, ayette belirtildiği gibi, yok oluşu çağırır, ölüp yok olmayı ister. Ancak bu mümkün değildir. Sokulduğu o daracık yerde, dünya ölçüsüyle aylar, yıllar, belki yüzyıllar boyu kalacak, giderek artan bir sıkıntı içinde binlerce kez yok oluşu çağıracaktır. Oradan çıkarıldığında ise, kurtuluşa değil, cehennemin bir başka azabına götürülür.

Yiyecekler, İçecekler ve Giyecekler

Dünya, Allah'ın insan için yarattığı sayısız lezzetli ve besleyici yiyecek maddeleriyle donatılmıştır. Farklı lezzetlerdeki etler, türlü renk, tat ve kokuda meyve ve sebzeler, baldan süte kadar uzanan hayvan ürünleri, hatta baharatlar, insan için özel olarak yaratılmış ve dünya var olduğu günden itibaren insanlara cömertçe sunulmuştur. Bu arada, insan vücudu da bu lezzetleri algılayabilecek yapıda özel olarak yaratılmıştır. İnsan güzel yiyeceklere karşı Allah'ın verdiği bir ilhamla iştah ve arzu duyar. Aynı şekilde de pis ve iğrenç maddelere (çürümüş, kokuşmuş maddeler, irin, iltihap, kan vs.) karşı da bir tiksinti besler. Bu da insana ilham edilmiş bir başka özelliktir.

Bu dünyada var olan nimetlerin çok daha üstünleri Allah'ın Rahman sıfatı gereği cennette müminler için sonsuza dek hazır bulundurulacaktır. Cehennem ehli ise dünyada yapıp ettiklerinin cezası olarak Allah'ın lütfedici ve rızıklandırıcı (Rezzak) sıfatlarından çok uzakta kalırlar. (Şura Suresi, 19) Artık onlar için yalnızca azap vardır. Bir ayette onların ahirette karşılaşacakları son şöyle haber verilir:

İnkar edenler ateşe sunulacakları gün, (onlara şöyle denir:) "Siz dünya hayatınızda bütün 'güzelliklerinizi ve zevklerinizi tüketip-yok ettiniz, onlarla yaşayıp-zevk sürdünüz. İşte yeryüzünde haksız yere büyüklenmeniz (istikbarınız) ve fasıklıkta bulunmanızdan dolayı, bugün alçaltıcı bir azab ile cezalandırılacaksınız." (Ahkaf Suresi, 20)

Artık onlar için hiçbir nimet yoktur. En temel, en doğal ihtiyaçlarının karşılanması bile onlar için bir azaba dönmüştür. Yiyecekleri birer acı kaynağı olarak Allah özel olarak yaratmıştır. Artık sonsuza kadar yiyebilecekleri tek şey darı dikeni veya zakkum ağacıdır. Bunlar da, ne doyurur, ne de besler. Yalnızca acı verirler; ağzı ve boğazı yırtar, karınlarını parçalar, kanatır, iğrenç bir tat ve koku verirler. Ayetlerde cennetteki muhteşem güzelliklerden ve lezzetlerden söz edildikten sonra cehennem ehlinin yiyecekleri şöyle tarif edilir:

Nasıl, böyle bir konaklanma mı daha hayırlı yoksa zakkum ağacı mı? Doğrusu Biz, onu kafirler için bir fitne (bir imtihan konusu) kıldık. Şüphesiz o,

‘çılgınca yanan ateşin’ dibinde bitip çıkar. Onun tomurcukları, şeytanların başları gibidir. Artık gerçekten, ondan yiyecekler böylelikle karınlarını ondan dolduracaklar. (Saffat Suresi, 62-66)

Onlar için (zehirli olan) darı dikeninden başka bir yiyecek yoktur. Ne doyurup-semirtir, ne açlıktan korur. (Gaşiye Suresi, 6-7)

Cehennem ehli, Allah’ın verdiği nimetlere nankörlük ederek herşeyin Yaratıcısı Rabbimiz’e iman etmeyip, O’nu gereği gibi takdir edememiş olmalarının cezasını bu şekilde çekmektedir. Ceza olarak kendilerine hazırlanmış bir “şölen” vardır. Vakıa Suresi’nde, inkar edenlerin suçu ve kendilerine hazırlanan bu özel “şölen” şöyle haber verilir:

Çünkü onlar, bundan önce varlık içinde şımartılmış olanlardı.
Onlar, büyük günah üzerinde ısrarlı davrananlardı.
Ve derlerdi ki: "Biz öldüğümüz, toprak ve kemik olduğumuzda mı, gerçekten biz mi diriltilecekmişiz?"
"Önceden gelip-geçmiş atalarımız da mı?"
De ki: "Şüphesiz, öncekiler de ve sonrakiler de."
"Bilinen bir günün belli vaktinde mutlaka toplanacaklardır."
Sonra gerçekten siz, ey sapık olan yalanlayıcılar,
Şüphesiz zakkum olan bir ağaçtan yiyeceksiniz. Böylece karınları(nızı) ondan dolduracaksınız. Onun üzerine de alabildiğine kaynar sudan içeceksiniz. Üstelik 'içtikçe susayan hasta develerin' içişi gibi içeceksiniz. (Vakıa Suresi, 45-55)

Dünyadaki boğaz ağrıları, şiddetli karın sancıları insana en çok sıkıntı ve acı veren hastalıklardan iken, cehennemde bütün bunlardan çok daha şiddetlilerini sonsuza kadar inkarcılar yaşar. Yemek zorunda oldukları bu yiyecekler boğazlarında tıkanıp kalır, yutkunamazlar. Yutabildikleri ise karınlarında kaynar durur. Tokluklarını gidermez. Cehennem ehli sonsuza kadar korkunç ve sürekli bir açlık içindedir.

Cehennem ehli öyle açtır ki, daha önce sayısız kereler denediği halde azabını artırmaktan başka bir işe yaramayan dikenleri her seferinde yemek zorunda kalırlar. Ardından da kaynar suya hücum ederler. Ama bu su ne hazmettirir, ne de susuzluğunu giderir. Yukarıdaki ayette de söylendiği gibi, hasta develer gibi içtikçe susuzlukları artar. Bu cezayı iyice çekmeleri için inkarcılar, cehenneme susamış olarak sokulurlar. (Meryem Suresi, 86)

Cehennem ehline içirilen bir başka iğrenç içecek, irindir. İrin, tıpta en kötü kokan salgı olarak bilinmektedir. Bir başka ayette ise hem irin hem de üstüne katılmış kaynar suyun inkar edenlere içirildiği bildirilir. Bu şekilde inkarcı, hem kaynar suyun azabını hem de irinin iğrenç tadını birlikte aynı anda tadar.

Sunulan içecekler bu kadar iğrenç ve dayanılmaz olmasına rağmen, inkar edenlerin susuzluklarını gidermek için bunlara koşmaları susuzluklarının derecesini gösterir. Birinin azabını tadıp diğerine koşarlar. Bu da yemeleri gibi sonsuza dek tekrarlanır. Cehennem ehli sonsuza kadar korkunç ve süregiden bir susuzluk içinde kıvranır. Onların bu sonu Kuran'da şöyle bildirilir:

Orada ne serinlik tadacaklar, ne bir içecek.
Kaynar sudan ve irinden başka.
(İşlediklerine) Uygun olan bir ceza olarak, (Nebe Suresi, 24-26)

Bundan dolayı bugün, kendisine hiçbir sıcak dost yoktur.
İrin ve kan karışımından başka bir yemek yoktur.
Bunu da hata edenlerden başkası yemez. (Hakka Suresi, 35-37)

Ağızlarına aldıkları bu iğrenç karışımı bir türlü yutamazlar, boğazlarında kalır. Yutmaya, yutkunmaya çalışır, ama başaramazlar. Kan ve irinle boğulurlar, ancak yine de bir türlü ölemezler:

(Böylesinin) Önünde cehennem vardır ve (orada) irinli sudan içirilecektir. Yutkunmaya çabalayacak ve boğazından geçirmeyi başaramayacak, ona her yandan ölüm gelecek, oysa ölmeyecek de. Ardından daha katı bir azab olacak (İbrahim Suresi, 16-17)

Bu çaresizlik içinde, kendileri için özel olarak yaratılan bir diyalog imkanıyla, cennet ehli ile muhatap olurlar. Onların içinde bulundukları muhteşem nimetleri görürler. Bu, çektikleri azabı kat kat artırır. Bu arada, cennet ehlinden biraz kendilerine de nimet verilmesini isterler, ama bu boşuna bir yalvarıştır. Onların bu yakarışları Araf Suresi'nde şöyle haber verilmektedir:

Ateşin halkı cennet halkına seslenir: "Bize biraz sudan ya da Allah'ın size verdiği rızıktan aktarın." Derler ki: "Doğrusu Allah, bunları inkar edenlere haram (yasak) kılmıştır." (Araf Suresi, 50)

Yiyecek, içeceğin yanı sıra giyecekler de küfredenler için özel olarak hazırlanmıştır. İnsan derisi hassastır. Kızgın bir soba veya ütüye bir saniye bile dokunamaz. Kazayla dokunduğu zaman ise günlerce acı çeker, yarası su toplar, derisi kabarıp dökülür. Cehennemde ise, bir ütüden çok daha kızgın elbiseler insanın vücudunun her tarafını sarıp yapışacak, insanın savmaya güç yetiremediği bir ateş olup derileri kavuracaktır:

... İşte o inkar edenler, onlar için ateşten elbiseler biçilmiştir... (Hac Suresi, 19)

Asfaltı yola yapıştıran katran cehennemde inkarcının elbisesi olur, onun üstüne yapışıp için için yanarak onun vücudunu eritir:

Giyimleri katrandandır, yüzlerini ateş bürümektedir. (İbrahim Suresi, 50)

Onlar için cehennemden yataklar ve üstlerine örtüler vardır. Biz zulme sapanları işte böyle cezalandırırız (Araf Suresi, 41)

Zebaniler

Cehennem ehline sonsuza kadar acıyacak, onları ateşten kurtaracak, onlara yardım edebilecek tek bir kişi yoktur. Herşeyden önemlisi Allah onlara sonsuza kadar yardım etmez, onlarla konuşmaz. Unutulmuşluğun, terk edilmişliğin, itilmişliğin ızdırabını yaşarlar. Ayette, “bugün, kendisine hiçbir sıcak dost yoktur” (Hakka Suresi, 35) diye bildirilir. Tek muhatap olabildikleri önlerindeki sonsuz yaşamlarında kendilerine sayısız azap ve işkenceler uygulayacak olan azap melekleridir: “Zebaniler”. Cehennem ehline azap vermekle görevli olan bu melekler bu inkarcılara asla merhamet etmezler. Son derece acımasız, sert, güçlü ve dehşet vericidirler. Alemlerin Rabbi olan Allah’ı inkar edenlerden, hak ettikleri şekilde intikam almak için yaratılmışlardır ve görevlerini kusursuz olarak yerine getirirler. Allah Kuran’da şöyle buyurmaktadır:

Ey iman edenler, kendinizi ve yakınlarınızı ateşten koruyun ki onun yakıtı insanlar ve taşlardır; üzerinde oldukça sert, güçlü melekler vardır. Allah kendilerine neyi emretmişse ona isyan etmezler ve emredildiklerini yerine getirirler. (Tahrim Suresi, 6)

Hayır; eğer o, (bu tutumuna) bir son vermeyecek olursa, andolsun, onu perçeminden tutup sürükleyeceğiz; O yalancı, günahkar olan alnından. O zaman da meclisini (yakın çevresini ve yandaşlarını) çağırsın. Biz de zebanileri çağıracağız. (Alak Suresi, 15-18)

Kuran’da haber verilen zebaniler, Allah’ın inkarcılar üzerindeki gazabının, öfkesinin ve kahrediciliğinin bir tecellisidirler. İnkar edenleri her yönden en korkunç, en acı, en aşağılayıcı, hor ve hakir kılıcı muamelelere tabi tutarlar.

Cehennem melekleri zebaniler inkarcılara hak ettikleri cezayı ne bir eksik ne de bir fazla, en güzel bir biçimde verirler. Allah’ın adaletinin tecellilerinden olan bu melekler, Allah’ın kendilerine emrettiği görevi yerine getiren mübarek varlıklardır.

CEHENNEMDEKİ MANEVİ AZAP

Cehennemde inkar edenlere yaşatılan fiziksel azabın yanında en az bunlar kadar önemli bir başka azap olan manevi azap vardır. Manevi azap pişmanlık, ümitsizlik, horlanma, aşağılanma, utanç, hayal kırıklığı gibi pek çok ruhi azabı içinde barındırır.

“Kalplere Tırmanan Ateş”

Kendini Allah’a teslim etmemiş ve O’na iman etmemiş insanların dünyada çeşitli vesilelerle tattığı bir manevi azap vardır. Örneğin çok sevdiği bir yakınını, dostunu, karısını, kocasını ya da evladını kaybeden ve ona bir daha ebediyen kavuşamayacağını düşünen veya çok yakın bildiği, güvendiği birisinin ihanetine uğrayan bir insan acı çeker. İşte bu manevi azap, gerçekte, o insanın kaybettiği veya ihanetine uğradığı kişiyi ilahlaştırmasının karşılığı olarak Allah’ın kalpte yarattığı özel bir azap türüdür. Bu, insanın, Allah’a yöneltmiş olması gereken sevgi, hayranlık, takdir, dostluk, bağlılık ve güven duygularını, herşeyiyle Allah’a muhtaç, aciz ve ölümlü bir insana yöneltmiş olmasının sonucudur, Bu şekilde, Allah’a, O’nun yarattığı bir kimseyi ortak koşmasının karşılığı olan bir cezadır. Müşrikliğinin cezasını Allah’ın daha bu dünyadayken insana böyle yaşatması, bu insanın ahirete gitmeden önce akıllanmasına ve tevbe ederek yalnızca Allah’a yönelip dönmesine vesile olabilir. Burada ilahlaştırılanın mutlaka bir insan olması da şart değildir. Kişilerin zaafları farklı farklıdır. Mal, mülk, para, servet, itibar, kısaca Allah’a ortak koşulan, şirk koşulan herhangi bir nesne ya da kavram da aynı şekilde ilahlaştırılabilir.

Dünyada bunları kaybetmenin verdiği azap ise yalnızca, cehennemdeki benzerinin çok küçük dozdaki bir yansımasıdır. Bir ibret ve uyarı mahiyetindedir. Ahirete şirk dolu bir kalple gideni ise cehennemde bu acının aslı ve süreklisi beklemektedir. Yalnızca dünyadaki bu manevi azap bile kimi zaman öyle şiddetli olur ki, bu acıyı çeken, kurtulmak için her türlü fiziksel işkenceyi bile bu manevi acıya tercih eder. Hatta ölüp kurtulabilmek için intihar bile edenler olur. Bu tarifsiz acıyı ifade edebilmek için ise müşrik, “yüreğinin yandığını”, “ciğerinin yandığını”, “içinin yandığını” söyler.

Nitekim Kuran’da cehennem azabının bu manevi yönü dikkat çekici bir şekilde vurgulanarak, “kalpleri yakan bir ateş”ten söz edilmektedir:

Arkadan çekiştirip duran, kaş göz hareketleriyle alay eden her kişinin vay haline;
Ki o, mal yığıp biriktiren ve onu saydıkça sayandır.
Gerçekten malının kendisini ebedi kılacağını sanıyor.
Hayır; andolsun o, ‘hutame’ye atılacaktır.
“Hutame”nin ne olduğunu sana bildiren nedir?

Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir.

Ki o, yüreklerin üstüne tırmanıp çıkar.

O, onların üzerine kilitlenecektir;

(Kendileri de) Dikilip-yükseltilmiş sütunlarda (bağlanacaklardır). (Hümeze Suresi, 1-9)

Dünyadaki en şiddetli acı bile zamanla unutulur, belki izleri bir süre devam eder ama, hiçbir zaman ilk günkü şiddetini korumaz. Cehennemde ise bu acı dünyadakinden kat ve kat daha fazla olmak üzere, hem de ebediyen hiç eksilmeden inkarcıların yüreklerine tırmanıp yakar.

Bunun yanı sıra, cehennem ehlinin umutsuzluk, pişmanlık, aşağılanmışlık, öfke, kin ve çekişme duygularının karışımı sonucunda yaşadığı manevi azap da buna katılır ve inkar edenler en az fiziksel olduğu kadar ruhi yönden de işkence çekerler.

Cehennemdeki Aşağılanma

Cehennemle ilgili pek çok ayet, burada inkarcılar için aşağılayıcı, alçaltıcı bir azap olduğunu haber verir. Bu, inkarcıların dünya hayatındaki kibir ve büyüklenmelerine karşılık takdir edilmiş bir cezadır.

Dünya hayatında inkarcının en büyük hedeflerinden biri, başka insanların kendisine imrenmeleri, kendisini takdir etmeleridir. İyi bir iş, çocuklar, güzel evler, arabalar ve benzeri dünyevi tutkular insanlara yapılan gösterişle değer kazanır. Nitekim Kuran'da dünya hayatının aldatıcı süslerinin arasında insanların kendi aralarında "övünme"leri sayılır.

İşte, insanların dünyadaki en büyük tutkusu olan bu "övünme" inkarcılar için ahirette şiddetli bir azaba dönüşür. Bu azab, önceden sözünü ettiğimiz fiziksel acıların yanında, aşağılanmayı, hor ve aşağılık kılınmayı da içermektedir. Çünkü inkar eden kişi dünyadayken "Övülmeye layık olan" (Bakara Suresi, 267) Allah'ı unutmuş, buna karşın "kendi istek ve tutkularını (hevasını) ilah edinmiş"tir. (Furkan Suresi, 43) Bu nedenle de hayatını Allah'ı övmekle değil, kendisine övgü toplamaya uğraşmakla geçirir. Kendisini yaratan Allah'ın değil, insanların hoşnutluğu üstüne bir hayat kurmuştur. İşte bu yüzden de, en büyük yıkımı insanlar karşısında küçük düşüp aşağılanınca yaşar.

İnkarcı için en büyük kabuslardan biri, başkalarına rezil olma, küçük düşme, aşağılanma halidir. Hatta inkarcılar arasında, diğer insanlara rezil olmamak, aksine, onlardan övgü toplamak için canını bile verebilecek çok sayıda insan vardır. Bu yüzden cehennemdeki birçok azap, bu kabusun üzerine kuruludur. İnkar edenler dünyadaki kibir ve büyüklenmelerine karşılık, cehennemde korkunç bir biçimde aşağılanırlar. Kuran ayetlerinde, bu gerçeğe şöyle dikkat çekilir:

İnkar edenler ateşe sunulacakları gün, (onlara şöyle denir:) "Siz dünya hayatınızda bütün 'güzellikleriniz ve zevklerinizi tüketip-yok ettiniz, onlarla yaşayıp-zevk sürdünüz. İşte yeryüzünde haksız yere büyüklenmeniz

(istikbarınız) ve fasıklıkta bulunmanızdan dolayı, bugün alçaltıcı bir azab ile cezalandırılacaksınız." (Ahkaf Suresi, 20)

O küfre sapanlar, kendilerine tanıdığımız süreyi sakın kendileri için hayırlı sanmasınlar, Biz onlara, ancak günahları daha da artsın, diye süre vermekteyiz. Onlar için aşağılatıcı bir azap vardır. (Al-i İmran Suresi, 178)

Bu aşağılanmanın binbir çeşidi vardır. Cehennem ehline, dünyada hayvanlara yapılan muameleden çok daha alçaltıcı davranılır. Onları aşağılamak için demirden kamçılar, bukağılar ve tasmalar bulunur. İplerle direklere bağlanırlar, boyunlarına tasmalar (bukağılar) geçirilir, ayaklara zincirler vurulur.

Aslında aşağılanmak, cehennem içindeki tüm diğer azaplarla aynı anda gerçekleşir. Örneğin ateşe atılırken de bir yandan aşağılanırlar. Bu büyük horlanma, inkarcıların diriltildikten ve cehenneme götürülmek için seçildikleri andan itibaren başlar.

İnkarcı, bu melekler tarafından milyarlarca insan içinden, alnından ve ayaklarından yakalanır. Kuran'da bildirildiği gibi, "işte o gün, ne insana, ne cinne günahından sorulmaz...(Rahman Suresi, 39), (Çünkü o gün) Suçlu-günahkarlar, simalarından tanınır da alınlarından ve ayaklarından yakalanırlar." (Rahman Suresi, 41)

Allah'a isyan etmiş, O'nu unutmuş olan kimse, bu şekilde yakalandıktan sonra hayvanlardan beter bir muamele görecek, saçından tutulup yerde sürüklenecek ve cehenneme atılacaktır. Karşı koyamaz, bağırsa, çırpınsa da kimse ona yardım edemez. Bu, sadece çaresizliğin verdiği azabı artırır:

... andolsun, onu perçeminden tutup sürükleyeceğiz; O yalancı, günahkar olan alnından. O zaman da meclisini (yakın çevresini ve yandaşlarını) çağırsın. Biz de zebanileri çağıracağız. (Alak Suresi, 15-18)

Ayetlerde haber verildiğine göre, inkarcılar "cehennem ateşine 'küçültücü bir sürüklenme ile' sürüklenecekler" ve onlara, "işte sizin yalanladığınız ateş budur" denecektir. (Tur Suresi, 13-14) Bir diğer ayette haber verildiğine göre de, bu "sürükleniş", "yüzükoyun" olacaktır. (Furkan Suresi, 34)

Cehenneme de aynı şekilde, yüzükoyun olarak atılırlar:

Kim bir kötülükle gelirse, artık onlar da ateşe yüzükoyun atılır (ve onlara:) "Yaptıklarınızdan başkasıyla mı cezalandırılıyorsunuz?" (denir). (Neml Suresi, 90)

Ateşin içinde yüzükoyun sürüklenecekleri gün cehennemin dokunuşunu tadın" (denecek). (Kamer Suresi, 48)

Oraya girmeleriyle birlikte, aşağılanma daha da şiddetlenir. Çektikleri tüm fiziksel azapların bir de bu yönü vardır. Örneğin ateşe atıldıklarında, yanmanın verdiği acının yanında, bir de aşağılanmanın, horlanmanın, küçültülmenin ızdırabını yaşarlar.

Bir başka surede, inkarcının ateş azabı sırasında nasıl aşağılandığı şöyle anlatılır:

"Onu tutun da cehennemin orta yerine sürükleyin. Sonra kaynar suyun azabından başının üstüne dökün; (Azabı) Tad; çünkü sen, (kendince) üstün, onurluydun. Gerçekten bu, sizin kuşkuya kapıldığınız şeydir." (Duhan Suresi, 47-50)

İnkar edenleri aşağılamak için ayrıca özel olarak hazırlanmış kamçılar, tasmalar, bukağılar, zincirler vardır. Kuran'da şöyle buyurulur:

(Allah buyruk verir:) "Onu tutuklayın, hemen bağlayın. Sonra çılgın alevlerin içine atın. Daha sonra onu, uzunluğu yetmiş arşın olan bir zincire vurup gönderin. Çünkü, o, büyük olan Allah'a iman etmiyordu yoksula yemek vermeye destekçi olmazdı." (Hakka Suresi, 30-34)

Dünyada, vahşi olanlar dışında, hayvanlar bile zincire vurulmazlar. İnsanlardan ise artık insan muamelesi görmeyen ileri derecede tehlikeli akıl hastaları bağlanırlar. Buna karşın, cehenneme gönderilmiş inkarcılar, tüm yaratıkların en aşağılarıdırlar. İşte bu nedenle üstteki ayette haber verilen "uzunluğu yetmiş arşın olan zincir"e vurulurlar. Başka ayetlerde bu aşağılatıcı azaptan şöyle söz edilir:

Boyunlarında demir-halkalar ve (ayaklarında) zincirler olduğu halde sürüklenecekler. Kaynar suyun içinde; sonra ateşte tutuşturulacaklar. Sonra onlara denilecek: "Sizin şirk koştuklarınız nerede?" (Mümin Suresi, 71-73)

... İşte onlar Rablerine karşı inkara sapanlar, işte onlar boyunlarına (ateşten) halkalar geçirilenler ve işte onlar -içinde ebedi kalacakları- ateşin arkadaşları olanlardır. (Rad Suresi, 5)

Diğer bazı ayetlerde söz konusu aşağılayıcı azap şöyle anlatılır:

O gün suçlu-günahkarların (sıkı) bukağılara vurulduklarını görürsün. Giyimleri katrandandır, yüzlerini ateş bürümektedir. (Bu azap,) Allah'ın her nefsi kendi kazandığıyla cezalandırması içindir. Şüphesiz Allah, hesabı pek çabuk görendir. (İbrahim Suresi, 49-51)

… İşte o inkar edenler, onlar için ateşten elbiseler biçilmiştir; başları üstünden de kaynar su dökülür. Bununla karınları içinde olanlar ve derileri eritilmiş olur. Onlar için demirden kamçılar vardır. (Hac Suresi, 19-21)

Cehennemdeki bu aşağılanmanın inkar edenlerin ruhunda yarattığı karanlık, rezillik, küçülmüşlük ve horlanmışlık dışlarına da vurur. Tıpkı dünyada insanlara rezil olan, onuru ayaklar altına alınan, bütün kişisel hakları tecavüze uğrayan insanların tarifsiz sıkıntılarının yüzlerine vurması gibi. Cehennemde yaşanacak olan aşağılanma da, insanların çehresine etki edecek, yüreklerdeki zillet dışa vuracaktır. Başka bir ayette şöyle buyurulur:

"O gün, öyle yüzler vardır ki, zillet içinde aşağılanmıştır". (Gaşiye Suresi, 2)

Buraya kadar saydığımız tüm bu aşağılanma yöntemlerinin yanı sıra, cehennemde inkarcılar için çok daha çeşitli aşağılanmaların da olacağını unutmamak gerekir. Allah Kuran'da inkar edenler için "aşağılanma", kavramını kullanmış ve buna belli başlı örnekler vermiştir. Ancak aşağılanma çok geniş bir kavramdır ve insanda dünyadayken bu duyguyu oluşturan herşey, her muamele, her olay bu kavrama dahildir. Cehennemde de belki de binlerce katıyla bulunmaktadır.

Telafisi Olmayan Pişmanlık

İnkarcı, dirildiği andan itibaren yaptığı kahredici hatanın farkına varır. Bu onarılmaz hatanın verdiği pişmanlık dalgası tüm vücudunu kaplar. Büyük bir yıkım yaşar, pişmanlığın etkisiyle kendini yer bitirir.

Dünyada yaptıkları inkarcılara gösterildiğinde, gaflet içinde geçirdikleri hayatlarını telafi etmeye karşı onulmaz bir hasret duyarlar. Geri dönmeyi, kendilerine bir hak daha verilmesini isterler. Dünyada iken birlikte gaflete daldıkları dostlarını, sevgililerini bir daha görmek istemezler. Tüm dostluklar, tüm sevgiler, tüm bağlar kaybolmuştur. Dünyada iken kurmuş oldukları yaşam, yaptıkları işler, evleri, arabaları, eşleri, çocukları, şirketleri, örfleri, gelenekleri, savundukları "dünya görüşü", herşey, ama herşey artık değersizleşmiş, yok olmuştur. Herşey yok olurken, yerine de bir tek azap gelmiştir. Ayetlerde, o günkü yıkımın yarattığı ruh hali şöyle tarif edilir:

Ateşin üstünde durdurulduklarında onları bir görsen; derler ki: "Keşke (dünyaya bir daha) geri çevrilseydik de Rabbimiz'in ayetlerini yalanlamasaydık ve mü'minlerden olsaydık." Hayır, önceden saklı tuttukları kendilerine açıklandı. Şayet (dünyaya) geri çevrilseler bile, kendisinden sakındırıldıkları şeylere şüphesiz yine döneceklerdir. Çünkü onlar, gerçekten kafirlerdir. Onlar dediler ki: "Bu dünya hayatımızdan başkası yoktur. Ve bizler diriltilecek

değiliz." Rablerinin karşısında durdurulduklarında onları bir görsen: (Allah:) "Bu, gerçek değil mi?" dedi. Onlar: "Evet, Rabbimiz hakkı için" dediler. (Allah:) "Öyleyse inkar edegeldikleriniz nedeniyle azabı tadın" dedi. (Enam Suresi, 27-30)

İnkarcı, içindeki bu büyük yıkıma rağmen, bir yandan da hala kibiri bırakmamakta ve ayette bildirildiğine göre "azabı görünce pişmanlığını gizlemekte"dir. (Yunus Suresi, 54) Bu kibirin canlı kalması, onun için ayrı bir azap kaynağı olacak, cehennemde karşılaşacağı aşağılanma, söz konusu kibir nedeniyle ona tarifsiz acılar verecektir.

Cehennem Ehlinin Birbirleriyle Çekişmeleri

Dünyada iken çok önemli sayılan makam ve mevkilerin, ast-üst ilişkilerinin artık hiçbir anlamı kalmamıştır. Aksine, insanlar liderlerine, liderler de kendilerine bağlananlara lanetler yağdırırlar. Onların bu tartışmaları ve yakınmaları ayetlerde şöyle haber verilmektedir:

Öyle ki (o gün) kendilerine tabi olunanlar, kendilerine tabi olanlardan uzaklaşıp-kaçmışlardır... (Bakara Suresi, 166)

(O zaman, yönetilip) Uyanlar derler ki: "Eğer bize bir kere (daha dünyaya dönme) fırsatı verilse(ydi) muhakkak (şimdi) onların bizden uzaklaştıkları gibi, biz de onlardan uzaklaşır (onları yüzüstü bırakır)dık." Böylece Allah, onlara bütün yaptıklarını onulmaz hasretlerle gösterecektir. Ve onlar ateşten çıkacak değildirler. (Bakara Suresi, 167)

Yüzlerinin ateşte evrilip çevrileceği gün, derler ki: "Eyvahlar bize, keşke Allah'a itaat etseydik ve Resul'e itaat etseydik." Ve dediler ki: "Rabbimiz, gerçekten biz, efendilerimize ve büyüklerimize itaat ettik, böylece onlar bizi yoldan saptırmış oldular. Rabbimiz, onlara azabtan iki katını ver ve büyük bir lanet ile lanet et. (Ahzap Suresi, 66-68)

Orada birbirleriyle çekişip tartışarak derler ki: "Andolsun Allah'a, biz gerçekten apaçık bir sapıklık içindeymişiz. Çünkü sizi (yalancı olanları) alemlerin Rabbiyle eşit tutuyorduk. Bizi suçlu-günahkarlardan başka saptıran olmadı. Artık bizim için ne bir şefaatçi var, ne de candan-yakın bir dost. Bizim bir kere daha (dünyaya dönüşümüz mümkün) olsaydı da iman edenlerden olabilseydik." Gerçekten, bunda bir ayet vardır, ama onların çoğu iman etmiş değildirler. (Şuara Suresi, 96-103)

Böylece, sonsuz azapla karşılaşan cehennem ehli arasında büyük bir çekişme başlar. Herkes birbirini suçlar. Eski dostlar birbirlerine büyük bir kin beslerler. Aralarındaki nefretin tek nedeni dünya hayatındaki dostluklarıdır. Günah işlemede ve din dışı yaşamda birbirlerini teşvik etmiş, inkarda birbirlerinden destek almışlardır. Bütün dostluk kavramları cehennem azabıyla birlikte yıkılır, bütün bağlar parçalanıp koparılır. Bütün bu kalabalığın arasında herkes yapayalnızdır ve biri diğerini lanetler:

(Allah) diyecek: "Cinlerden ve insanlardan sizden önce geçmiş ümmetlerle birlikte ateşe girin." Her bir ümmet girişinde kardeşini (kendi benzerini) lanetler. Nitekim hepsi birbiri ardınca orada toplanınca, en sonra yer alanlar, en önde gelenler için: "Rabbimiz, işte bunlar bizi saptırdı; öyleyse ateşten kat kat arttırılmış bir azab ver diyecekler. (Allah da:) "Hepsi için kat kattır. Ancak siz bilmezsiniz" diyecek. (Araf Suresi, 38)

İnkar edenler dediler ki: "Rabbimiz, cinlerden ve insanlardan bizi saptırmış olanları bize göster, ayaklarımızın altına alalım, en aşağılarda bulunanlardan olsunlar." (Fussilet Suresi, 29)

Ateşin içinde, iddialar öne sürüp karşılıklı tartışırlarken zayıf olanlar, büyüklenen (müstekbir)lere derler ki: "Gerçekten biz, size uymuş (teb'anız) olan kimselerdik. Şimdi siz, ateşten bir parçasını olsun, bizden uzaklaştırabilir misiniz? Büyüklenen (müstekbir) ler derler ki: "Biz hepimiz (ateşin) içindeyiz; gerçekten Allah, kullar arasında hüküm verdi (artık)." (Mümin Suresi, 47-48)

(Müşrik olan hakim güçlere:) "İşte bu(nlar) da sizinle birlikte (küfür ve zulümde) göğüs gerenlerdir. Onlara bir merhaba (bile) yok. Çünkü onlar ateşe gireceklerdir." (denilir). (Onlara uyanlar) Derler ki: "Hayır, sizler; asıl size bir merhaba yok. Bunu (azabı) siz bizim önümüze sürdünüz. Ne kötü bir durak." Derler ki: "Rabbimiz, kim bunu bizim önümüze sürdüyse, ateşteki azabını kat kat arttır." Ve derler ki: "Bize ne oluyor ki, kendilerini şerir (kötü)lerden saydığımız adamları göremiyoruz. Biz onları bir alay konusu edinmiştik; yoksa

gözler mi onlardan kaydı?" Bu, cehennem halkının birbiriyle çekişmesi kesin bir gerçektir. (Sad Suresi, 59-64)

Sonuçsuz Yalvarmalar ve Ümitsizlik

Cehennem ehli, büyük bir çaresizlik içindedir. Başlarına gelen azap, hem korkunç derecede acı verici hem de sonsuzdur. Tek çare olarak yalvarmayı seçerler. Gördükleri herkese yalvarırlar. Cennet ehlini görürler, onlardan bir parça olsun su ve yemek isterler. Allah'a yalvarmaya, merhamet dilemeye çalışırlar. Ama hepsi boşunadır.

Yalvarmalarının bir kısmı, cehennemin bekçileri olan zebanileredir. Kendilerine en görülmedik işkenceleri yapan bu azap meleklerine bile yalvarır ve onlardan kendileri adına Allah'a seslenmelerini isterler. İçinde bulundukları azap o kadar yoğun bir azaptır ki, onun bir gün için olsun hafifletilmesi için yalvarırlar. Ama yanıt alamazlar:

Ateşin içinde olanlar, cehennem bekçilerine dediler ki: "Rabbiniz'e dua edin; azabtan bir günü (olsun) bize hafifletsin." (Bekçiler:) "Size kendi Resulleriniz açık belgelerle gelmez miydi?" dediler. Onlar: "Evet" dediler. (Bekçiler:) "Şu halde siz dua edin" dediler. Oysa kafirlerin duası çıkmazda olmaktan başkası değildir. (Mümin Suresi, 49-50)

Bunun yanında Allah'tan merhamet dilemeye de çalışırlar. Ancak yine boşunadır:

Dediler ki: "Rabbimiz, mutsuzluğumuz bize karşı üstün geldi, biz sapan bir topluluk imişiz. Rabbimiz, bizi (ateşin) içinden çıkar, eğer yine (inkara) dönersek, artık gerçekten zalim kimseler oluruz."

Der ki: "O'nun içine sinin ve benimle söyleşmeyin. Çünkü gerçekten Benim kullarımdan bir grup: "Rabbimiz, iman ettik, Sen artık bizi bağışla ve bize merhamet et, Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın, derlerdi de, siz onları alay konusu edinmiştiniz; öyle ki, size Benim zikrimi unutturdular ve siz onlara gülüp duruyordunuz. Bugün Ben, gerçekten onların sabretmelerinin karşılığını verdim. Şüphesiz onlar, 'kurtuluşa ve mutluluğa' erenlerdir." (Müminun Suresi, 106-111)

Ayetlerden anlaşıldığına göre bu, Allah'ın cehennem ehline son hitabıdır. Çünkü Allah bunlara "O'nun içine sinin ve benimle söyleşmeyin" dedikten sonra artık aksinin olması söz konusu değildir. Bundan böyle Allah cehennem ehli ile sonsuza dek muhatap olmaz. Bu, düşünmesi bile insana acı veren bir durumdur.

Cehennem ehli çığlık çığlığa azap çekerken, "kurtuluşa ve mutluluğa eren"ler, yani müminler de cennetin nimetleri içindedirler. Ve cehennem ehlinin çektiği manevi azapların birini, söz konusu cennet ehli ile olan diyaloğu oluşturur. İnkarcılar,

cehennemin korkunç azapları içinde işkence görürken, özel olarak yaratılan bir sistem ile cenneti görür, oradaki büyük nimet ve ihtişamı izlerler. Dünyada iken kendileriyle alay ettikleri müminlerin büyük bir rahatlık içinde, görkemli mekanlarda, muhteşem evlerde, nefis yiyecek ve içecekleri tattıklarını görürler. Kendi yaşadıkları azab ve aşağılanmaya karşılık, müminlerin böylesine büyük bir nimet, övülmüşlük ve huzur içinde olduğunu fark ederler.

Bu ise yaşadıkları azabı daha da şiddetlendirir. Duydukları pişmanlık, dayanılmaz boyutlara varır. Dünyada iken iman etmemiş, müminlerin aksine Allah'ın hükümlerine itaat etmemiş olmalarının kahredici pişmanlığı içinde boğulurlar.

Bu psikoloji içinde cennet ehliyle diyalog kurmaya, hatta onlardan yardım dilemeye de çalışırlar. Yalvarırlar, ancak yine boşunadır. Kuran'da, cennet ve cehennem ehli arasındaki bu diyalog şöyle haber verilir:

Onlar (müminler) cennetlerdedirler; birbirlerine sorarlar. Suçlu-günahkarları;

"Sizi şu cehenneme sürükleyip-iten nedir?"
Onlar: "Biz namaz kılanlardan değildik" dediler.
"Yoksula yedirmezdik.
(Batıla ve tutkulara) Dalıp gidenlerle biz de dalar giderdik.
Din (hesap ve ceza) gününü yalan sayıyorduk.
Sonunda yakîn (kesin bir gerçek olan ölüm) gelip bize çattı."
Artık, şefaat edenlerin şefaati onlara bir yarar sağlamaz. (Müddesir Suresi, 40-48)

Müminler ile münafıklar arasında olan konuşmalar da Kuran'da bildirilmektedir. Münafıklar, dünyada iken bir süreliğine de olsa müminlerin yanında bulunmuş kimselerdir. İman etmedikleri halde, çeşitli çıkar hesapları gereği kendilerini mümin gibi göstermeye çalışmış ve böylece "ikiyüzlü" sıfatını kazanmışlardır. Ahirette ise cehennemde yanarken, müminleri görür ve yardım istemeye, yalvarmaya kalkarlar. Kuran'da, mümin ve münafıklar arasında geçen konuşma şöyle haber verilmektedir:

O gün, münafık erkekler ile münafık kadınlar, iman edenlere derler ki: "(Ne olur) Bize bir bakın, sizin nurunuzdan birazcık alıp-yararlanalım." Onlara: "Arkanıza (dünyaya) dönün de bir nur arayıp-bulmaya çalışın" denilir. Derken aralarında kapısı olan bir sur çekilmiştir; onun iç yanında rahmet, dış yanında o yönden azab vardır. (Münafıklar) Onlara seslenirler: "Biz sizlerle birlikte değil miydik?" Derler ki: "Evet, ancak siz kendinizi fitneye düşürdünüz, (Müslümanları acıların ve yıkımların sarmasını) gözetip-beklediniz, (Allah'a ve İslam'a karşı) kuşkulara kapıldınız. Sizleri kuruntular yanıltıp-aldattı. Sonunda Allah'ın emri (olan ölüm) geliverdi; ve o aldaltıcı da sizi Allah ile (Allah'ın adını kullanarak, hatta masumca sizden görünerek) aldatmış oldu. Artık bugün sizden herhangi bir fidye alınmaz ve inkar edenlerden de. Barınma yeriniz ateştir, sizin veliniz (size yaraşan dost) odur; o ne kötü bir gidiş yeridir." (Hadid Suresi, 13-15)

Kurtuluşu Olmayan, Sonsuz Azap

Cehennemin şiddetini kat kat artıran bir özelliği oradan hiçbir zaman kurtuluş olmamasıdır. Bir acı çok şiddetli olsa bile, eğer insan onun biteceğini bilirse, bu onu rahatlatır, her zaman kurtuluş için bir umut vardır.

Ancak bu umut cehennemde yoktur ve cehennem ehlini en çok yıkıma uğratan şey de budur. Ateşte yakıldıkları, zincirlendikleri, kaynar suyla haşlandıkları, kırbaçlandıkları, dar yerlere elleri boyunlarına bağlı olarak sokuldukları anlarda, bilirler ki bu azap sonsuza kadar sürecektir. Her kaçmaya çalıştıklarında sert bir şekilde engellenmeleri, onlara işkencenin sonsuza kadar devam edeceğini gösterir. Bir ayette bu kahredici ortam şöyle bildirilir:

Ne zaman ordan, sarsıcı-üzüntüden çıkmak isterlerse, oraya geri çevrilirler ve (onlara:) “Yakıcı azabı tadın” (denir). (Hac Suresi, 22)

Cehennem tümüyle kapalıdır. İnkarcılar için cehenneme yalnızca bir kez giriş vardır, sonra çıkış imkansızdır. Hiçbir çıkış yolu bırakılmamıştır. Hapsedilmenin verdiği duygu inkarcıları çepeçevre kuşatır. Etrafları, aşmaya güç yetiremeyecekleri duvarlar, kilitlenmiş kapılarla çevrilmiştir. Ayetlerde bu kahredici hapsolunmuşluk, şöyle tasvir edilir:

Ayetlerimizi inkar edenler ise, sol yanın adamlarıdır (Ashab-ı Meş’eme). “Kapıları kilitlenmiş” bir ateş onların üzerinedir. (Beled Suresi, 19-20)

Ve de ki: “Hak Rabbiniz’dendir; artık dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin.” Şüphesiz Biz zalimlere bir ateş hazırlamışız, onun duvarları kendilerini çepeçevre kuşatmıştır... (Kehf Suresi, 29)

Onların barınma yerleri cehennemdir, ondan kaçacak bir yer bulamayacaklardır. (Nisa Suresi, 121)

İnkarcılar ateşi gördüklerinde ait oldukları yeri anlarlar. Anlarlar ki, artık hiç kimse için o ateşten kaçış imkanı yoktur. Zaman kavramı yok olmuştur ve sonsuz bir azap başlamıştır. Acının en korkunç özelliği ebediyen sürecek olmasıdır. Yüz yıl, bin yıl veya milyon yıl geçse, yine de sona yaklaşılmış olmaz. Milyonlarca yıl, sonsuzluğun yanında bir hiçtir. Cehennemde yaşayan inkarcı, dünyadaki gibi bir sonluluk bekler, ama boşunadır. Bu yüzden ayetlerde azabın sonsuza kadar sürecek olması önemle belirtilmiştir:

Allah, erkek münafıklara da, kadın münafıklara da ve (bütün) kafirlere, içinde ebedi kalmak üzere cehennem ateşini vaat etti. Bu, onlara yeter. Allah onları lanetlemiştir ve onlar için sürekli bir azab vardır. (Tevbe Suresi, 68)

Eğer onlar (gerçek) ilahlar olsalardı, ona girmeyeceklerdi. Oysa onların tümü içinde temelli kalıcıdırlar. (Enbiya Suresi, 99)

İnkar edenlere gelince, onlar için de cehennem ateşi vardır. Onlar için ne, karar verilir, ki böylece ölüversinler, ne de kendilerine onun azabından (bir şey) hafifletilir. İşte Biz, her nankör olanı böyle cezalandırırız. (Fatır Suresi, 36)

Dünyada yaşanan bütün acılar için muhakkak bir son yani kurtuluş vardır. Acı çeken insanın iki kurtuluşu olabilir, acı ya biter ya da kişi ölür. Dışarıdan bakıldığında ikisi de bir kurtuluştur. Cehennemde ise durum çok daha kötüdür. Izdırap sürekli ve kesintisizdir. İnkarcıların kendilerini toparlamalarına, rahat bir nefes almalarına fırsat verilmez.

Sonsuz Azaptan Kurtulmak İçin Bir Hatırlatma

Dünyada Allah'ın ayetlerinden yüz çeviren ve herşeyi yaratan Rabbimiz'i inkar edenlerin, ahirette hiçbir kurtuluşlarının olmayacağı, cehennemde dehşet verici bir azapla karşılaşacakları Kuran'da bildirilir ve tüm insanlar Allah'ın azabıyla uyarılır.

İşte bu yüzden her insan, burada anlatılan gerçekleri öğrendiğinde hiç zaman yitirmeden içine girdiği yoldan geri dönmelidir. Çünkü bu yolun sonu büyük bir yıkım getirir. Yapması gereken en önemli şey ise kendini Allah'a teslim etmektir. Bunu yapmadığı takdirde, ebedi bir pişmanlık yaşayacaktır. Kuran'da inkarcıların pişmanlığı şöyle haber verilir:

O inkar edenler Müslüman olmayı nice kereler dileyecekler. Onları bırak, yesinler, yararlansınlar ve onları (boş) emel oyalayadursun. İleride bileceklerdir. (Hicr Suresi, 2-3)

Sonsuz azaptan ve bu pişmanlıktan kurtulmanın ve Allah'ın rızasını ve cennetini kazanmanın yolu ise bellidir:

Geç olmadan Allah'a gönülden iman etmek,

Tüm yaşamını O'nu razı edecek davranışlarla geçirmek…

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok açık bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar. Bugün bilimsel gelişmeler, evreni ve tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." *(Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)*

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." *(Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)*

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. *("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)*

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. *(Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)*

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? *(Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)*

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik

ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10950'de 1'dir.

Ancak matematikte 1050'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır.Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. *(Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)*

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. *(Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)*

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. *(Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)*

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana

getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. *(B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988)*

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. *(Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)*

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. *(Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)*

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. *(Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)*

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus
2- Homo habilis
3- Homo erectus
4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. *(Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)*

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "*Homo sapiens*'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. *(J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)*

Evrimciler *"Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens"* sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, *Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus*'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. *(Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)*

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. *(Time, Kasım 1996)*

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. *(S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)*

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. *(Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)*

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve

kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. *(Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)*

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, pofesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur.

Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalbleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la - Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. *(Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)*

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka
bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen,
hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)

Ölüm sizi her an yakalayabilir. Kimbilir o an, belki de şu andır ya da size çok yaklaşmıştır.

Belki de bu kitap, kendinize çeki düzen vermeniz için ölümünüzden önce size tanınmış son bir fırsat, son bir hatırlatma, son bir uyarıdır.

Siz bu kitabı okurken, bir saat sonra hayatta kalacağınızdan emin olamazsınız. Bir saat sonra hayatta olsanız, bir sonraki saate erişeceğinizin hiçbir garantisi yoktur. Saat değil bir dakika, hatta bir saniye sonra bile hayatta olacağınız kesin değildir. Bu kitabı sonuna kadar okuyup bitireceğinizin de hiçbir garantisi yoktur. Ölüm size, büyük bir ihtimalle, bir dakika öncesinde ölmeyi hiç aklınızdan geçirmediğiniz bir anda gelecektir.

Mutlaka öleceksiniz, tüm sevdikleriniz de -sizden önce ya da sonra- mutlaka ölecekler.

Bundan 100 sene sonra dünya üzerinde tanıdığınız hiçbir canlı insan kalmayacak.